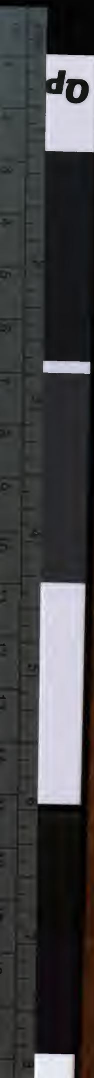
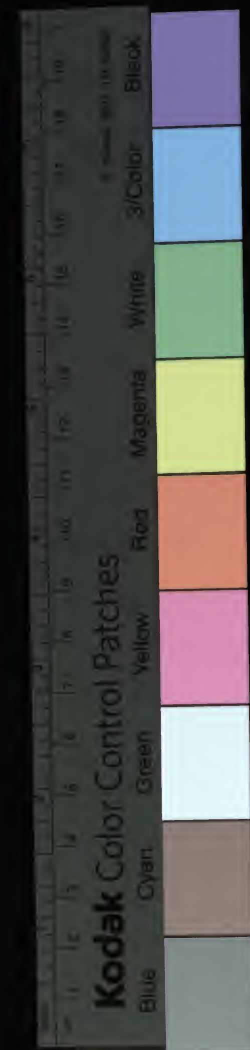

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

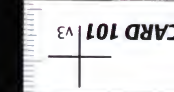

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

QPcard 101
V3

Kodak Color Control Patches
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

QPcard 101 V3

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

CARD 101
V3

2 melbrea r Evangelium secundum Matth.

filii abracham ; abracham autem
genuit isac ; isac autem genuit ia
cob ; iacob autem genuit iudam et
fratres eius ; iudas autem genuit
phares et zaram de thamar ; F a   genuit
res autem esrom ; esrom autem
genuit aram ; Aras autem genuit
aminadab ; aminadab autem ge
nuit nason ; nason autem genuit
salmon ; salmon autem genuit
booz de rachab ; booz autem genuit
obeth ex ruth ; obeth autem genu
it iesse ; iesse autem genuit dauid
regem ; dauid autem genuit sa
lamonem ex ea quae fuit uriae
Salamonem autem genuit robu as ;

Robuas autem genuit abiud.,
abiud autem genuit assaph.
assaph autem genuit iosafad.
Iosafat autem genuit ioram.
Ioras autem genuit oziam.
Oziam autem genuit iotham.
Iotham autem genuit achaz.
Achaz autem genuit ezechiam.
Ezechias autem genuit mannes. gen
Mannasses autem genuit amos
Amos autem genuit iosiam.
Iosias autem genuit iechoniam
[illegible] Et fra
tres eius in transmigrationem
babilonis; Et post transmigrati
onem babiloniae iechonias

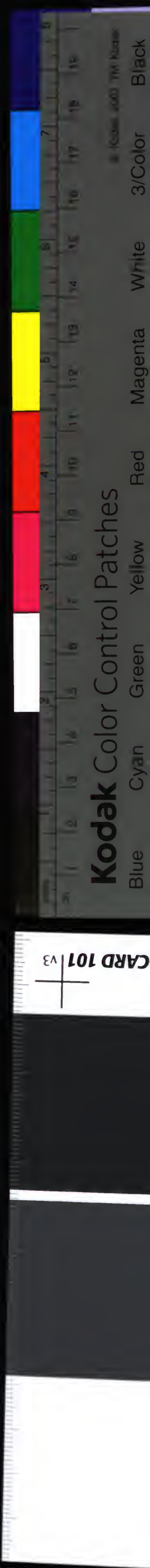
autem genuit salathiel;
salathiel autem genuit zoro
babel; zorobabel autem genu
it abiud; abiud autem genuit
eliachim; Eliachim autem ge
nuit azor; Azor autem genuit
sadoc; Sadoc autem genuit
achim; Achim autem genuit
eliud; Eliud autem genuit
eleazar; Eleazar autem ge
nuit matthan; Matthan autē
genuit iacob; Iacob autem
genuit ioseph uirum mariae;
de qua natus est ihs qui
uocatur xp̄s; Omnes ergo
generationes ab abracham

[illegible]

AUTEM GENE

[illegible]

[illegible]

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
CARD 101

Disponsata mater eius maria ioseph
antequam conuenirent inuenta est
inutero habens despu sco· Ioseph
autem uir eius cum esset homo ius
tus et nollet eam traducere uoluit oc
culte dimittere eam; haec autem eo co
gitante ecce angelus dni insomnis ap
paruit ei dicens· Ioseph fili dauid noli
timere accipere mariam coniugem tuam
quod enim ex ea nasceretur despu sco
pariet autem filium et uocabis nomen
eius ihm; ipse enim saluum faciet po
pulum suum a peccatis eorum; hoc h
totum factum est· ut adinpleretur
quod dictum est a dno· per esaiam pro
fetam dicentem; ecce inutero habe
bit et pariet filium· et uocabunt
nomen eius emanuel quod est inter
praetatum· nobiscum ds; exsurgens
autem ioseph a somno fecit sicut prae
† sui[illegible] †

ciperat ei angelus dni & accepit coniu
gem suam, & non cognoscebat eam do
nec peperit filium suum primogenitu
& uocauit nomen eius ihm / iudae in
11 Cum ergo natus esset ihs in bethlem
dibus herodis regis, ecce magi ab ori
ente uenerunt hierusolimam dicentes;
ubi est qui natus est rex iudeorum; ui
dimus enim stellam eius in oriente &
uenimus adorare eum; audiens autem
herodes rex turbatus est & omnes hi
erusolima cum eo; & congregans om
nes principes sacerdotum & scribas
populi sciscitabatur ab eis ubi xps
nasceretur; at illi dixerunt in bethlem
iudae; sic enim scribtum per profetam;
& tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda; ex te
enim exiet dux qui reget populum meu
israhel; tunc herodis clam uocatis

magis: diligenter didicit ab eis tempus
stellae quae apparuit eis; Et mittens
illos in bethlem. dixit. ite. interrogate
diligenter de puero; Et cum inueneritis eū
renuntiate mihi: ut ego ueniens adorem
eum; qui cum audissent regem: abierunt;
Et ecce stella quem uiderant in orien
te ante cedebat eos: usque dum ueniens
staret supra ubi erat puer; Uidentes
autem stellam: gauisi sunt gaudio mag
no ualde; Et intrantes domum. inue
nerunt puerum cum maria matre
eius; Et procedentes. adorauerunt eum;
Et apertis thesauris suis. obtulerunt
ei munera; aurum. tus. Et mirram; Et re
sponso accepto in somnis. ne redirent
ad herodem. sed per aliam uiam reges
si sunt in regionem suam; qui cum re
cessissent. ecce angelus dñi apparuit
in somnis ioseph dicens; surge Et acci

pe puerum et matrem eius et fuge in
aegeptum et esto ibi usquedum dicam
tibi; futurum est enim ut herodis qua
erat puerum istum adperdendum; qui
consurgens accepit puerum et matrem
nocte et secessit in aegyptum et erat ibi
usque adobitum herodis; ut adimplere
tur quod dictum est per profetam dicen
tem; Exegipto uocaui filium meum; tunc
herodes uidens quoniam delussus
esset amagis iratus est ualde; et mit
tens occidit omnes pueros qui erant
inbethlem et inomnibus finibus eius
abimatu et infra secundum tempus
quod exquisierat amagis; tunc adinple
tum est quod dictum est per hieremiam
profetam dicentem; uox inrama audi
ta est ploratus et ululatus multus ra
chel plorans filios suos; et noluit con
sulari quia non sunt; defuncto autem

herode ecce apparuit angelus dni in
somnis ioseph in aegipto dicens; surge
& accipe puerum & matrem eius & ua
de in terram israhel. Defuncti sunt
enim qui quaerebant animam pueri qui
consurgens accepit puerum & matrem
eius & uenit in terram israhel; audiens
autem quod archelaus regnaret in iudea
pro herode patre suo timuit illuc ire;
& admonitus in somnis secessit in par
tes galileae; & ueniens habitauit in ciui
tate quae uocatur nazareth. ut adim
pleretur quod dictum est per profetas.
quoniam nazareus uocabitur / bap us
III In diebus autem illis uenit iohannes
ta praedicans in deserto iudeae di
cens; penitentiam agite adpropinqua
uit enim regnum caelorum; hic est
enim qui dictus est per essaiam pro
fetam dicentem; Uox clamantis in de

serto · parate uiam dni rectas faci
te semitas eius; Ipse autem Iohannis ha
bebat uestimentum de pilis camello
rum · et zonam pellicam circa lumbos
suos; esca autem eius erat locustae et
mel siluestre; Tunc exiebat ad eum hie
rusolima · et omnis iudea et omnis re
gio iordanen · et baptizabantur in ior
dane ab eo · confitentes peccata sua;
Uidens autem multos fariseorum et
saddoceorum uenientes ad baptismum
suum dixit eis; progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a futu
ra ira; facite ergo fructum dignum peni
tentiae · et ne uelitis dicere intra uos
patrem abemus abracham; dico enim
uobis quia potest ds ex lapidibus istis
suscitare filios abrachae; iam enim se
curis ad radices arborum possita est;
omnis arbor quae non facit fructum

bonum. excadetur. et inignem mittetur;
ego quidem baptizo inaqua inpeniten
tia: qui autem postme uenturus est for
tior me est. cuius nonsum dignus calci
amenta portare ipse uos baptizabit
inspu sco et igni; cuius uentilabrum in
manu sua: et mundabit aream suam;
et congregabit triticum suum inhorreum.
paleas autem conburet igni inextingui
bili: Tunc uenit ihs agalilea iniorda
nem adiohannem. ut baptizaretur abeo;
iohannes autem prohibebat eum dicens;
ego ate debeo baptizari. et tu uenis
adme? respondens ihs dixit ei; sine
modo. sic enim decet nos inplere om
nem iustitiam; baptizatus autem ihs
confestim ascendit deaqua. et ecce aper
ti sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem decaelo sicut columbam uenientem
super se; & ecce uox decaelis dicens; hic est

filius meus dilectus in quo mihi conpla
cui; Tunc ihs ductus est in desertum ab IV.
spu ut temptaretur a diabulo; Et cum ieiu
nasset xl diebus Et xl noctibus postea
esurit; Et accedens ad eum temptator
dixit ei; si filius di es dic ut lapides isti
panes fiant; Qui respondens dixit scri
ptum est enim; non in pane solo uiuet
homo sed in omni uerbo quod proce
dit de ore di; Tunc adsumpsit eum dia
bulus in scam ciuitatem; Et statuit eum
supra pinnaculum templi Et dixit ei si
filius di es mitte te deorsum scriptum
est enim quia angelis suis mandauit
de te ut in manibus tollent te ne forte
offendas ad lapidem pedem tuum; ait
illi ihs rursum; scriptum est enim non
temptabis dnm dm tuum; iterum adsu
psit eum diabulus in montem excelsum
ualde Et ostendit ei omnia regna mundi

Et gloriam eorum et dixit illi haec tibi
omnia dabo si cadens adoraueris me
Tunc dicit ei ihs uade retro satanas
scribtum est enim dnm dm tuum ad
orabis et illi soli seruies tunc reliquit
eum diabulus et ecce angeli accesse
runt et ministrabant ei Cum autem
audisset ihs quod iohannis traditus
esset secessit in galileam et relicta ciui
tate nazareth uenit et habitauit in ca
farnaum maritimam in finibus zabu
lon et nepthalim ut adimpleretur quod
dictum est per esaiam profetam dicen
tem terra zabulon et terra nepthalim
uia maris trans iordanen galileae gen
tium populus qui sedebat in tenebris lu
cem uidit magnam et sedentibus in regio
ne et umbra mortis lux orta est eis
exinde coepit ihs praedicare et dicere
penitentiam agite adpropinquauit enim

regnum caelorum; ambulans autem
iuxta mare galilae· uidit duos fratres;
simonem qui uocatur petrus· et andreã
fratrem eius mittentes retia in mare
erant enim piscatores; et ait illis ihs;
uenite post me· et faciam uos fieri pis
catores hominum; at illi continuo relic
tis retibus· secuti sunt eum; et procedens
inde uidit alios duos fratres; iacobum
zebedei et iohannem fratrem eius in naui
cum zebedeo patre eorum· reficientes re
tia sua; et uocauit eos; illi autem statim
relictis retibus suis et patre secuti sunt
eum· Et circuibat ihs totam galileam·
docens in sinagogis eorum· et praedicans
euangelium regni; et sanans omnem lan
gorem· et omnem infirmitatem in populo;
et abiit opinio eius in totam siriam· et obtu
lerunt ei omnes male habentes uariis
languoribus et tormentis comprachensos;

nomine dñi

16

Et qui demonia habebant et lunaticos
et paralyticos et curauit eos et secutae
sunt eum turbae multae de galilea
V et decapoli et de hierusolimis et iudea
trans iordanen. Uidens autem ihs
turbas ascendit in montem et cum sedi
sset accesserunt ad eum discipuli eius
et aperuit os suum et docebat eos dicens.
Beati pauperes spu quia ipsorum est reg
num caelorum bunt terram
Beati mites quoniam ipsi possede
Beati qui lugent nunc qm ipsi consula
buntur. Beati qui esuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi consulabuntur.
Beati misericordes quoniam ipsi mi
sericordiam consequentur. uidebunt
Beati mundo corde quoniam ipsi dm
Beati pacifici quoniam filii di uocabun
tur. Beati qui persecutionem patiun
tur propter iustitiam quoniam ipso

rum est regnum caelorum· Beati estis
cum maledixerint uobis homines et per
secuti uos fuerint et dixerint omne ma
lum aduersum uos mentientes prop
ter me; gaudete et exsultate quoniam
merces uestra copiosa est in caelis; sic
enim persecuti sunt et profetas qui fu
erunt ante uos· Uos estis sal terrae·
quodsi sal euanuerit in quo salietur ad
nihilum ualebit nisi ut mittatur foras·
et conculcetur ab hominibus; Uos estis
lux mundi; non potest ciuitas abscondi
supra montem posita neque accendunt
lucernam et ponunt eam sub modio sed
supra candelabrum ut luceat omnibus
qui in domo sunt; sic luceat lux uestra co
ram hominibus ut uideant opera ues
tra bona et glorificent patrem ues
trem qui in caelis est; Nolite putare
quoniam ueni soluere legem et profe

[illegible]
... cunnas 7 clou·ethic torch ha mahqmuin. Iphan· hadouce hetorch· i ifrgaem· ha huch ha
... mainucleum· cló 7 scó eluclo· cli· t· pitupmangid· t· nobis· t· guuper· t· cutulf· t· delu ...

18 tas: non ueni soluere sed adinplere; · cingu ... t· collbin t· coh ...
Amen quippe dico uobis donec transe · ger t· ... t· hon ... t· ...
at caelum et terra iota unum aut unus
apex non praeteribit a lege usque quo
omnia fiant; qui enim soluerit unum
de mandatis istis minimis et docuerit
sic homines minimus uocabitur in reg
no caelorum; qui autem fecerit et docue
rit hic magnus uocabitur in regno cae
lorum. Dico enim uobis quia nisi abun
dauerit iustitia uestra plus quam scri
barum et fariseorum non intrabitis in
regnum caelorum; audistis quia dictum
est antiquis: non occides: qui autem occi
derit reus erit iudicio; Ego autem dico uo
bis quia omnis qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio; qui autem dixerit fra
tri suo racha reus erit concilio; qui autē
dixerit fatue reus erit gehennae ignis; si
ergo offerres munus tuum ad altare.

abpacma beha hirmai gsdaic. o foid cella isl ach. behe 7 cain clubr. isem hichet ...
rum ha guorchouer emenum.. cl ōipō 7 fatuinguid facg. 7 nobis 7 super 7 cutul ... 19

Et ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquid aduersum te relin
que ibi munus tuum ante altare. Et ua
de prius reconciliare fratri tuo; Et tunc
uenies offerres munus tuum; esto con
sentiens aduersario tuo cito dum es
in uia cum eo; ne forte tradat te aduer
sarius iudici. Et iudex tradat te minis
tro Et in carcerem mittaris; amen dico
tibi non exies inde donec reddas nouis
simum quadrantem. / Non mechaberis;
Audistis quia dictum est antiquis
Ego autem dico uobis quia omnis qui
uiderit mulierem ad concupiscendum
eam iam mechatus est in corde suo; quod
si oculus tuus dexter scandalizat te.
erue eum Et proice abs te; expedit enim
tibi ut pereat una pars membrorum
tuorum quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam; Et si dextera tua

nus tua scandalizat te· abscide eam
Et proice abs te; expedit enim tibi ut pe
reat unum membrorum tuorum quam
totum corpus tuum eat in gehennam;
dictum est autem· quicumque dimise
rit uxorem suam· det illi bellum repu
dii; Ego autem dico uobis· quia omnis qui
dimiserit uxorem suam excepta forni
cationis causa· facit eam mechari; Et
qui dimissam duxerit adulterat; iterum
audistis quia dictum est antiquis· non
periurabis· reddes autem dno iura
menta tua; Ego autem dico uobis non
iurare omnino· neque per caelum quia
thronum di est neque per terram quia
scabellum est pedum eius· neque per
hierusolimam· quia ciuitas est magni
regis; neque per caput tuum iuraueris·
quia non potes unum capillum tuum
album facere aut nigrum; sit autem

sermo uester est est non non; quod h
his abundantius, a malo est; audistis
quia dictum est oculum pro oculo den
tem pro dente; Ego autem dico uobis non
resistere malo; sed si quis te percusserit
in dexteram maxillam tuam, praebe
illi et alteram; et ei qui uult te cum iu
dicio contendere et tonicam tuam tolle
re remitte ei et pallium; et quicumque
te angarizauerit mille passus uade
cum illo alia et duo; qui petit a te da
ei et uolenti mutuari a te ne auertaris;
audistis quia dictum est; diliges proxi
mum tuum et odies inimicum tuum; ego
autem dico uobis; diligite inimicos ues
tros et benefacite his qui oderunt uos;
et orate pro persequentibus et calum
niantibus uobis ut sitis filii patris
uestri qui in caelis est qui solem suum
oriri facit super bonos et malos et pluit

super iustos et iniustos; si enim diliga
tis eos qui uos diligunt quam mercedem
habebitis nonne et publicani hoc faci
unt et si salutaueritis fratres uestros
tantum quid amplius facitis nonne
et ethnici hoc faciunt estote ergo uos
perfecti sicut pater uester caelestis
VI perfectus est; adtendite ne iustitiam
uestram faciatis coram hominibus ut
uideamini ab eis; alioquin mercedem
non habebitis apud patrem uestrum
qui in caelis est. Cum ergo facies ae
limosinam noli tuba canere ante te
sicut hipochritae faciunt in sinagogis
et in uicis ut honorificentur ab homi
nibus; amen dico uobis perceperunt
mercedem suam; Te autem faciente
elimoisinam nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua ut sit elimoisina
et pater tuus qui uidet in absconso
tua in absconso; reddet tibi; Et cum ora

tis· honoreas sicut h ppochritae quia
maint insinagogis et inangulis platea
rum stantes orare· ut uideantur abho
minibus; amen dico uobis· receperunt mer
cedem suam; tu autem cum orabis· intra
incubiculum tuum et clauso ostio tuo· ora
patrem tuum inabsconso; et pater tuus
qui uidet inabsconso· reddet tibi :/ edmi
Orantes autem mutum loqui sicut
a; putant enim· qui inmulta loquiosuo
exaudiantur; nolite ergo adsimi lare
eis· scit enim pater uester quid opu
sit uobis ante quam petatis eum;
sic ergo uos orabitis :/ tur homenaum-
Pater noster quies incaelis scifice
et ueniet regnum tuum· fiat uoluntas
tua sicut incaelo et interra; panem nos
trum cotadianum danobis odie et dimitte
nobis debita nostra sicut et nos demit
timus debitoribus nostris et ne nos in

ducas in temptationem sed libera
nos a malo· Si enim demisseritis homini
bus peccata eorum· demittet uobis pater
uester caelestis delicta uestra; Si autem
non demisseritis hominibus· nec pater ues
ter caelestis demittet uobis peccata uestra:
Cum autem ieiunatis· nolite fieri sicut hip
pochritae tristes; exterminant enim faci
es suas· ut pareant hominibus ieiunan
tes; amen dico uobis· quia receperunt mer
cedem suam; tu autem cum ieiunas· unge
caput tuum et faciem tuam laua· ne uide
aris hominibus ieiunans sed patri tuo
qui est in absconso reddet tibi; Nolite thes
aurizare ~~autem~~ uobis thesauros in terra:
ubi erugo et tinea demolitur: et ubi fures
effodiunt et furantur· thesaurizate
uobis thesauros in caelo· ubi neque
erugo neque tinea demolitur: et ubi fu
res non effodiunt nec furantur; ubi enim

est thesaurus tuus· ibi erit et cor tuum;
lucerna corporis tui est oculus tuus;
si fuerit oculus tuus simplex totum
Si autem nequam fuerit
corpus tuum lucidum erit; totum cor
pus tuum tenebrosum erit; si ergo lumen
quod in te est tenebrae sunt ipsae tene
brae quantae erunt· Nemo potest duo
bus dominis seruire; aut enim unum
odio habebit et alterum diliget aut unum
sustenebit et alterum contemnet; non po
testis dō seruire et mamminone; ideo dico
uobis ne solliciti sitis animae uestrae
quid manducetis neque corpori uestro
quid induamini; nonne anima plus est
quam esca et corpus quam uestimentum
respicite uolatilia caeli quoniam non
serunt neque congregant in horrea et pa
ter uester caelestis pascit illa; nonne uos
magis plures estis illis· quis autem ues
trum cogitans potest adicere ad staturam

ram suam cubitum unum; Et de uestimen
to quid solliciti estis; Considerate lilia
agri quomodo crescunt non laborant
neque nent dico enim uobis quia nec so
lomon in omni gloria sua coopertus
est sicut unum ex istis; si autem faenum
agri quod hodie est et cras in clibanum
mittitur ds sic uestit quanto magis
uos modicae fidei; nolite ergo sollicitu es
se dicentes quid manducabimus aut
quid bibemus aut quid uestiemur; haec
enim omnia gentes inquirunt; scit enim
pater uester quia his omnibus indige
tis; quaerite autem primum regnum di
Et iustitiam eius et omnia haec adicient
uobis; nolite ergo esse solliciti in cras
tinum; crastinus enim dies sollicitus
erit sibi ipse sufficit diei malitia sua;
VII. nolite iudicare ut non iudicemini; in quo
I enim iudicio iudicaueritis iudicamini et

in qua mensura mensi fueritis remi
tietur uobis; Quid autem uides fes
tucam in oculo fratres tui et trabem in
oculo tuo non uides aut quomodo dicis
fratri tuo sine eiciam festucam de ocu
lo tuo et ecce trabis est in oculo tuo
hippochrita eice primum trabem de
oculo tuo et tunc uidebis eicere festu
cam de oculo fratris tui Nolite dare
scm canibus neque mittatis margari
tas uestras ante porcos ne forte con
culcent eas pedibus suis et conuersi
disrumpant uos Petite et dabitur
uobis; quaerite et inuenietis; pulsate
et aperietur uobis; omnis enim qui pe
tit accipit et qui quaerit inuenit et pul
santi aperietur; Aut quis est ex uobis
homo quem si petierit filius suus panē
num quid lapidem dabit illi aut si pis
cem petit num quid serpentem dabit

et si ergo uos cum sitis mali nostis
bona dare filiis uestris quanto ma
gis pater uester qui in caelis est dabit
bona petentibus se; omnia ergo quae
cumque uultis ut faciant uobis homi
nes bona ita et uos facite eis; haec est
enim lex et profetae; Intrate per angus
tam portam; quam lata porta et spa
tiosa uia quae ducit ad perditionem
et multi sunt qui intrant per eam; quam
angusta porta et arta est uia quae
ducit ad uitam et pauci sunt qui inueniu
nt eam; adtendite uobis a falsis profe
tis qui ueniunt ad uos in uestimentis
ouium intrinsecus autem sunt lupi
rapaces; a fructibus eorum cognosce
tis eos; num quid colligunt de spinis
uuas aut de tribulis ficus? sic omnis
arbor bona fructus bonos facit non
potest arbor mala bonos fructus fa

cere. neque arbor bona fructus ma-
los facere; omnis arbor quae non fa-
cit fructus bonum. excidetur et in ignem
mittetur; igitur ex fructibus eorum cog-
noscetis eos: Non omnes qui dicit mihi
dñe dñe. intrabit in regnum caelorum;
sed qui facit uoluntatem patris mei
qui in caelis est. ipse intrabit in reg-
num caelorum; multi mihi dicent in
illa die dñe dñe. nonne in tuo nomine
profetauimus. et in nomine tuo daemo-
nia eiecimus et in tuo nomine uirtutes
multas fecimus: et tunc confitebor
illis. quia numquam noui uos. disce-
dite a me qui operamini iniquitatem;
omnis ergo qui audit uerba mea haec
et facit ea adsimilabitur uiro sapienti
qui aedificauit domum suam super
petram. descendit pluia. et uenerunt flu-
mina. et flauerunt uenti. et uenerunt in

domum illam· & non cecidit fundata
enim erat super petram; & omnis qui
audit uerba mea haec & non facit ea·
similis erit uero stulto qui aedificauit
domum suam super arenam; discendit
pluia· & uenerunt flumina flauerunt
uenta· & inruerunt in domum illam & ceci
dit & fuit ruina eius magna:/ ihs uer
VIIII ET factum est cum consummasset
ba haec· admirabantur turbae sup(er)
doctrinam eius; erat enim docens eos si
cut potestatem habens· & non sicut scri
bae eorum & farisei; cum autem discen
disset de monte· secute sunt eum turbae
multae; & ecce leprosus quidam ueniens·
adorabat eum dicens; dne si uis· potes
me mundare; & extendens manum teti
git eum ihs dicens; uolo· mundare; & con
festim mundata est lepra eius; & ait il
li ihs; uide nemini dixeris· sed uade os

tende te sacerdoti; & offer munus quod
praecipit mosses in testimonium illis;
post haec autem cum introisset cafar
naum accessit ad eum quidam centu
rio rogans eum & dicens; dne puer meus
iacet in domo mea paraliticus & ma
le torquetur; & ait illi ihs; ego ueniam &
curabo eum; & respondens centorio
ait illi; dne non sum dignus ut intres
sub tectum meum sed tantum dic uerbo
& sanabitur puer meus; nam & ego homo
sub potestate constitutus sum habens
sub me milites & dico huic uade & uadit;
& alio ueni & uenit; & seruo meo dico fac
hoc & facit; audiens ihs miratus est & se
quentibus se dixit; amen dico uobis quia
apud nullum inueni tantam fidem in is
rahel; dico autem uobis quod multa abo
riente & occidente uenient & recumbent
cum abracham & isac & iacob in regno

caelorum; filii autem regni huius eici
entur in tenebras exteriores; ibi erit fle
tus et stridor dentium; et dixit ihs centu
rioni; uade sicut credidisti fiat tibi; et sa
natus est puer ex illa hora :: / dit socrū
Et cum uenisset ihs in domum petri ui
eius iacentem et febricitantem; et tetigit
manum eius et demisit eam febris; et sur
rexit et ministrabat eis; uespere autem
facto obtulerunt ei multos demonia
habentes curauit ut adinpleretur ::
Quod dictum est per esaiam profetam
dicentem; quia ipse infirmitates nostras
accipit et egrotationes portabit / cū se
Uidens autem ihs turbas multas cir
iussit ire trans fretum; et accedens ad
eum unus scriba ait illi; magister se
quar te quocum que ieris; et dixit ei
ihs; uulpes foueas habent et uolucres
caeli tabernacula filius autem homi

nis non habet ubi caput reclinet; alius
autem de discipulis suis ait illi; dn̄e per
mitte mihi primum ire et sepelire patrem
meum; ih̄s autem ait illi; sequere me et
dimitte mortuos sepelire mortuos
suos; Et ascendente eo in naviculam; secu
ti sunt eum discipuli eius; et ecce motus
magnus factus est in mari · ita ut navi
cula operiretur fluctibus; erat enim in
illis ventus contrarius · ipse vero dor
miebat et accesserunt et suscitaveru
nt eum dicentes:· Dn̄e salva nos peri
mus; et dicit eis; quid timidi estis modice
fidei; tunc surgens imperavit ventis et
mari · et facta est tranquillitas magna;
porro homines mirati sunt dicentes;
qualis est hic quia venti et mare o
boediunt ei:· Et cum venisset trans
fretum in regionem gerasinorum · occur
rerunt ei duo homines habentes demo

nia demonumentis exeuntes seui nimis
ita ut nemo possit transire per uiam
illam; Et ecce exclamauerunt dicentes;
quid nobis et tibi ihu fili di uenisti huc
ante tempus torquere nos; Erat autem
non longe ab eis grex porcorum multo
rum pascentium; demones autem roga
bant eum dicentes; si eicis nos mitte
nos in gregem porcorum; Et ait illis; ite;
at illi exeuntes abierunt in porcos; Et
ecce impetu abiit totus grex per praeceps
in mare et mortui sunt in aquis; pasto
res autem fugerunt et uenientes in ciuita
tem nuntiauerunt omnia et de his qui de
monia habuerunt; Et ecce tota ciuitas
exit obuiam ihu et uiso eo rogauerunt ut
transiret a finibus eorum; / tauit et ue
X Et ascendens in nauiculam transfre
nit in ciuitatem suam; Et ecce offerebant
ei paralyticum iacentem in lecto; Et uidens

ihs fidem illorum: dixit paralitico; con
fide fili · remittuntur tibi peccata tua;
Et ecce quidam de scribis: dixerunt intra
se; hic blasfemat; Et cum uidisset ihs
cogitationes eorum · dixit; quid cogitatis ma
la in cordibus uestris? quid enim est fa
cilius dicere demittuntur tibi peccata an
dicere surge et ambula? ut sciatis autem
quia filius hominis habet potestatem
in terra demittendi peccata · tunc ait pa
ralitico; surge et tolle lectum tuum · et ua
de in domum tuam; Et surrexit et abiit
in domum suam; uidentes autem turbae
timuerunt et glorificauerunt dm · qui de
dit potestatem talem hominibus; Et cum
transiret inde ihs: uidit hominem seden
tem in teloneo matheum nomine et ait illi;
sequere me; Et surgens secus est eum; ecce
Et factum est discumbente eo in domo
multi publicani et peccatores uenientes

discumbebant cum ihu & discipuli eius
& uidentes farisei dicebant discipulis eius;
quare cum publicanis & peccatoribus
manducat magister uester? at ihs audi
ens ait; non est opus ualentibus medi
cus. sed male habentibus; euntes autem
discite quid sit misericordiam uolo &
non sacrificium; non enim ueni uocare
iustos sed peccatores: Tunc accesserunt
ad eum discipuli iohannis dicentes; qua
re nos & farisei ieiunamus frequenter
discipuli autem tui non ieiunant & ait illis
ihs; numquid possunt filii sponsi lugere
quam diu cum illis est sponsus? uenient
autem dies cum auferetur ab eis spon
sus & tunc ieiunabunt in illis diebus;
Nemo autem committat commissuram
panni rudis in uestimentum uetus; tol
lit enim plenitudinem eius a uestimento
& peior scissura fit; neque mittant uinū

nouum in utres ueteres · alioquin rum
pentur utres · et uinum effundetur et u
tres pereunt; sed uinum nouum in utr
es nouos mittunt et ambo conseruantur·
Haec eo loquente ad eos · ecce prin
ceps unus accedens adorabat eum di
cens; filia mea modo defuncta est sed ue
ni inpone manum tuam super eam et
uiuet; et surgens sequebatur eum et disci
puli eius; et ecce mulier quae fluxum san
guinis patiebatur xii annis accessit retro·
et tetigit fimbriam uestimenta eius; dicebat
enim intra se; si tetigero tantum uestimen
tum eius · saluauero; at ihs conuersus · et
uidens eam dixit; confide filia fides tua te
saluam fecit; et salua facta est mulier ex
illa hora · Et cum uenisset ihs in domum
principis · et uidens tibicines · et turbam
tu multu autem dicebat; recedite non est
puella mortua · sed dormit; et diridebant

eum; Et cum eiecta esset turba intrauit
Et tenuit manum eius; Et surrexit puella·
Et exiit fama haec in uniuersam terram
illam· Et transeunte inde ihs secuti st
eum duo caeci clamantes Et dicentes; mi
serere nostri fili dauid; cum autem uenis
set domum· accesserunt ad eum duo cae
ci Et dicit eis ihs; creditis quia possum hoc
facere uobis· dicunt ei; utique dne; tunc te
tigit oculos eorum dicens; secundum fi
dem uestram fiat uobis; Et aperti sunt
oculi eorum; Et comminatus est illis ihs
dicens; uidete ne quis sciat; illi autem ex
euntes defamauerunt eum in tota terrā
illam; Egressis autem illis· ecce obtulerunt
ei hominem mutum Et surdum demoniū
habentem Et eiecto demonia locutus est
mutus Et mirati sunt turbae dicentes
numquam apparuit sic in israhel pa
risei h' dicebant in belzebub principe

demoniorum eicit demonia:· Et circum
ibat ihs ciuitates omnes castella docens
in sinagogis eorum et praedicans euange
lium regni et curans omnem langorem
et omnem infirmitatem:· Uidens autem
misertus est quae erant uexati et
iacentes sicut oues non habentes pas
torem tunc dicit discipulis suis mes
ses quidem multa oberarii autem pau
ci rogate autem dnm messis ut mittat
operarios in messem suam:· Et conuo X
catis xii· discipulis suis dedit illis potes
tatem spirituum inmundorum ut eice
rent eos et curarent omnem langorem
et omnem infirmitatem:· Duodecim au
tem apostolorum nomina sunt pri
mus simon qui dicitur petrus et an
dreas frater eius iacobus zebedei et
iohannes frater eius philipus et bar
tholomeus thomas et mattheus publi

canus iacobus albhei et thadeus simon
channaneus et iudas scariothes qui tra
didit eum: Hos duodecim misit ihs prae
cipiens eis et dicens ciuitates samarita
norum ne intraueritis sed potius ite ad
oues quae perierunt domus israhel
euntes autem praedicate quia adpro
pinquauit regnum caelorum infirmos
curate mortuos suscitate leprosus [o]
mundate demones iecite gratis accipis
tis gratis date nolite possidere aurum
neque argentum neque pecuniam in zo
nis uestris non peram in uia neque duas
tonicas neque calciamenta neque uir
gam dignus est operarios [u] cibo suo in
qua cum que ciuitate aut castellum in
traueritis interrogate quis in ea dignus
sit et ibi manete donec exeatis intran
tes autem in domum salutate eam di
centes pax huic domui et siquidem

fuerit digna ueniet pax uestra super
eam si autem non fuerit digna pax ues
tra ad uos reuertetur Et qui cum que
non receperit uos neque audierit ser
mones uestros exeuntes foras de do
mo uel de ciuitate uel de castello illo
excutite puluerem de pedibus uestris
amen dico uobis tollerabilius erit ter
zodomorum et gumorre eorum in die
iudicii quam illi ciuitati uel domui. Ecce
Ego mitto uos in medio luporum estote
ergo prudentes sicut serpentes et sim
plices sicut columbae cauete autem
ab hominibus tradent enim uos in con
cilis et in sinagogis suis flagillabunt
uos et ad praesides et ad regis duce
mini propter me in testimonium illis
et gentibus. Cum autem tradent uos
nolite cogitare quomodo aut quid lo
quemini dabitur enim uobis in illa hora

quid loquamini non enim uos estis qui
loquamini sed sps patris uestri qui lo
quitur in uobis tradet autem frater
fratrem in mortem et pater filium et in
surgent filii in parentes et morte eos
adficient et eritis odio omnibus gentibus
propter nomen meum qui autem perse
ueraverit usque in finem hic saluus
erit: Cum autem persequentur uos in ci
uitate ista fugite in aliam· amen dico uo
bis non consummabitis ciuitates israe
hel donec ueniet filius hominis non est
discipulus super magistrum nec seruus
super dnm suum sufficiat discipulo ut
sit sicut magister eius et seruus sicut
dominus eius si patrem familias beelze
bub uocauerunt quanto magis domis
ticos eius nec ergo timueritis eos nihil est
enim opertum quod non reuelabitur et
occultum quod non scietur quod dico

uobis intenebris dicite inlumine & quod
inaure audistis praedicate super tec
ta & nolite timere eos qui occidunt cor
pus animam autem non possunt occi
dere sed potius eum timete qui potest
corpus & animam perdere ingehenna:
Nonne duo passeres asse ueniunt et
unus exillis non cadet super terram si
ne uoluntate di patris uestri qui incae
lis est uestri autem capilli capitis omn
es numerati sunt: Nolite ergo timere eos
multo magis passeribus meliores estis
uos: Omnis ergo qui confitebitur me
coram hominibus confitebor & ego eum
coram patre meo qui incaelis est / nega
Qui autem negauerit me coram hominib:
bo & ego eum coram patre meo qui incae
lis est: Nolite arbitrari quia ueni
pacem interram mittere est non ueni pa
cem mittere sed gladium: ueni enim sepe

perare hominem aduersus patrem
& filiam aduersus matrem suam & nu
rum aduersus socrum suam & inimici
non plus quam me hominis domistici
eius :- Qui amat patrem est me dignus
& qui amat filium aut filiam plus quam
me non est me dignus & qui non accipit
crucem suam & sequatur me non est
me dignus qui inuenit animam suam
perdet illam & qui perdiderit animam
suam propter me inueniet illam qui re
cipit uos me recipit qui recipit me recipit eum
qui me missit :- Qui recipit profetam in no
mine profete mercidem profete accipi
et & qui recipit iustum in nomine iusti mer
cidem iusti accipiet :- Et qui cum que po
tum dederit uni ex minimis istis calicē
aquae frigide tantum in nomine disci
puli amen dico uobis non perdet mer
XI cidem suam :- Et factum est cum con

consummasset ihs uerba haec prae
cipiens xii discipulis suis transit inde
ut doceret et praedicaret in ciuitatibus
eorum: Iohannis autem cum audisset
in uinculis opera xpi mittens de discipu
lis suis euntes dicite tu es qui uenturus
es an alium exspectamus et respondens
ihs ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundantur
surdi audiunt et mortui resurgunt et
pauperes euangelizantur:/ dalizatus
Et beatus est qui in me non fuerit scan
illis autem abeuntibus coepit ihs dicere
ad turbas de iohanne babtista:/ dinem
Quid existis in desertum uidere harun
uento moueri sed quid existis uidere
hominem mollibus uestibus uestitum
Ecce qui mollibus uestiuntur in do
mibus regum sunt sed quid existis uide

re Etiam dico Et plus quam profetam
hic est enim de quo scriptum est tuam
Ecce mitto angelum meum ante faciē
qui praeparabit uiam suam ante te
amen dico uobis non surrexit inter na
tos mulierum maior iohanne babtista·
qui autem minor est in regno caelorum
maior est illo. Et diebus autem iohannis
babtistae usque nunc regnum caelorū
uim patitur et uiolenti rapiunt illud·
omnes enim profetae et lex usque ad io
hannem babtistam profetauerunt et si
uultis recipere ipse est helias qui uentu
rus est qui habet aures audiendi au
diat. Cui autem similem estimabo ge
nerationem istam similis est pueris
sedentibus in foro qui clamantes coae
qualibus dicunt cantauimus uobis et non
saltastis lamentauimus uobis et non
planxistis. Uenit enim iohannis ne-

que manducans neque bibens et di
cunt demonium habet uenit filius
hominis manducans et bibens et di
cunt ecce homo uorax et potator uini
publicanorum et peccatorum amicus
et iustificata est sapientia afiliis suis:
Tunc coepit exprobrare ciuitatibus
inquibus factae sunt plurimae uirtutes
eius quia non egissent paenitentiam
Uae tibi bezaida quia si intiro et sido
ne factae essent uirtutes quae factae
sunt in uobis olim incilicio et cinere pe
nitentiam egissent uerum tamen dico
uobis tiro et sidoni remisius erit quam
uobis in die iudicii: Et tu capharnaum num
quid usque ad caelum exaltaueris usq:
ad infernum discendis quia si in sodo
mis factae fuissent uirtutes quae
factae sunt in te forte mansisent usque
in hunc diem uerum tamen dico uobis

+ toruhtalq huilmede

quia terrae sodomorum remisius
erit in die iudicii quam uobis. In illo
tempore respondens ihs dixit confe
teor tibi pater dne caeli et terrae quia
abscondisti haec a sapientibus et pru
dentibus et reuelasti ea paruulis ita
pater quoniam sic fuit placitum ante
te. Omnia mihi tradita sunt a patre
meo et nemo nouit filium nisi pater
neque patrem quisquam nouit nisi
filius et cui uoluerit filius reuelare.
Uenite ad me omnes qui laboratis et
honorati estis et ego reficiam uos tol
lite iugum meum super uos et discite
a me quia mitis sum et humilis corde
et inuenietis requiem animabus ues
tris iugum enim meum suaue est et ho
nus meum leue. In illo tempore abiit
ihs per sata sabbato discipuli autem
eius esurientes coeperunt uellere spi

cas et manducare. pharisei autem ui
dentes illos dixerunt ei. ecce discipuli tui
faciunt quod non licet eis facere sabba
tis. At ille dixit eis non legistis quid
fecerit dauid quando esurit et qui cum
eo erant quomodo intrauit in domum
di et panes praepossitionis comedit quos
non licebat ei edere neque his qui cum eo
erant nisi solis sacerdotibus aut non
legistis in lege quia sabbatis sacerdo
tes in templo sabbatum uiolant et sine
crimine sunt. Dico autem uobis quia
templo maior est hic. si autem sciretis
quid est misericordiam uolo et non sa
crificium. numquam condemnassetis
innocentes dñs est enim filius hominis
etiam sabbati. Et cum inde transisset
uenit in synagogam eorum. ecce homo erat
manum habens aridam et interrogabant
eum dicentes si licet sabbatis curare ut

accussarent eum. Ille autem dixit illis
quis erit ex uobis homo qui habeat
ouem unam & si ciciderit haec sabba
tis in foueam nonne tenebit & leua
bit eum quanto magis melior est ho
mo oue. Tunc ait homini extende ma
num tuam & extendit manum suam &
restituta est sana sicut et altera: faci
Exeuntes autem pharissei consilium
ebant aduersus eum quomodo eum p
derent: Ihs autem sciens secessit inde
& secuti sunt eum multi & curauit eos
omnes praecipiens eis ne manifestum
eum facerent ut adimpleretur quod dic
tum est per essaiam profetam dicentē
Ecce puer meus quem elegi delectus meus
in quo bene conplacuit anima mea po
nam spm meum super eum & iudicium
gentibus adnuntiabit non contendet ne
que clamabit neque audiet aliquis in pla

teis uocem eius· Arundinem quassatam
non confringet et li num fumigans
non extinguet donec iciat ad uictoriam iu
dicium et in nomine eius sperabunt gen
tes· Tunc oblatus est ei homo demoni
um habens caecus et mutus et curauit
eum ita ut loqueretur et uideret et stu
pebant omnes turbae et dicebant num
quid hic est filius dauid· Pharissei h
audientes dixerunt hic non eicit demon
nisi in belzebub principe demoniorum
Ihs autem sciens cogitationes eorum dixit
eis omne regnum diuisum contra se de
solatur et omnis ciuitas uel domus
contra se diuisa non stabit si enim sa
tanas satanan eicit aduersus se diuisus
est quomodo ergo stabit regnum eius
Et si ergo in belzebub eicio demones fi
uestri· si autem in spu di ego eicio demo
nes igitur peruenit in uos regnum di

Aut quomodo potest quisquam in
trare in domum fortis et uassa eius
deripere nisi prius alligauerit fortem
et tunc domum illius diripiet ∴ Qui
enim non est mecum contra me est
et qui non congregat dispargit ideo di
co uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus sps autem blas
femia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum contra filium hominis
remittetur ei qui autem dixerit contra
spm scm non remittetur ei neque in
hoc saeculo neque in futuro ∴ / num aut
Aut facite arborem fructum eius bo
facite arborem malam et fructum eius
malum si quidem ex fructu arbor agnos
citur ∴ Progenies uiperarum quomodo
potestis bona loqui cum sitis mali ∴ / tur:
Ex abundantia enim cordis os loqui
bonus enim homo de bono thesauro

profert bona & malus homo de malo
thesauro profert mala :- Dico autem
uobis quoniam omne uerbum otiosum
quod locuti fuerint homines reddent
rationem pro eo in die iudicii ex uerbis
enim tuis iustificaueris & ex uerbis tuis
condemnaueris :- Tunc responderunt
ei quidam de scribis & pharisseis di
centes magister uolumus a te signum
quaerere :- Qui respondens ait illis ge
neratio mala & adultera signum que
rit & signum non dabitur ei nisi signum
ionae profetae sicut enim fuit ionas in
uentre caeti tribus diebus & tribus
noctibus sic erit filius hominis in uen
tre terrae tribus diebus & tribus noc
tibus uiri niniuitae surgent in iudicio
cum generatione ista & condemnabunt
eam quia poenitentiam egerunt in prae
dicatione ionae :- & ecce plus quam

ionae hic regina austri surget in iudicio cum
generatione ista et condemnabit eam
quia uenit a finibus terrae audire sapien
tiam salamonis et ecce plus quam sala
mon hic. Cum autem ihs inmundus exi
erit ab homine ambulans per loca arida
quaerens requiam et non inuenit. tunc
dicit reuertar in domum meam unde ex
iui et ueniens inuenit eam uocantem sco
pis mundatam et ornatam. tunc ua
dit et adsumit secum septem alios sps
nequiores se et intrantes habitant ibi
et fiunt nouissima hominis illius pei
ora prioribus sic erit generationi huic
pessimae. Adhuc eo loquente ad tur
bas ecce mater eius et fratres eius foris
stabant quaeren loqui cum eo. / Et fra
Dixit autem ei quidam ecce mater tua
tres tui foris stant quaerentes loqui
tecum. at ipse respondens dicenti sibi

cat quae est mater mea et qui sunt fra
tres mei et extendens manum in discipu
los suos dixit ecce mater mea et fra
tres mei qui cumque enim fecerit uo
luntatem patris mei qui in caelis est ip
se meus frater et soror et mater est
XIII IN illo die exiens ihs de domu sedebat
secus mare et congregatae sunt ad eum
turbae multae ita ut in nauicula ascen
dens sederet et omnes stabant in litore
et locutus est multa dicens :· Ecce exiit
qui seminat seminare et dum seminat
quaedam ceciderunt secus uiam et uene
runt uolucres et comederunt ea :/ non
Alia autem ceciderunt in petrosa ubi
habebant terram multam et continuo ex
orta sunt quia non habebant altitudi
nem terrae sole autem orto aestuauerunt
et quia non habebant radicem aruerunt
alia ceciderunt in spinas et creuerunt

spinae et soffocauerunt ea· / et dabant
Alia autem ciciderunt in terram bonā
fructum aliud centissimum· aliud sexa
gissimum aliud trigissimum qui habet au
res audiendi audiet· Et accidentes disci
puli dixerunt ei quare in parabulis loque
ris eis qui respondens ait illis quia uo
bis datum est nosse misteria regni cae
lorum· illis autem non est datum· qui enī
habet dabitur ei et habundabit qui au
tem non habet et quod habet auferetur
ab eo ideo in parabulis loquor eis quia
uidentes non uident et audientes non
audiunt neque intellegunt ut adimple
retur eis profetia essaiae dicentis au
ditu audietis et non intellegitis et uiden
tes uidebitis et non uidebitis· incrassa
tum est enim cor populi huius et auri
bus suis grauiter audierunt et oculos
suos concluserunt nequando oculis ui

deant et auribus audiant et corde in
tellegant et conuertantur et sanem eos
Uestri autem beati oculi qui uident et
aures uestrae quae audiunt ti pro
Amen dico uobis quippe quia mul
fetae et iusti cupierunt uidere quae
uos uidetis et non uiderunt et audire
quae uos audistis et non audierunt.
Uos autem audite parabulam semi
nantis omnis qui audit uerbum regni
et non intellegit uenit malignus et rapit
quod seminatum est in corde eius hic est
qui secus uiam seminatus est. qui autem
super petrosa seminatus est hic est
qui uerbum audit et continuo cum gau
dio accipit illud non habet autem in
se radicem sed est temporalis fac
ta autem tribulatione et persecutione
propter uerbum continuo scandali
zatur qui autem seminatus est in spi

his hic est qui uerbum audit et solli
citudo saeculi istius et fallacia diui
tiarum suffocant uerbum et sine
fructu efficitur. qui uero in terram bo
nam seminatus est hic est qui uerbum
audit et intellegit et fructum adfert et
faciat aliud quidem centissimum :/ ali
aliud autem sexagissimum porro aliud
gnsimum : Aliam parabulam propos
suit eis dicens simile factum est regnum
caelorum homini qui seminauit bonum
semen in agro suo cum autem dormirent
homines uenit inimicus eius et super se
minauit zezania in medio tritici et abiit :
cum autem creuisset herba et fructum
fecisset ap p'aruit zezania. accedentes
autem serui ad patrem familias dixerunt
ei domine nonne bonum semen seminas
ti in agro tuo. unde ergo habet zezani
am et ait illis inimicus homo hoc fe

ait · serui autem dixerunt ei uis imus
& colligimus ea & ait non ne forte col
legentes zezania eradicetis simul cum
eis triticum · sed sinite utraque cresce
re simul usque ad messem & in tempore
messis dicam messoribus meis collite
primum zezania & colligite ea fascicu
los ad conburendum triticum congrega
in horreum meum :· Aliam parabulam
praeposuit eis dicens simile est regnum
caelorum grano sinapis quod accipiens
homo seminauit in agro suo quod mi
nimum quidem est omnibus seminib:
cum autem creuerit maius est omnib:
oleribus & fit arbor ita ut uolucres cae
li ueniant & inhabitent in ramis eius / cens
Aliam parabulam loqutus est eis di
simile est regnum caelorum fermento
quod acceptum mulier abscondit in
farinae satis tribus donec fermen

tum est totum · Haec omnia loquutus
est ihs in parabulis ad turbas et sine
parabulis non loquebatur eis ut in
pleretur quod dictum erat per prophe
tam dicentem aperiam in parabulis os
meum eructabo absconsa a constituti
one mundi: Tunc dimisis turbis uenit
in domum et accesserunt ad eum discipu
li eius dicentes dissere nobis parabulam
zizaniorum agri qui respondens ait
qui seminat bonum semen est filius ho
minis ager autem est mundus · bonum
uero semen hii sunt filii regni zizania
autem filii sunt nequam / zabulus
Inimicus autem qui seminauit ea est
messes uero consummatio saeculi est
messores autem angeli sunt · sicut ergo
colliguntur zizania et igni conburun
tur sic erit et in consummatione sae
culi · mittet filius hominis angelos suos

Et colligent de regno eius omnia scan
dala et eos qui faciunt iniquitatem
et mittent eos in caminum ignis ibi erit
fletus et stridor dentium. Tunc iusti
fulgebunt sicut sol in regno patris eorū
qui habet aures audiendi audiat. Simi
le est regnum caelorum thesauro ab
scondito in agro quem qui inuenit homo
abscondit et prae gaudio illius uadit
et uendit uniuersa quae habet et emit
agrum illum. Iterum simile est regnum
caelorum homini negotiatori querenti
bonas margaritas. inuenta autem una
praetiosa margareta abiit et uendidit
omnia quae habuit et emit eam. Iterum
simile est regnum caelorum sagenae
missae in mare et ex omni genere congregan
ti quam cum impleta esset educentes et
secus litus sedentes elegerunt bonos in
uasa. malos autem foras miserunt

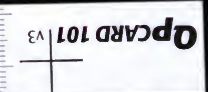
sic erit in consummatione saeculi exibu
nt angeli et seperabunt malos de medio
iustorum et mittent eos in caminum
ignis ibi erit fletus et stridor dentium· in
tellexistis haec omnia dicunt ei etiam ait
illis· ideo omnis scriba doctus in regno cae
lorum similis est homini patri familias
qui profert de tesauro suo noua et uete
ra· et factum est cum consummasset is
tas transiit inde· et ueniens in patriam
suam docebat eos in sinagogis eorum ita
ut mirarentur et dicerent unde huic sa
pientia haec et uirtutes nonne hic est
fabri filius et mater eius dicitur maria
et fratres eius iacobus et ioseph et simon
et iudas et sorores eius nonne omnes a
pud nos sunt unde ergo huic omnia ista
et scandalizabantur in eo Ihs autem di
xit eis non est profeta sine honore ni
si in patria sua et in domu sua et non

fecit ibi uirtutes multas propter incre-
XII dulitatem illorum· In illo tempore audi-
uit herodis tetrarcha famam ihu et ait
pueris suis hic est iohannis baptiza
ipse surrexit a mortuis et ideo uirtutes
operantur in eo· Hirodis enim tenuit
iohannem et alligauit eum [illegible] uxore
fratris sui· dicebat enim illi iohannis
non licet tibi habere eam et uolens eum
occidere timuit populum quia sicut
profetam eum habebant· ita herodi
Die autem natalis herodis saltauit fili
adis in medio et placuit herodi· unde
cum iuramento pollicitus est ei dare
quod cum que postulasset ab eo· At illa
praemonita a matre sua da mihi inquit
hic in disco caput iohannis babtiste et
contristatus est rex propter iuramentum
et eos qui pariter recumbebant iussit da-
ri missitque et decolauit iohannem in

carcere et allatum est caput eius in dis
co et datum est puellae et detulit matri
suae et accedentes discipuli eius tule
runt corpus et sepelierunt illud et ue
nientes nuntiauerunt ihu · / in nauicula in
Quod cum audisset ihs secessit inde
locum desertum seorsum et cum audis
sent turbae secutae sunt eum pedestres
de ciuitatibus et exiens uidit turbam mul
tam et misertus est eius et curauit lan
guidos eorum · Uespere autem facto
accesserunt ad eum discipuli dicentes
desertus locus est et hora iam prae
terit dimitte turbas ut euntes in cas
tella emant sibi escas · ihs autem dixit
illis non habent necesse ire date illis
manducare · responderunt ei non ha
bemus hic nisi quinque panes et duos
pisces qui ait illis adferte illos mihi
huc et cum iussisset turbam discumbere

supra fenum acceptis quinque pa
nibus & duobus piscibus aspiciens in
caelum benedixit & fregit dedit discipu
lis suis panes discipuli autem turbis
& manducaverunt omnes & saturati
sunt & tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia virorum exceptis mulieri
bus & parvulis & statim iussit discipu
los ascendere in naviculam & praece
dere eum trans fretum donec dimitte
ret turbas & dimissa turba ascendit
in montem solus orare ∴
Vespere autem facto solus erat ibi
navicula in medio mari iactabatur fluc
tibus erat enim contrarius ventus qu
arta vigilia noctis venit ad eos ambu
lans super mare & videntes eum su
per mare ambulantem turbati sun

dicentes quia fantasma est & prae
timore clamauerunt statim que ihs
loquutus est eis dicens habete fiduciā
ego sum nolite timere ./. si tu es iube
Respondens autem petrus dixit dñe
me uenire ad te super aquas at ipse
ait ueni & discendens petrus de na
uicula ambulabat super aquam ut
ueniret ad ihm. uidens uero uentum
ualidum timuit & cum coepisset mer
gi clamauit dicens dñe saluum me
fac & continuo ihs extendens manum
adpraehendit eum & ait illi modicae
fidei quare dubitasti ./. sauit uentus
Et cum ascendissent in nauiculam ces
qui autem in nauicula erant uenerunt
nt & adorauerunt eum dicentes uere
filius di es. & cum transfretasse
nt uenerunt in terram genezar &
cum cognouissent eum uiri loci illius

miserunt in uniuersam regionem il
lam et obtulerunt ei omnes male ha-
bentes et rogabant eum ut uel fim-
briam uestimenti eius tangerent et
qui cum que tetigerunt salui facti sunt
VI Tunc accesserunt ad eum ab hieru-
solimis scribae et farissei dicentes
quare discipuli tui transgrediuntur
traditionem seniorum non enim la-
uant manus suas cum panem mandu-
cant ipse autem respondens ait illis
quare et uos transgredieminini man
datum di propter traditionem ues-
tram nam ds dixit honora patrem
et matrem qui male dixerit patri uel
matri morte moriatur Uos autem
dicitis qui cum que dixerit patri uel
matri munus quod cum que est ex
me tibi proderit et non honorifica
uit patrem suum aut matrem sua

Et irritum fecistis mandatum prop
ter traditionem uestram hipochritae
bene prophetauit deuobis issaias dicens
populus hic labiis me honorat cor au
eorum longe est a me sine causa
autem colunt me docentes doctrinas
et mandata hominum et conuocatis
ad se turbis dixit eis audite et intelle
gite non quod intrat in os quo inquinat
hominum sed quod procedit ex ore hoc
quo inquinat hominem Tunc acceden
tes discipuli eius dixerunt scis quia fa
rissei audito uerbo scandalizati sunt
at ille respondens ait omnis plantat
tio quam non plantauit pater meus
caelestis eradicabitur sinite illos cae
ci sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum prestet ambo in foue
am cadent Respondens autem petr
us dixit ei dissere nobis parabulam

istam at ille dixit adhuc & uos sine
intellectu estis non intellegitis quia
omne quod in os intrat in uentrem ua
dit & in secessum emittitur quae au
tem procedunt de ore de corde exeunt
& ea quo inquinant hominem de corde
enim exeunt cogitationes malae homi
cidia adulteria fornicationes furta
falsa testimonia blasfemiae haec
sunt quae co inquinant hominem non
lotis autem hominem manducare
non co inquinat hominem· & egres
sus inde ihs secessit in partes tiri &
sidonis & ecce mulier cannanea a fini
bus illis egresa clamauit dicens ei mis
serere mei dne fili dauid filia mea ma
le a demonio uexatur qui non respon
dit ei uerbum rogabant eum dicen
tes dimitte eam quia clamat post
nos ipse autem respondens ait non

sum missus nisi ad oues quae perie
runt domus israhel · Et illa uenit
Et adorabat eum dicens dn̄e adiuua
me qui respondens ait non est bonū
sumere panem filiorum Et mittere ca
nibus at illa dixit Etiam dn̄e nam Et ca
tuli edunt de micis quae cadunt de men
sa dominorum suorum · tunc respon
dens ih̄s ait illi o mulier magna est fi
des tua fiat tibi sicut uis Et sanata
est filia illius ex illa hora ∴ mare gal
Et cum transisset inde ih̄s uenit secus
liliae Et ascendens in montem sedebat
ibi Et accesserunt ad eum turbae mul
tae habens secum mutos cludos cae
cos debiles Et alios multos Et proiece
runt eos ad pedes eius Et curauit eos
ita ut Et turbae mirarentur uidentes
mutos loquentes cludos ambulantes ce
cos uidentes Et magnificabant dm̄ is

rachel: Ihs autem conuocatis dis
cipulis suis dixit misereor turbae [illegible]
huic quia triduum est in quo perse
uerant mecum et non habent quod
manducent et dimittere eos ieiunos
nolo ne deficiant in uia et dicunt ei dis
cipuli unde ergo nobis in disertu panes
tantos ut saturentur turbae tantae
et ait illis ihs quod panes habetis at
illi dixerunt septem et paucos piscicu
los: et praecepit turbae ut discumbe
rent super terram et accipens ihs uii
panes et pisces et gratias agens fregit
et dedit discipulis suis et discipuli dede
runt dederunt et comederunt omnes et
saturati sunt et quod super fuit de frag
mentis tulerunt uii sportas plenas
erant autem qui manducauerunt quat
tuor milia hominum extra paruulos
et mulieris · et dimissa turba ascendit

innauiculam et uenerunt in fines ma
xvi gidan. Et accesserunt pharissei et saddu
cei temptantes et rogauerunt eum ut sig
num decaelo ostenderet eis. At ille
respondens ait eis facto uespere dice
tis serenum erit tras rubicundum est
enim caelum et mane hodie tempes
tas rutilat enim triste caelum faciam
ergo caeli iudicare nostis signa autem
temporum non potestis. Generatio ma
la et adultera signum querit et signum
non dabitur ei nisi signum ionae profe
tae et relictis illis abit et cum uenisse
nt discipuli eius trans fretum obliti
sunt panes accipere. Qui dixit illis
intuemini et cauete afermento faris
eorum et sadduceorum. quia panes
At illi cogitabant intra se dicentes
non accepimus sciens autem ihs cogita
tiones eorum eorum dixit quid cogita

tis inter uos modicae fidei quia panes
non habeatis nondum enim intellegitis
neque recordamini de quinque panib:
et quinque milibus hominum et quot
cofinos sumpsistis neque ·uii· panes
et quattuor milia hominum et quod spo
rtas sumsistis quare non intellegitis
quia non de pane dixi uobis cauete a fer
mento farisaeorum et sadducaeorum tunc
intellexerunt quia non dixerit cauete
a fermento panium sed a doctrina fa
risaeorum et sadducaeorum adtendire
sibi· Uenit autem ihs in partes cessare
philipi et interrogabat discipulos suos di
cens quem me dicunt homines esse filiu
hominis at illi dixerunt iohannem bab
tissam alii autem heremiam alii uero
heliam aut unum ex profetis dicit illis
ihs uos autem quem me dicitis esse re
spondens simon petrus dixit tu es xps

filius di uiui Respondens autem
ihs dixit ei beatus es simon bariona
quia caro et sanguis non reuelauit tibi
sed pater meus qui in caelis est et ego
dico tibi tu es petrus et super hanc pe
tram aedificabo aeclesiam meam et por
tae inferni non praeualebunt aduer
sus eam et tibi dabo claues regni caelo
rum et quodcumque ligaueris super
terram erit ligatum in caelis et quaecum
que solueris super terram erunt solu
ta in caelis: Tunc praecipit discipulis
suis ut nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps: Et inde cepit ihs ostendire dis
cipulis suis quia oporteret eum ire
in hirusalimam et multa pati a senio
ribus et scribis et principibus sacerdo
tum et occidi et tertia die resurgere et
adsumens eum petrus cepit increpa
re eum et dicere absit a te dne non erit

tibi hoc qui conuersus dixit petro
uade post me satanas scandalum es
mihi quia non sapis ea quae dí sunt
sed ea quae hominum· Tunc ihs dixit
discipulis suis si quis uult post me ue
nire abneget se ipsum sibi & tollat
crucem suam & sequatur me qui enim
uoluerit animam suam saluam facere
perdet eam qui autem perdiderit ani
mam suam propter me inueniet illam
quid enim prodest homini si mundum
uniuersum lucretur animae uero suae
detrimentum patiatur aut quam da
uit homo commotationem pro anima
suae· Nam filius hominis uenturus est
in gloria patris sui cum angelis suis &
tunc redet uni cuique secundum ope
ra eius:: Amen dico uobis sunt qui
dam de his adstantibus qui non
gustabant mortem donec uideant

3

xvii filium hominis uenientem in regno suo
Et factum est post dies sex adsum
sit ihs petrum et iacobum et iohan
nen fratrem eius et duxit illos in m
ontem excelsum seorsum et trans
figuratus est ante eos et resplendu
it facies eius sicut sol uestimenta aut
eius facta sunt alba sicut nix et ecce
apparuit illis mosses et helias cum eo
Loquentes respondens autem petr
us dixit ad ihm dne bonum est no
bis hic esse si uis faciamus hic tria
tabernacula tibi unum et mosi unū
et heliae unum adhuc eo loquente
ecce nubs lucida inumbrauit eos et
ecce uox de nube dicens hic est filius
meus dilectus in quo mihi conpla
cui ipsum audite et ecce audientes
discipuli ciciderunt in faciam suam
et timuerunt ualde et accessit ihs

Et tetigit eos dixitque eis surgite et
nolite timere. leuantes autem oculos
suos neminem uiderunt nisi solum
ihm. Et discendentibus illis de monte prae
cipit eis ihs dicens nemini dixeritis ui
sionem donec filius hominis a mortuis re
surgat. Et interrogauerunt eum dis
cipuli dicentes quid ergo scribae dicunt
quod heliam oportet primum uenire
at ille respondens ait eis helias iam
uenit et non cognouerunt eum sed fece
runt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis. tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babtista dixisset eis.
Et cum uenisset ad turbas accessit ad
eum homo genibus prouolutus ante
eum dicens dne misserere filio meo
quia lunaticus est et male patitur
nam sepe cadit in ignem et crebro in

et aquam et obtuli eum discipulis suis
et non potuerunt curare. Respondens
ihs ait o generatio incredula et
perversa quousque ero vobis cum
usque quo patiar vos adferte illum
ad me et increpavit eum ihs et exiit
ab eo demonium et curatus est puer
ex illa hora. Tunc accesserunt dis
cipuli ad ihm secreto et dixerunt qua
re nos non potuimus iecere illum di
cit illis propter incredulitatem vestram.
Amen quippe dico vobis si habu
eritis fidem sicut granum sinapis di
cetis monti huic transi hinc illuc et
transibit et nihil inpossibile erit vo
bis hoc autem genus non iecitur nisi
per orationem et ieiunium. Conversan
tibus autem eis in galilea dixit eis ihs
filius hominis tradendus est in ma
nus hominum et occident eum et ter

tio die resurget et contristati sunt uechi
menter: Et cum uenissent capharnaum
accesserunt qui didragma accipieba
nt ad petrum et dixerunt magister ues
ter non soluit dedragma ait autem et
cum intrasset in domum praeuenit
eum ihs dicens quid tibi uidetur simon
reges terrae a quibus accipiunt tribu
tum uel censum a filis suis an ab ale
nis dicente autem illo ab alenis dixit
illi ihs ergo liberi sunt filii ut autem ñ
scandalizemus eos uade ad mare
et mitte hamum et eum piscem qui pri
mus ascenderit tolle et aperte ore eius
inuenies ibi staterem illum sumens
xviii da eis pro me et te: In illa hora acces
serunt discipuli ad ihm dicentes quis
putas maior est in regno caelorum
et aduocans ihs paruulum statuit
eum in medio eorum et dixit amen dico

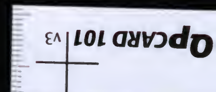
uobis nisi conuersi fueritis et efficia
mini sicut paruuli non intrabitis in
regnum caelorum quicumque ergo
humiliauerit se sicut paruulus iste hic
est maior in regno caelorum et qui
susciperit unum paruulum talem
in nomine meo me suscipit. Quiau
tem scandalizauerit de pusillis is
tis qui in me credunt expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in col
lo eius et demergatur in profundum
maris uae autem mundo huic ab
scandalis necesse est enim uenire
scandala uerum tamen uae homini
illi per quem scandalum uenit/ cladi
Si autem manus tua uel pes tuus scan
dalizat te abscide eum et proiece abs te
bonum tibi est ad uitam ingredi debi
lem dominum quam duas manus uel
duos pedes habentem mitti in ignem ae

ternam et si oculus tuus scandali
zat te erue eum et proiece abs te bo
num tibi est uno oculo ad uitam in
trare quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis· Uidete ne
contemnatis unum ex his pussillis
qui credunt in me dico enim uobis
quia angeli eorum in caelis semper
uident faciem patris mei qui in cae
lis est uenit enim filius hominis sal
uare quod perierat· Quid uobis ui
detur si fuerint alicui centum oues
et errauerit una ex eis nonne relin
quet nonaginta nouem in montibus
et uadet quaerere eam quae errauit et
si contigerit ut inueniat eam amen dico
uobis quia gaudebit super eam ma
gis quam super nonaginta nouem qua
non errauerunt sic non est uoluntas
ante patrem uestrum qui in caelis

est ut pereat unus de pusillis istis
Si autem peccauerit in te frater tuus ua
de et corripe eum inter te et ipsum solū
si te audierit lucratus eris fratrem tuū
Si autem non te audierit adhibe tecum
adhuc unum uel duos ut in ore duorū
uel triū in testium stet omne uerbum
quod si non audierit eos dic aeclesiae
si autem aeclesiam non audierit sit
tibi sicut ethnicus et publicanus ligaue
Amen dico uobis quae cumque al
ritis super terram erunt ligata et in cae
lo et quae cumque solueritis super
terram erunt soluta et in caelis Ite
rum dico uobis quia si duo ex uobis
consenserent super terram de omni re
quae cumque petierint fiet illis a
patre meo qui in caelis est ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi sum in medio eorum

Tunc accedens petrus ad eum dixit
dn̄e quotiens in me peccauit frater
meus & demittam ei usque septies di
cit illi ih̄s non dico tibi usque septuagies
& septies · Ideo adsimilatum est regnū
caelorum homini regi qui uoluit ratio
nem ponere cum seruis suis & cum
coepisset rationem ponere oblatus est
ei unus qui debebat decem milia talen
ta cum autem non haberet unde redderet
iusit eum dn̄s uenundari & uxorem eius
& filios & omnia quae habebat & red
di debitum · procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me dn̄e & omnia reddam tibi
misertus est dn̄s serui illius dimissit
eum & debitum dimissit ei egresus autē
ille seruus inuenit unum de conser
uis suis qui debebat ei centum dena
rios & tenens soffocabat eum dicens

Redde quod dabis et procedens conser
vus eius rogabat eum dicens patienti
am habe in me et omnia reddam tibi. Il
le autem noluit sed abiit et missit eum
in carcerem donec redderet debitum. Vi
dentes autem conservi eius quae fieba
nt contristati sunt valde et venerunt
et narraverunt domino suo omnia quae
facta fuerant. tunc vocavit illum dominus
suus et ait illi serve nequam omne debi
tum dimisi tibi quoniam rogasti me
nonne ergo oportuit et te missereri con
servi tui sicut et ego tui misertus sum et
iratus dominus eius tradidit eum tortoribus
quoadusque redderet universum de
bitum. sic et pater meus caelestis faciet
vobis si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus vestris. Sermo
xix Et factum est cum consummasset Iesus ser
mones istos migravit a galilea et venit in

fines iudeae trans iordanen et sequ
tae sunt eum turbae multae et docu
it eos ibi et accesserunt ad eum fa
rissei temptantes eum et dicentes si licet
homini dimittere uxorem suam quae
cum que ex causa qui respondens ait
eis non legistis quia qui fecit ab initio
masculum et feminam fecit eos et dixit
propter hoc demittet homo patrem et
matrem et adherebit uxori suae et erunt
duo in carne una itaque iam non sunt
duo sed una caro quod ergo deus iun
xit homo non separet dicunt illi quid
ergo moises mandauit dari libellum re
pudii et demittere ait illis quoniam
moyses ad duritiam cordis uestri per
misit uobis demittere uxores uestras
ab initio autem non sic fuit Dico autem
uobis quia qui cum que dimiserit uxo
rem suam nisi ob fornicationem et hae

liam duxerit mechatur et qui dimissam
duxerit mechatur [D]icunt ei discipuli
eius si ita est causa hominis cum uxo
re non expedit nubere qui dixit non
omnes capiunt uerbum istud sed
quibus datum est sunt enim eunu
chi qui de matris utero nati sunt et su
nt eunuchi qui facti sunt ab hominib:
et sunt eunuchi qui se ipsos iunuc
hauerunt propter regnum caeloru
qui potest capere capiat: Tunc obla
ti sunt ei paruuli ut manus eis inpone
ret discipuli autem increpabant eis
ihs uero ait eis sinite paruulos et
nolite eos prohibere ad me uenire ta
lium enim est regnum caelorum Et cu
inposuisset eis manus abiit inde
Et ecce unus accedens ait illi magis
λι ter bone quid boni faciam ut habe
am uitam aeternam qui dixit ei quid

me interrogas de bono unus est bo
nus ds si autem uis ingredi ad uitam
serua mandata dicit illi quae ihs au
tem dixit non homicidium facies non
adulterabis non facies furtum non
falsum testimonium dices honora
patrem & matrem & diliges proxi
mum tuum sicut te ipsum dicit ei ado
lescens omnia haec custodiui quid
adhuc mihi deest. Ait illi ihs si uis
perfectus esse uade & uende omnia
quae habes & da pauperibus & habe
bis thesaurum in caelo & ueni seque
re me. Cum audisset autem adolis
cens uerbum abiit tristis erat enim
habens multas possessiones ihs
autem dixit discipulis suis amen
dico uobis quia diues difficile intra
bit in regnum caelorum & iterum di
co uobis & facilius est camellum

perforamen acus transire quam di
uitem intrare in regnum caelorum :
auditis autem his discipuli mirabant
& timebant ualde dicentes quis ergo po
terit saluus esse :: Aspiciens autem
ihs dixit illis apud homines hoc inpos
sibile est apud dn̄ autem omnia pos
sibilia sunt tunc respondens petrus
dixit ei ecce nos reliquimus omnia
& secuti sumus te quid erit nobis :/ bis
Ihs autem dixit illis amen dico uo
quod uos qui secuti estis me in gene
ratione cum sederit filius hominis
in sede maiestatis suae :: Sedebitis &
uos super sedes duodecim iudican
tes xii tribus israhel :: Et omnis qui
liquerit domum uel fratres aut
sorores aut patrem aut matrem
aut uxores aut filios aut agros
propter nomen meum centuplum

accipet et uitam aeternam posse-
debit. Multi autem erunt primi
xx nouissimi et nouissimi primi. Simi
le est regnum caelorum homini pa
tri familias qui exiit primo mane con
ducere operarios in uineam suam con
uentione autem facto cum operariis
ex denario diurno misit eos in uineam
suam et egresus circa horam tertiam
uidit alios stantes in foro otiosos et
illis dixit ite et uos in uineam meam
et quod iustum fuerit dabo uobis illi
autem abierunt iterum autem exiit cir
ca sextam et nouam horam et fecit si
militer inuenit alios stantes et dicit il
lis quid hic statis tota die circa unde
cimam uero exiit et inotiosi dicunt quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et uos
in uineam meam cum sero autem fac
Dni e [illegible] sset dicit dominus uineae procura

[illegible] operarios et redde
illis mercedem incipiens a novissi-
mis usque ad primos. Cum venissent
ergo qui circa undecimam horam
venerant acceperunt singulos dena-
rios. Venientes autem et primi arbi-
trati sunt quod plus essent accepturi
acceperunt autem et ipsi singulos dena-
rios et accipientes murmurabant
adversus patrem familias dicentes
hi novissimi una hora fecerunt et pa-
res illos nobis fecisti qui porta-
vimus pondus diei et aestus
at ille respondens uni eorum dixit
amice non facio tibi iniuriam non-
ne ex denario convenisti mecum
tolle quod tuum est et vade volo
autem et huic novissimo dare sicut
et tibi. Aut non licet mihi quod vo-
lo facere an oculus tuus [illegible]

quam et [illegible]
erunt [illegible] primi [illegible]
simi multi sunt [illegible] pauci [illegible]
tem electi [illegible] ascendentes [illegible] hieru-
[illegible] cepit [illegible]
[illegible] ecce ascendimus
hierusolimam et filius hominis trad[illegible]
[illegible] principibus sacerdotum et scribis
et condemnabunt eum morte et tradent
[illegible] gentibus ad ludendum [illegible]
gillandum et cruci figendum et [illegible]
resurget. Tunc accessit [illegible] in mater
filiorum zebedei cum filiis suis adorans
et petens aliquid [illegible] quid dixit ei quid
uis at illa dic ut [illegible] hii duo filii
mei unus ad d[illegible]
sinistram in regno tuo. R[illegible]
autem ihs dixit [illegible]
[illegible] bibere [illegible] bib[illegible]
[illegible] dicunt [illegible] us [illegible]

meum quidem bibetis sedere autem ad
dexteram meam aut ad sinistram non
est meum dare uobis sed quibus pa
ratum est a patre meo· Et audientes
illi decem indignati sunt de duobus fra
tribus ihs autem uocabit eos ad se et
ait scitis quia gentium principes domi
nantur eorum et qui maiores sunt po
testatem exercent in eos non ita erit in
ter uos sed quicumque uoluerit in
ter uos maior fieri sit uester minis
ter et quicumque uoluerit inter uos primus es
se erit uester seruus· Sicut filius ho
minis non uenit ministrari sed minis
trare et dare animam suam redem
tionem pro multis· Et egredientibus
eis ab hiericho secuta est eum turba
multa et ecce duo caeci sedentes secus
uiam audierunt quia ihs transiret
et clamauerunt dicentes dne miserere

re nostri fili dauid turba autem in
crepabat eos ut tacerent at illi ma
gis clamabant dicentes dne miserere
re nostri fili dauid & stetit ihs & uo
cauit eos & ait quid uultis ut faciam
uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri misertus autem
eorum ihs tetigit oculos eorum &
confestim uiderunt & secuti sunt eum
XXI & cum adpropinquassent hieruso
limis & uenissent bethfage ad mon
tem oliueti tunc ihs misit duos de dis
cipulis dicens eis ite in castellum quod
contra uos est & statim inuenietis asi
nam alligatam & pullum cum ea sol
uite & adducite mihi & si quis uobis
aliquid dixerit dicite quia dns his opus
habet & confestim dimittet eos :/ quod
hoc autem factum est ut inpleretur
dictum est per profetam dicentem

dicite filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super assinā
et pullum filium subiugalis· Euntes
autem discipuli fecerunt sic ut praece
pit ihs illis et adduxerunt assinam et
pullum et inpossuerunt eis uestimenta
sua et eum super sedere fecerunt plurimā
autem turba strauerunt uestimenta sua
in uia alii autem cedebant ramos de arbo
ribus et sternebant in uia· Turbae autē
quae praecedebant et quae sequebant
clamabant dicentes osanna filii dauid
benedictus qui uenturus est in nomine
dni ossanna in altissimis· / ta est uniuer
Et cum intrasset hierusolimis commo
sa ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a naza
reth galileae· Et intrauit ihs in templ
um dī et iecebat omnes uendentes et em
entes in templo et mensas nummulario

rum et cathedras uendentium colum
bas euerat et dicit eis scriptum est do
mus mea domus orationis uocabitur
uos autem fecistis illam speloncam la
tronum. Et accesserunt ad eum ceci et
claudi in templo et sanauit eos. Uiden
tes autem principes sacerdotum et
scribae mirabilia quae fecit et pue
ros clamantes in templo et dicentes os
sanna filii dauid indignati sunt et dix
erunt ei audis quid isti dicunt ihs autē
dixit eis utique numquam legistis quia
ex ore infantium et lactantium perfecis
ti laudem. Et relictis illis abiit foras
extra ciuitatem in bethaniam ibique
mansit mane autem reuertens in ciui
tatem essurit et uidit fici arborem un
am secus uiam et uenit ad eam et nihil
inuenit in ea nisi folia tantum et ait
illi numquam ex te fructus nascatur

in sempiternum & are facta est conti
nuo ficulnea & uidentes discipuli mira
ti sunt dicentes quomodo continuo a
ruit ficulnea :- Respondens autem ihs
ait eis amen dico uobis si habueritis fidē
& non haessitaueritis non solum de ficul
nea facietis sed & si monti huic dixeritis
tolle te & iacta te in mare fiet :- / oratio
& omnia quae cumque petieritis in
ne credentes accipietis· & cum uenisset
in templum accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum & seniores po
puli dicentes in qua potestate haec facis
aut quis tibi dedit hanc potestatem res
pondens ihs dixit illis interrogabo uos
& ego unum sermonem quem si dixeritis
mihi & ego uobis dicam in qua potestate
haec facio babtismum iohannis unde
erat e caelo an ex hominibus at illi co
gitabant inter se dicentes si dixerimus

e caelo dicet nobis quare ergo non cre
didistis illi si autem dixerimus ex homi
nibus timemus turbam omnes enim
habebant iohannem sicut profetam
et respondentes ihu dixerunt nescimus
ait illis et ipse nec ego dico uobis in qua
potestate haec facio Quid autem uo
bis uidetur homo habebat duos fili
os et accedens ad primum dixit fili ua
de hodie operare in uineam meam ille r
respondens ait nolo postea autem
poenetentiam motus habiit accedens
autem ad alterum dixit similiter at il
le respondens ait eo dne et non iuit
quis ergo ex duobus fecit uoluntatem
patris dicunt nouissimus ./ puplica
Dicit illis ihs amen dico uobis quia
ni et meretrices praecedunt uos in reg
no di uenit enim ad uos iohannis in
uia iustitiae et non credidistis ei pu

cani autem et meretrices crediderunt
ei uos autem uidentes nec poenetentia
am habuistis postea ut crederetis ei·
Aliam parabolam audite homo er
at pater familias qui plantauit uine
am et sep. em circum dedit ei et fodit in
ea turcular et edificauit turrem et lo
cauit eam agricolis et peregre profectus
est cum autem tempus fructuum adpro
pinquasset missit seruos suos ad agri
colas ut acciperent fructus eius agricu
lae adpraechensis seruis eius alium
cederunt alium c· caderunt alium uero
lapidauerunt iterum missit alios ser
uos plures prioribus et fecerunt illis
similiter nouissime autem missit ad eos
filium suum dicens uerebuntur filiũ
meum agricule autem uidentes filium
dixerunt inter se hic est heres uenite
occidamus eum et habebimus hereditatẽ ius

eius et adpraechensum eum iecerunt
extra uineam et occiderunt· cum ergo ue
nerit dns uineae quid faciet agricolis illis
aiunt illi malos male perdet et uineam
locabit alis agricolis qui reddant ei fruc
tum temporibus suis dicit illis ihs num
quam legistis in scripturis lapidem quem
reprobauerunt aedificantes hic factus ÷
in caput anguli a dno factus est istud hoc
est mirabile in oculis nostris ideo dico uo
bis quia auferetur a uobis regnum di et
dabitur genti facienti fructus eius et qui
ciciderit super lapidem istum confrin
getur super quem uero ciciderit conteret
eum :- Et cum audissent principes sacer
dotum et farissei parabulas eius cogno
uerunt quod de ipsis diceret et quaeren
tes eum tenere timuerunt turbas quo
niam sicut profetam eum habebant
XXII Et respondens ihs dixit iterum in para

rabulis eis dicens simile factum est
regnum caelorum homini regi qui fecit
nuptias filio suo & missit seruos suos
uocare inuitatos ad nuptias & nolebā
nt uenire iterum missit alios seruos di
cens dicite inuitatis ecce prandium meū
paraui tauri mei & altilia occisa & om
nia parata uenite ad nuptias illi autē
neglexerunt & abierunt alius in uil
lam suam alius uero ad negotiatio
nem suam reliqui uero tenuerunt ser
eius & contumilia adfectos occideru
nt rex autem cum audiss iratus est
& misis exercitibus suis perdidit homi
cidas illos & ciuitatem illorum succen
dit tunc ait seruis suis nuptiae quidē
paratae sunt sed qui inuitati erant
non fuerunt digni ite ergo ad exitus ui
arum & quos cum que inuenereatis uo
cate ad nuptias & egresi serui eius in

uias congregauerunt omnes quos inue-
nerunt malos et bonos et impletae sunt
nuptiae discumbentium. Intrauit autē
rex ut uideret discumbentes et uidit ibi
hominem non uestitum ueste nuptiali
et ait illi amice quomodo huc intrasti
non habens uestem nuptialem at ille
obmutuit tunc dixit rex ministris liga
tis manibus et pedibus mittite eum in
tenebras exteriores ibi erit fletus et
stridor dentium multi autem sunt
uocati pauci uero electi / fecerunt
Tunc abeuntes farissei consilium
ut caperent eum in sermone et mittunt
ei discipulos suos cum hirodianis di
centes magister scimus quia uerax es
et uiam dī in ueritate doces et non est
tibi cura de aliquo non enim respicit
ad personam hominum dic ergo nobis
quid tibi uideatur licet censum dari

cessari autnon cognita autem ihs
nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypochritae ostendite mihi num
misma census atilli obtulerunt ei
denarium et ait illis ihs cuius est
imago haec et super scriptio dicunt
ei cessaris cessari et quae sunt dī dō
et audientes mirati sunt et relicto eo
abierunt: In illo die accesserunt ad
eum sadducei qui dicunt nonesse resur
rectionem et interrogauerunt eum dic
entes magister moises dixit siquis mor
tuus fuerit nonhabens filium utedu
cat fratrem eius uxorem illius et susci
tet semen fratri suo erant autem autem
apud nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non habens
semen reliquit uxorem suam fratri suo
similiter secundus et tertius usque
adseptimum nouissime autem omniũ

Et mulier defuncta est in resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor omnes enim
habuerunt eam. respondens autem ihs
ait illis erratis nescientes scripturas
neque uirtutem di in resurrectione er
go neque nubent neque nubentur se
derunt sicut angeli di in caelo de resur
rectione autem mortuorum non legistis
quod dictum est a dno dicente uobis ego
sum ds abracham et ds iacob et ds isaac
non est ds mortuorum sed uiuentium
Et audientes turbae mirabantur in doc
trina eius: Farissei autem audientes
quod silentium inpossuiset saduceis
conuenerunt in unum ad eum Et inter
rogauit eum unus ex eis legis doctor
temtans eum magister quod est manda
tum magnum in lege ait illi ihs diliges
dnm dm tuum in toto corde tuo et in to
ta anima tua in tota mente tua hoc

est maximum & primum mandatum
secundum autem simile est huic dile-
ges proximum tuum sicut te ipsum in
his duobus mandatis uniuersa lex
pendet & profete · Congregatis autem
farisseis interrogauit eos ihs dicens
quid uobis uidetur de xpo cuius filius
est dicunt ei dauid ait illis quomodo er
go dauid in spu uocat eum dnm dicens
dixit dns dno meo sede adextris meis do
nec ponam inimicos tuos scabillum pe
duum tuorum · si ergo dauid uocat eum
dnm quomodo filius eius est & nemo po
test respondere ei uerbum neque ausus
fuit quisquam ex illa die eum amplius in
xviii terrogare · Tunc ihs locutus est ad tur
bas & ad discipulos dicens super cathe
dram moisi sederunt scribe & farissei
omnia ergo quae cumque dixerint uobis
seruate & facite secundum opera uero

eorum nolite facere dicunt enim et non
faciunt :- Alligant enim onera grauia
et inportabilia et inponunt in humeros
hominum digito autem suo nolunt ea
mouere :- Omnia uero opera faciunt
ut uideantur ab hominibus dilatant
enim filacteria sua et magnificant fim
brias amant autem primos recubitos
in cenis et primas cathedras in sinago
gis et salutationes in foro et uocari ab
hominibus rabbi :- Uos autem nolite
uocari rabbi unus enim est magister
uester omnes autem uos fratres estis
et patrem nolite uocare uobis super
terram unus enim est pater uester qui
in caelis est nec uocemini magistri quia
magister uester unus est xps :- / ter uel
Qui maior est uestrum erit minis
ter qui autem se exaltauerit humilia
bitur et qui se humiliauerit exaltabitur

uitur:· Uae autem uobis scribae &
farissei hippocritae quia clauditis reg
num caelorum ante hominis uos autē
non intratis nec intro euntes sinetis intra
re:· Uae uobis scribae & farissei hi
pochritae quia circum itis mare & aridā
ut faciatis unum prosilitum & cum fue
rit factus facitis eum filium gechennae
duplo quam uos· uae uobis duces caeci
qui dicitis qui cum que iurauerit in tem
plum nihil est qui autem iurauerit in
aurum templi debitor est stulti & caeci
quid enim maius est aurum an templū
quod scā ficat aurum & qui cum que iu
rauerit in altare nihil est qui autem iu
rauerit in dono quod est super illud
debitor est caeci quid enim maius est do
num an altare quod scā ficat donum
qui ergo iurat in altare iurat in eo & in
omnibus quae super illud sunt & qui

iurauerit in templo iurat in illo et in eo
qui habitat in ipso et qui iurat in caelo
iurat in throno di et in eo qui sedet super
eum :· Uae uobis scribae et farissei hi
pochritae quia decimatis mentam et ane
tum et ciminum et reliquistis quae
grauiora sunt legis iudicium et misericor
diam et fidem haec oportuit facere et il
la non omittere :· Duces caeci excolen
tes culicem camellum autem gluttie
ntes· Uae uobis scribae et farissei
hippochritae quia mundatis quod de
foris est calicis et parabsidis intus h
pleni sunt rapina et inmunditia fa
risseae caece munda prius quod intus
est calicis et parabsidis ut fiat id quod
de foris est mundum :· Uae uobis scri
bae et farissei hipochritae quia similes es
tis sepulchris dealbatis quae a foris
apparent hominibus speciosa intus uero

plena sunt ossibus mortuorum & om
ni spurcitia sic & uos aforis paretis
quidem hominibus iusti intus autem
pleni estis hypochrisi & iniquitate :·
Uae uobis scribae & farissei hipochri
tae qui aedificatis sepulchra profeta
rum & ornatis monumenta iustorum
& dicatis quia si fuissemus in diebus pa
trum nostrorum non essemus soci eo
rum in sanguine profetarum itaque
testamonium estis uobis metipsis quia
filii estis eorum qui profetas occiderunt :·
Et uos implete mensuram patrum ues
trorum serpentes genimina uiperarū
quomodo fugietis a iudicio gechennae :·
Ideo ecce mitto ad uos profetas & sapi
entes & scribas & ex illis occidetis & cru
cifigetis & ex illis flagillabitis in sina
gogis uestris & persequemini de ciuita
te in ciuitatem ut ueniat super uos

omnis sanguis iustus qui effus
sus est super terram a sanguine
abel iusti usque ad sanguinem sacha
riae filii barachiae quem occidistis in
ter templum et altare amen dico uo
bis uenient haec omnia super genera
tionem istam Hirusalem quae occidis
profetas et lapidas eos qui ad te missi
sunt quotiens uolui congregare filios
tuos quemadmodum gallina congre
gat pullos suos sub alas suas et nolu
isti ecce relinquetur uobis domus ues
tra deserta dico enim uobis non me ui
debitis amodo donec dicatis benedictus
XXIV qui uenit in nomine dñi Et egressus
ihs de templo ibat et accesserunt disci
puli eius ut ostenderent ei aedificatio
nes templi ipse autem respondens dix
it illis uidetis haec omnia amen dico
uobis non relinquetur hic lapis super

lapidem qui non distruatur :· /ueti
Sedente autem illo super montem oli
accesserunt ad eum discipuli secre-
to dicentes dic nobis quando haec erunt
& quod signum aduentus tui & consum
mationis saeculi & respondens ihs
dixit eis uidete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo di
centes ego sum xps & multos seducent
audituri autem estis proelia & opinio
nes proeliorum uidete ne turbemini op
ortet enim haec fieri sed nondum est fi
nis consurget enim gens in gentem & reg
num in regnum & erunt pestilentiae &
fames & terrae motus per loca haec h
omnia initia sunt dolorum :· Tunc tra
dent uos in tribulationem & occident
uos & eritis omnibus gentibus propter
nomen meum Tunc scandalizabunt
multi & inuicem tradent & odio habe-

bunt inuicem et multi seodo profetae sur
gent et seducent multos et quoniam ha
bundabit iniquitas refrigerescet caritas
multorum qui autem permanserit usque
in finem hic saluus erit. Et praedicabi
tur hoc euangelium regni in uniuerso or
be in testimonium omnibus gentibus et
tunc ueniet consummatio. Cum ergo ui
dereas abhominationem desolationis
quae dicta est a danielo profeta stan
tem in loco sco qui legit intellegat / tes
Tunc qui in iudia sunt fugient in mon
et qui in tecto non discendat tollere
aliquid de domu sua et qui in agro
non reuertatur tollere tonicam suam.
Uae autem praegnantibus et nutrien
tibus in illis diebus. Orate autem ut
non fiat fuga uestra hieme uel sabba
to. Erit enim tunc tribulatio magna qua
lis non fuit ab initio mundi usque mo

do neque fiet · Et nisi breuiati fuisse
nt dies illi non fieret salua omnis ca
ro sed propter electos breuiabuntur
dies illi · Tunc si quis uobis dixerit
ecce hic christus aut illic nolite credere ·
Surgent enim pseudo xpi et pseudo prof
etae et dabunt signa magna et prodigia
ita ut in errorem inducantur si fieri pot
est etiam electi ecce praedixi uobis si er
go dixerint uobis ecce in deserto est no
lite exire ecce in penetrabilibus nolite
credere sicut enim fulgor exit ab oriente
et paret usque in occidente ita erit
et aduentus filii hominis ubicumque
fuerit corpus illic congregabuntur et a
quile · Statim autem post tribulatio
nem dierum illorum sol obscurabitur
et luna non dabit lumen suum et stellae
cadent de caelo et uirtutes caelorum
commouebuntur et tunc parebit signum

fili hominis in caelo et tunc plan
gent se omnes tribus terrae et uidebunt
filium hominis uenientem in nubibus cae
li cum uirtute multa et maiestate
et mittet angelos suos cum tuba et uoce
magna et congregabunt electos eius a qua
tuor uentis et a summis caelorum usq;
ad terminos eorum. Ab arbore autem
fici discite parabulam cum iam ramus
eius tener fuerit et folia nata scitis quia
prope est aestas ita et uos cum uidere
tis haec omnia scitote quia prope
est in ianuis. amen dico uobis quia non
praeteribit haec generatio donec omnia
haec fiant caelum et terra transibu
nt uerba uero mea non praeteribunt.
De die autem illa et hora nemo scit
neque angeli caelorum nisi pater so
lus. Sicut autem in diebus noe ita
[illegible] diluuium comedentes et bibentes

& nubentes & nuptum tradentes us
que ad eum diem quo intrauit in ar
cam noe & non cognouerunt donec ue
nit diluuium & tulit [illegible] omnes ita erit
& aduentus filii hominis · Tunc duo
erunt in agro unus adsumetur & unus
relinquetur duae molentes in mola una
adsumetur & una relinquetur · uigila
te ergo quia nescitis qua dns uester uen
turus sit · illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias qua hora fur
uenturus esset uigilaret utique & non si
neret perfodiri domum suam ideoque
& uos estote parati quia nescitis qua
hora filius hominis uenturus est ·/· quē
Quis nam fidelis est seruus & prudens
constituit dominus suus super famili
am suam ut det illis cibum in tempore ·
Beatus ille seruus quem cum uenerit
dns eius inuenerit sic facientem · amen

dico uobis quoniam super omnia
bona sua constituet eum· Si autem
dixerit malus seruus ille in corde suo
moram facit dn̄s meus uenire & cepe
rit percutere conseruos suos manducet
autem & bibet cum ebreis ueniet dn̄s ser
ui illius in die qua non sperat & hora
qua ignorat & diuidet eum partemque
eius ponet cum hippochritis illic erit
xxv fletus & stridor dentium· Tunc simile
erit regnum caelorum x· uirginibus qu
ae accipientes lampades suas exierunt
obiam sponso & sponsae quinque autem
ex eis erant fatuae & quinque pruden
tes sed quinque fatuae acceptis lampa
dibus non sumpserunt oleum secum
prudentes uero acceperunt oleum in
uassis suis cum lampadibus mora
autem faciente sponso dormitaue
runt omnes & dormierunt media n

nocte clamor factus est ecce spon
sus uenit exite obiam ei tunc surrex
erunt omnes uirgines illae et ornaue
runt lampades suas fatuae autem sa
pientibus dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae extin
guntur responderunt autem prudentes
dicentes ne forte non sufficiat nobis
et uobis ite potius ad eos uendentes et
emite uobis dum autem irent emere ue
nit sponsus et quae paratae erant intra
uerunt cum eo ad nuptias et clausa est
ianua nouissime uenerunt et reliquae uir
gines dicentes dn̄e dn̄e aperi nobis at ille
respondens ait amen dico uobis quod
nescio uos uigilate itaque quia nescitis
diem neque horam. Sicut homo peregre
proficiscens uocauit seruos suos et tra
didit illis bona sua. et uni dedit quin
que talenta alii autem duo alii uero

unum uni cuique secundum opera sua
& profectus est statim abiit autem qui
quinque talenta acceperat & operatus
est in eis & lucratus est alia duo qui
quinque similiter & qui duo acceperat
lucratus est alia duo qui autem unum
acceperat habens fodit in terram & ab
scondit pecuniam dn̄i sui post mul
tum uero temporis uenit dn̄s seruo
rum illorum & possuit rationem cū
eis & accedens qui quinque talenta
acceperat obtullit alia quinque tal
lenta dicens quique talenta mihi tra
didisti ecce alia quinque super lucra
tus sum ait illi dn̄s eius euge serue bo
ne & fidelis quia super pauca fuisti
fidelis super multa constituam intra
in gaudium dn̄i tui accesit alter & qui
duo talenta acceperat & ait dn̄e duo ta
lenta tradidisti mihi ecce alia duo lu

cratus sum ait illi dñs eius euge ser
ue bone & fidelis quia super pauca
fuisti fidelis super multa te constitua
intra in gaudium dñi tui accedens h
& qui unum talentum acceperat ait
dñe scio quia homo durus es metis ubi
non seminas & congregas ubi non spa
rsisti & timens ego abii & abscondi
talentum tuum in terra ecce habes
quod tuum respondens autem dñs dix
it ei serue male & piger sciebas quia
meto ubi non semino & congrego ubi non
sparsi oportuit ergo te committere
pecuniam meam nummulariis & ue
niens ego recipissem utique quod meū
est cum ussura tollite itaque abeo
talentum & date ei qui habet decem
talenta :· Omni habenti dabitur & ha
bundabit ei autem qui non habet &
quod uidetur habere auferetur ieq

te in tenebras exteriores illic erit fle
tus & stridor dentium :: Cum autem
uenerit filius hominis in maiestate
sua & omnes angeli cum eo tunc sedebit
super sedem maiestatis suae & congre
gabuntur ante eum omnes gentes & se
parabit eos abinuicem sicut pastor
segregat oues ab hedis & statuet oues
quidem a dextris haedos autem a sinis
tris tunc dicet rex his qui a dextris eius
erunt· Uenite benedicti patris mei pos
sedite regnum paratum uobis· a consti
tutione mundi· essuriui enim & dedistis
mihi manducare sitiui & dedisti mihi
bibere hospes eram & colligistis me nu
dus & operuistis me infirmus & uisitas
ti me in carcere eram & uenistis ad me ::
Tunc respondebunt ei iusti dicentes
dñe quando te uidimus essurientem
& pauimus sitientem & dedimus tibi

potum quando autem te uidimus
hospitem et collegimus te aut nudum
et co operuimus aut quando te uidimus
infirmum aut in carcerem et uenimus
ad te. et respondens rex dicit illis amen
dico uobis quamdiu fecistis uni de his
fratribus meis minimis mihi fecistis.
Tunc dicet his qui a senistris erunt dis
cedite a me maledicti in ignem aeternum
qui praeparatus est diabulo et angelis
eius esuriui enim et non dedistis mihi
manducare sitiui et non dedistis mihi
potum hospes eram et non colligistis
me nudus et non operuistis me infirm
us et in carcere et non uisitastis me / ndo
Tunc respondebunt et ipsi dicentes qua
te uidimus esurientem aut sitientem aut
hospitem aut nudum aut infirmum uel
in carcerem et non ministrauimus tibi. tunc
respondebit illis dicens amen dico uobis

quamdiu nonfecistis uni deminoribus
his nec mihi fecistis Etibunt hii insu
plicium aeternum iusti autem inuitam
xiiii aeternam :· Et factum est cum consum
masset ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis scitis quia post biduum
pascha fiet Et filius hominis tradetur
utcrucifigatur tunc congregati sunt prin
cipes sacerdotum Et seniores populi inat
trium principes sacerdotum qui dice
batur caiphas Et consilium fecerunt ut
ihm dolo tenerent dicebant autem non
indie festo neforte tumultus fieret inpo
pulo :· Cum autem esset ihs inbethania
indomu simonis leprosi accessit adeum
mulier habens olbastrum unguenti prae
tiosi Et effudit super caput eius recumbe
nte ipso uidentes autem discipuli indig
nati sunt dicentes ut quid perditio haec
potuit enim istud uenundari pretio

multo et dari pauperibus sciens autem
ihs ait illis quid molesti estis mulieri
bonum opus operata est in me nam
semper pauperes habebitis uobis cum
me autem non semper habebitis cor
Mittens enim haec unguentum hoc in
pus meum ad sepeliendum me fecit
amen dico uobis ubi cum que praedi
catum fuerit hoc euangelium in toto
mundo dicetur et quod haec fecit in me
moriam eius Tunc abiit unus de duo
decim qui dicitur iudas scarioth ad
principes sacerdotum et ait illis quid
uultis mihi dare et ego uobis eum tra
dam at illi constituerunt ei triginta ar
genteos et exinde quaerebat oportunita
tem ut eum traderet Prima autem
die azemorum accesserunt discipuli ad
ihm dicentes ubi uis paremus comedere
pascha ait ihs dixit ite in ciuitatem ad

quendam et dicite ei magister dicit tem
pus meum prope est apud te facio pas
cha cum discipulis meis et fecerunt dis
cipuli sicut constituit illis ihs et praepa
rauerunt pascha :· / decim discipulis suis
Uespere autem facto discubuit cum duo
et manducantibus illis dixit amen dico
uobis quia unus uestrum me tradet :·
Et contristati sunt nimis coeperunt sin
guli dicere numquid ego sum dne :· Qui
bus ille respondens dixit qui intinguit
mecum manum in parapside hic me
tradet filius quidem hominis uadit
sicut scriptum est de eo · uae autem illi
per quem filius hominis tradetur bo
num erat nonnatus hominem · respon
dens autem iudas qui traditurus eum
erat dixit numquid ego sum rabbi ait
illi ihs tu dixisti ipsis autem mandu
cantibus accepit ihs panem et bene

dixit ac fregit & dedit discipulis suis
dicens accipite & manducate hoc est
corpus meum & accipiens calicem gra
tias egit & dedit illis dicens bibite ex hoc
omnes hic est enim sanguis meus noui
testamenta qui pro multas effundetur
in remisionem peccatorum dico autem
uobis quia non bibam amodo de hoc
genimine uitis usque in illum diem
quo illud bibam uobiscum nouum in
regno patris mei & imno dicto exieru
nt in montem oliueti: Tunc dixit ihs
discipulis suis omnes uos scandalū
patiemini in me in ista nocte scriptum
est percutiam pastorem & dispergent
oues gregis sui sed cum resurrexero prae
cedam uos in galileam respondens au
tem petrus dixit & si omnes scandali
zati fuerint in te ego numquam scanda
lizabor dixit illi ihs amen dico tibi quod

in hac nocte antequam gallus cantet
ter me negabis. ait illi petrus etiam si
oportuerit me mori tecum non te negabo
similiter et omnes discipuli dixerunt ::
tunc uenit ihs cum illis in agrum qui dici
tur gezamani et dicit discipulis suis
sedete hic donec eam illuc orare et ad
sumpto petro et duobus filis zebedei coe
pit contristari et mestus esse. tunc dicit
illis tristis est anima mea usque ad mor
sustinete hic et uigelate mecum et progre
sus procedit in faciem suam orans et di
cens pater si fieri potest transeat a me
calix iste. uerum tamen non sicut ego uo
lo sed sicut tu uis et uenit ad discipulos
suos et inuenit eos dormientes et dicit
petro sic non potuistis una hora uigila
re mecum. uigilate et horate ne intretis
in temptationem :: sps quidem promptus
est caro autem infirma. iterum secun

de habiit & horauit dicens pater mihi
si non pot est hic calix transire nisi
bibam illum fiat uoluntas tua & uenit
iterum & inuenit eos dormientes erant
enim oculi eorum grauati & relictis illis
iterum abiit & orauit tertio eundem ser
monem dicens· Tunc uenit ad discipulos
suos & dicit illis dormite iam & requies
cite ecce adpropinquauit hora & filius
hominis tradetur in manus peccatorum
surgite eamus ecce adpropinquauit
qui me tradet· Adhuc ipso loquente
ecce iudas unus de duodecim uenit & cum
eo turba multa cum gladis & fustibus
missi a principibus sacerdotum & senio
ribus populi· Qui autem tradidit eum
dedit illis signum dicens quem cumque
osculatus fuero ipse est tenete eum & con
festim accedens ad ihm dixit aue rabbi
& osculatus est eum dixitque illi ihs amice

ad quod uenisti· Tunc accesserunt
et manus iniecerunt in ihm et tenuerunt
Et ecce unus ex his qui erant cum ihu ex
tens manum et exemit gladium et percu
tiens seruum principis sacerdotum
amputauit auriculam eius· Tunc ait il
li ihs conuerte gladium tuum in locum
suum omnes enim qui acceperint gla
dium in gladio peribunt an putas quia
non possum rogare patrem meum et
exhibebit mihi modo plus quam xii· legio
nes angelorum quomo ergo inplebunt
scripturae quia sic oportet fieri· In illa
hora dixit ihs turbis tamquam ad latronem
uenistis cum gladis et fustibus conpre
hendere me cotidie apud uos sedebam
docens in templo et non me tenuistis hoc
autem totum factum est ut inpleren
tur scripturae profetarum· Discipuli
omnes relicto eo fugerunt at illi [illegible]

tes ihm̄ duxerunt ad caifan principem
sacerdotum ubi scribae et seniores
conuenerunt· petrus autem sequeba
tur eum a longe usque in atrium prin
cipes sacerdotum et ingressus in atrio
sedebat cum ministris ut uideret finē
rei·· Principes autem sacerdotum et
omne concilium querebant falsum
testimonium contra ihm̄ ut eum morti
traderent et non inuenerunt eum et cum
multi falsi testes accesserent· Nouissi
me autem uenerunt duo falsi testes et
dixerunt hic dixit possum distruere
templum dī et post triduum aedifica
re illud surgens princeps sacerdotū
ait illi nihil respondes ad ea quae is
ti testificantur aduersum te ihs̄ autem
tacebat et princeps sacerdotum ait
illi adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas
nobis si tu es xp̄s filius dī dicit illi ihs̄

tu dixisti:· Uerumtamen dico uobis
amodo uidebitis filium hominis se
dentem a dexteram uirtutis et ueni
entem in nubibus caeli· Tunc princeps
sacerdotum sacerdotum scidit uesti
menta sua ait blasfemauit quid ad
huc egemus testibus ecce nunc audistis
tis blasfemiam quid uobis uidetur
respondentes dixerunt reus est mor
tis:· Tunc expuerunt in faciem eius et co
laphis eum caeciderunt alii autem pal
mas in faciem eius dederunt dicentes pro
fetiza nobis xpe quis est qui te percus
sit:· Petrus uero sedebat foris in atrio
et accessit· ad eum una ancilla dicens
et tu cum ihu galileo eras at ille nega
uit coram omnibus dicens nescio quid
dicis:· Exeunte autem illo ianuam uidit
eum alia et ait his qui erant ibi et hic
erat cum nazareno et iterum negauit

cum iuramento dicens quia nonno
ui hominem & post pusillum acces
serunt qui stabant & dixerunt petro
uere tu ex illis es nam & loquella tua
manifestum te facit· Tunc coepit de
testari & iurare quia non nouissem
hominem & continuo gallus cantauit
& recordatus est petrus uerbi ihu quod
dixerat prius quam gallus cantet ter
me negabis & egressus foras amaris
xxvii sime fleuit· Mane autem facto consi
lium fecerunt omnes principes sacer
dotum & omnes populi aduersus ihm
ut morti traderent & uinctum adduxe
runt eum· & tradiderunt pontio pila
to praesidi· Tunc uidit iudas qui eum
tradidit quia damnatus est pene
tentia ductus retulit triginta argen
teos principibus sacerdotum & seni
oribus dicens peccaui tradens

sanguinem iustum · At illi dixerunt
quid ad nos tu uideris Et proiectis se
suspendit · Tunc principes sacerdo
tum acceptis argenteis dixerunt non
licet eos mittere in corbanam quia prae-
tium sanguinis est · Consilio autem ini
to emerunt ex illis agrum figuli in se-
pulturam peregrinorum propter hoc
uocatus est ager ille achel demach id
est ager sanguinis usque in hodiernum
diem · Tunc impletum est quod dictum
est per heremiam profetam dicentem
Et acceperunt triginta argenteos preti
um adpraetiati quem adpraetiauerunt
filii israhel Et dederunt eos in agrum
figuli sicut constituit mihi dns / inter
Ihs autem stetit ante praesidem Et
rogauit eum praeses dicens tu es
rex iudeorum dicit ei ihs tu dicis Et cum
accussaretur a principibus sacerdotum

Et senioribus nihil respondit· Dicit
illi pilatus non audis quanta aduer
sum te dicunt testimonia Et non res
pondit ei ad ullum uerbum ita ut mi
raretur praesis uehementer· Per
diem autem sollempnem consuerat
praesis dimittere populo unum uinc
tum quem uoluissent habebant autem
tunc uinctum quem uoluissent insigne
qui dicebatur barabbas· Congregatis
ergo illis dixit pilatus quem uultis dimit
tam uobis barabbam an ihm qui dicit
xps sciebat enim quod per inuidiam
tradidissent eum· Sedente autem illo pro
tribunali missit ad illum uxor eius di
cens nihil sit tibi et iusto illi multa enim
passa sum hodie per uisum per illum·
Principes autem sacerdotum et senio
res persuasserunt ut peterent bara
bam ihm uero perderent· respondens

autem praeses ait illis quem uultis
uobis de duobus demitti ait illi dixer
unt barabban: Dixit illis pilatus quid
igitur faciam de ihu qui dicitur xps di
cunt omnes crucifigatur ait illis prae
sis quid enim mali fecit at illi magis
clamabant dicentes crucifigatur: Uidens
autem pilatus quia nihil proficeret sed
magis tumultus fieret accepta aqua
lauit manus coram populo dicens inno
cens ego sum sanguine iusti huius uos ui
deretis Et respondens omnis populus di
xit sanguis huius super nos Et super
filios nostros. Tunc dimissit illis bara
ban ihm autem flagillatum tradidit eis
ut crucifigeretur. Tunc milites praesi
dis suscipientes ihm in praetorio con
gregauerunt ad eum uniuersam coor
tem Et exeuntes eum calamidem coccine
am circum dederunt ei Et plectentes co

ronam despinis possuerunt super
caput eius et arundinem indexteram
eius et genu flexo ante eum inludeba
nt dicentes haue rex iudeorum :./ dinē
Et expuentes ineum acceperunt arun
et percutiebant caput eius et postquā
inluserunt ei exuerunt eum clamidē
et induerunt eum uestimentās eius et in
duxerunt eum ut crucifigerent. Exeun
tes autem inuenerunt hominem cirenīū
uenientem obuiam sibi nomine simonē
hunc angarizauerunt ut tolleret cru
cem eius. et uenerunt in locum qui dici
tur golgotha quod est caluariae locus
hominatus. et dederunt ei uinum bibere
cum felle mixtum et cum gustasset no
luit bibere. Postquam autem crucifix
erunt eum diuisserunt uestimenta eius
sortem mittentes et sedentes seruabant
eum et inpossuerunt super caput eius

hic est ihs xps rex iudeorum · tunc
crucifixerunt cum duos latrones un
us adextris et unus asinistris · prae
ter euntes autem blasfemabant eum
mouentes capita sua et dicentes uaqui
distruebas templum et intriduo illud
reaedificabas salua te ipsum si filius
di es discende decruce · similiter et prin
cipes sacerdotum inludentes cum scri
bis et senioribus dicentes alios saluos
fecit se ipsum non potest saluum
facere · si rex israhel est discendat
nunc decruce et credimus ei confidet
indo et nunc liberet eum si uult dixit
enim quia di filius sum · id ipsum h̄
et latrones qui crucifixerant eum co
inproperabant ei · et postquam cru
cifixerunt · a sexta autem hora tene
brae factae sunt super uniuersam
terram usque ad horam nonam et

circa horam nonam clamauit ihs uoce
magna dicens heli heli lamasabactha
hoc est ds meus ds meus ut quid me de
reliquisti· Quidam autem illic stantes
et audientes dicebant heliam uocat iste
et continuo currens unus ex eis acceptam
spungeam impleuit aceto et inpossuit
arundini et dabat ei bibere· Caeteri ue
ro dicebant sine uideamus an uidi
amus an ueniet helias liberans eum
alius autem accepta lancea pupun
git latus eius et exit aqua et sanguis·
ihs autem iterum clamauit uoce mag
na emissit spm· Et ecce uelum templi
scisum est in duas partes a summo us
que deorsum et terra mota est et petrae
scisae sunt et monumenta aperta su
nt et multa corpora scorum qui dormi
erunt surrexerunt et exeuntes de monu
menta post resurrectionem eius uene

runt in scam ciuitatem et apparuerunt
multis: Centorio h et qui cum eo erant
custodientes ihm uiso terrae motu et his
quae fiebant timuerunt ualde dicentes
uere di filius erat iste erant autem ibi
mulieres uidentes a longe quae secutae
erant ihm a galilea ministrantes ei inter
quas erat maria magdalene et maria
iacobi et ioseph mater filiorum zebedei·
Cum autem sero factum esset uenit qui
dam homo diues ab arimathia nomine
ioseph qui et ipse erat discipulus ihu· hic
accessit ad pilatum et petiuit corpus ihu
Tunc pilatus iusit dari corpus et cum ac
cipisset ioseph corpus ihu inuoluit illud
in sindone munda et possuit eum in mo
numento suo nouo quod exciderat in pe
tra et aduoluit saxum magnum ad hos
tium monumenti et discessit erat autem
ibi maria magdalena et altera maria

sedentes contra sepulchrum. Altera
autem die quae est post parasceuen conuene-
runt principes sacerdotum et farissei
ad pilatum dicentes domine rememora-
ti sumus quod seductor ille dixit adhuc
uiuens post tertium diem resurgam
iube ergo custodiri sepulchrum usque
in hoc tertium diem ne forte ueniant dis
cipuli eius et furentur eum et dicant sur
rexit a mortuis et erit nouissimus error
peior priori. ait illis pilatus habetis
milites ite custodite sicut scitis illi autem
abeuntes munierunt sepulchrum signan
tes lapidem cum custodibus. in prima
Uespere autem sabbati quae lucescit
sabbati uenit maria magdalenae et al
tera maria uidere sepulchrum et ecce
terrae motus factus est magnus angelus
enim domini discendit de caelo et accedens
reuoluit lapidem et sedebat super eum

Erat autem aspectus eius sicut ful
gor et uestimenta eius candida sicut
nix. prae timore autem eius exterriti su
nt custodes et facti sunt uelud mor
tui respondens autem angelus dixit
mulieribus nolite timere uos scio enim
quod ihm xpm qui crucifixus est quae
ritis non est hic surrexit enim sicut di
xit. uenite et uidete locum ubi positus
erat dns et cito euntes dicite discipulis
eius quia surrexit a mortuis et ecce
praecedet uos in galileam ibi eum uide
bitis ecce dixi uobis et exierunt cito de mo
numento cum timore et gaudio magno
currentes nuntiare discipulis eius. et
ecce ihu occurrit illis dicens habete.
Illae autem accesserunt et tenuerunt pe
des eius et adorauerunt eum. tunc ait il
lis ihs nolite timere sed ite nuntiate
fratribus meis ut eant in galileam

ibi me uidebunt quae abissent ecce
quidam decustodibus uenerunt inciui
tatem & nuntiauerunt principibus sa
cerdotum omnia quae facta fuerant
Et congregati cum senioribus consilio
accepto pecuniam copiosam dederunt
militibus dicentes dicite quia discipuli
eius nocte uenerunt & furati sunt eum
nobis dormientibus & si hoc auditum
fuerit apraeside nos suadebimus ei & se
curos nos faciemus at illi accepta pecu
nia fecerunt sicut erant instructi & diuul
gatum est uerbum istud apud iudeos us
que inhodiernum diem: ingalileam in
Undecim autem discipuli eius abierunt
montem ubi constituerat illis ihs: & uiden
tes eum adorauerunt quidam autē
dubitauerunt & accedens ihs locutus est
eis dicens data est mihi omnis potestas
in caelo & in terra. euntes ergo nunc do

+ [illegible]doni +

+ liuniaci + [illegible]

+ [illegible]

Ostenditur hic quod emit Gelhi filius Arihtiud hoc euangelium de Cingal et dedit illi pro illo equum optimum et dedit pro anima sua istum euangelium Deo et Sancto Teliaui super altare
+ Gelhi filius Arihtiud et + Cincenn filius Gripiud

Surexit [illegible]bulc filius [illegible] ha gener Tutri dierchi tir telih haioid ilau elcu filius Gelhig haluidt iuguret amgucant pel amtanndi ho [illegible] diprotant gener tutri o guir imguodant ir degion guragon [illegible] rodesit elcu guetig equs tres uache, tres uache nouidligi nam ir ribe cas igridu dimedichet guetig hit did braut grefiat guetig tig [illegible] Tutbulc hencenetl [illegible]

cete omnes gentes babtizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti docentes eos obseruare omnia quae cumque mandaui uobis et ecce ego uobiscum sum omnibus dieb: usque ad consummationem saeculi finit amen ...

+ Wulfsige [illegible] ... Wulfric [illegible]

Teliau [illegible] Cinhilinn [illegible] teliaui [illegible]

Numin [illegible] benedict[illegible]

[illegible]

... Wulfric · Wulfhelm · Wulfflæd [illegible]

124

tum est in essaia profeta ecce mitto ange-
lum meum ante faciem tuam qui praepa
rabit uiam tuam · Uox clamantis in deser
to parate uiam dni rectas facite semitas eius
fuit iohannis in deserto babtizans et praedi
cans babtismum poenitentiae in remisionem
peccatorum et egrediebatur ad illum omnis
iudeae regio · et herusolimitae uniuersi et bab
tizabantur ab illo in iordane flumine confi
tentes peccata sua et erat iohannis uestitus
pilis cameli et zona pellicia circa lumbos
eius et lucustas et mel siluestre edebat et
praedicat dicens uenit fortior me post me
cuius non sum dignus procumbens soluere
corrigiam calciamentorum eius ego babtizaui
uos aqua ille uero babtizabit uos / zareth
Et factum est in diebus illis uenit ihs a na
galilae et babtizatus est in iordane ab ioh an
ne et statim ascendens de aqua uidit aper
tos caelos et spm tamquam columbam dis

cendentem et manentem in ipso et uox facta
est ad eum de caelis tu es filius meus dilectus
in te conplacui. Et statim sps expellit eū
in deserto quadraginta diebus et quadra
ginta noctibus et temptabatur a satana.
Eratque cum bestis et angeli ministraba
nt ei. Post quam autem traditus est io
hannis in carcerem uenit ihs in galileam prae
dicans euangelium regni dī et dicens quoniam
inpletum est tempus et propinquauit regnū
dī paenitemini et credite euangelio et praeteri
ens secus mare galilaeae uidit simonem et andriā
fratrem eius mittentes retia in mari erant
enim piscatores. Et dixit eis ihs uenite post
me et faciam uos fieri piscatores hominum
et protinus relictis retibus secuti sunt eum.
Et progresus inde pussillum uidit iacobum
zebedei et iohannem fratrem eius et ipsos in
naui conponentes retia. Et statim conuoca
uit illos et relicto patre suo zebedeo in naui

cum mercinaris secuti sunt eum· Et egrediun
tur cafarnaum Et statim sabbatis in sinago
gam docebat eos· Et stupebant super doctri
nam erat enim docens eos quasi potestatē
habens Et non sicut scribae· Et erat in sina
goga eorum homo in spū inmundo Et excla
mauit dicens quid nobis Et tibi ihs nazarene
uenisti perdere nos scio qui sis scs dī Et
comminatus est ei ihs dicens obmutesce Et exi
de homine Et discerpens eum sps inmundus
Et exclamans uoce magna exiit ab eo Et mi
rati sunt omnes ita ut conquirerent eum in
terse dicentes quid nam est hoc quae doctri
na haec noua est quia in potestate Et spiri
tibus inmundis imperat Et oboediunt ei Et pro
cessit rumor eius statim in omnem regionem ga
lilaeae· Et protinus egredientes de sinagoga ue
nerunt in domum simonis Et andriae cum iaco
bo Et iohanne discumbebat autem socrus si
monis febricitans Et statim dicunt ei de illa

& accedens leuauit eam & adprachensa ma-
nu eius & continuo dimissit febris & minis-
trabat eis · uespere autem facto cum occidis
set sol adferebant ad eum omnes male-
habentes uaris languoribus & demoniacos
& omnis ciuitas erat congregata ad ianuam
& curauit multos qui uexabantur uaris lan
goribus & demonia multa ieciebat · / cum
& non sinebat loqui ea quoniam sciebant
& deluculo ualde surgens & egresus abit
in desertum locum ibique orabat & consecu
tus est eum simon & qui cum illo erant &
cum inuenissent eum dixerunt ei quia ergo
omnes quaerunt te & ait illis ihs eamus in
proximos uicos & ciuitates ut & ibi praedi
cem ad hoc enim ueni & erat praedicans in si
nagogis eorum & omni galileae & demonia iecie
ciens · & uenit ad eum leprosus depraecans
eum & genu flexo dixit si uis potes me munda
re ihs autem misertus eius extendit manum

suam Et tangens eum ait illi mundare Et cum
dixisset statim discessit ab eo lepra mundatus
est Et comminatus est ei statim Et iecit illum et
dicit ei uide nemini dixeris sed uade ostende
te principi sacerdotum Et offer pro emunda-
tione tua quae praecipit moses in testimonium
illis at ille egresus coepit praedicare Et diffa
mare sermonem ita ut non iam possit mani
feste in ciuitatem introire sed foris in deser
tis locis esse Et conueniebant ad eum undique
// Iterum introit cafarnaum post dies Et audi
tum est quod in domo esset Et conuenerunt
multi ad eum ita ut non caperet domus neque
ad ianuam Et loquebatur eis uerbum Et uene
runt ad eum offerentes paralyticum qui a qua
tuor portabatur Et cum non possent offerre
eum illi prae turba nudauerunt tectum ubi er
at Et patefacientes submiserunt grauattum
in quo paralyticus iacuerat cum uidisset au
tem ihs fidem illorum dixit paralytico fili di

mittentur tibi peccata tua erant autem illic
quidam de scribis sedentes et cogitantes in cordi
bus suis quid hic sic loquitur blasfemat quis
potest dimittere peccata nisi solus ds quo stat
tim cognito ihs spu sco quia sic cogitarent in
tra se dicit illis quid ista cogitatis in cordibus
uestris quid est facilius dicere paralitico di
mittuntur tibi peccata tua aut dicere surge
et ambula tolle grauattum tuum in domum tuam
ut autem sciatis quia potestatem habet filius
hominis in terra dimittendi peccata ait para
litico tibi dico surge et tolle grauattum tuum
et uade in domum tuam et statim ille surrexit
et sublato grauatto abit coram omnibus ita
ut mirarentur omnes et honorificarent dm di
centes quia numquam sic uidimus turba
Egresus est rursus ad mare omnis que
ueniebat ad eum et docebat eos et cum praeteri
ret uidit leuin alfei sedentem ad telonium et
ait illi sequere me et surgens secutus est eum

Et factum est cum accumberet in domo illius
multi puplicani et peccatores simul discum
bebant cum ihu et discipulis eius erant enim
multi qui et sequebantur eum et scribae et fa
rissei uidentes quia manducaret cum peccato
ribus et puplicanis dicebant discipulis eius
quare cum puplicanis et peccatoribus mandu
cat et bibit magister uester· Hoc audito ihs
ait illis non necesse habent sani medico sed q·
male habent non ueni uocare iustos sed pec
catores Et erant discipuli iohannis et fari
ssei ieiunantes et ueniunt et dicunt ei qua
re discipuli iohannis et farisseorum ieiun
ant tui autem discipuli non ieiunant Et ait
illis ihs numquid possunt filii nuptiarum
quam diu sponsus cum illis est iunare quan
to tempore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare uenient autem dies cum aufe
retur ab ipsis sponsus et tunc ieiunabunt
in illis diebus nemo enim adsumentum panni

rudis adsuit vesti veteri alioquin aufert
et supplumentum novum a veteri et maior scis
sura fit et nemo mittat vinum novellum in u
teres veteres alioquin disrumpit vinum ute
res et vinum effunditur et utres peribunt
sed vinum novum in utres novos mittedebat
Et factum est iterum cum sabbatis ambula
ret ih̄s per sata discipuli eius coeperunt
praegredi et vellere spicas farissei autem
dicebant ei ecce quid faciunt discipuli tui
sabbatis quod non licet et ait illis numquam
legistis quid fecit david quando necessitatē
habuit et essuit ipse et qui cum eo erant
quomodo intravit in domum dī sub abiath
ar principe sacerdotum et panes propos
itionis manducavit quos non licebat man
ducare nisi solis sacerdotibus et dedit eis
qui cum erant. Et dicebat eis sabbatum
propter hominem factum est et non homo
propter sabbatum itaque dn̄s est filius

III hominis etiam sabbati et introiuit iterum
sinagogam et erat ibi homo habens manum
aridam et obseruabant eum si sabbatis cu
raret ut accussarent illum et ait homini ha
benti manum aridam surge in medium et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male animam
saluam facere an perdere at illi tacebant et
circum spiciens eos cum ira contristatus su
per caecitatem cordis eorum dicit homini exten
de manum tuam et extendit et restituta est
ei manus illius· Exeuntes autem farissei cum
herodianis consilium faciebant aduersus
quomodo eum perderent et ihs cum discipulis
suis secessit ad mare et multa turba a galilea
et iudea secuta est eum et ab hierusolimis et
ab edumea et trans iordanen et qui circa tirum
et sidonem multitudo magna audientes quae
faciebat uenerunt ad eum et dixit discipulis
suis ut in nauicula sibi deseruiret propter
turbam ne conprimerent eum multos enim

sanabat ita ut inruerunt in eum ut illum tan
gerent quotquot habebant plagas et sps in
mundi cum illum uidebant procidebant ei et
clamabant dicentes tu es filius di et uechimen
ter comminabatur eis manifestarent illum.
Et ascendens in montem uocauit ad se quos
uoluit ipse et uenerunt ad eum et fecit ut
essent duodecim cum illo et ut mitteret eos
praedicare euangelium et dedit illis potes
tatem curandi infirmitates et iecendi demo
nia et ut circum euntes praedicarent euange
lium et inpossuit simoni nomen petrum et
iacobum zebedei et iohannem fratrem iaco
bi et inpossuit eis nomina barnarches quod
est filii tonitrui et andream et philippum et
tholomeum et mattheum et thomam et iaco
bum alphi et thadeum et simonem cana
neum et iudam scarioh qui tradidit illum.
Et ueniunt ad domum et conuenit iterum tur
ba ita ut non possent neque panem man

ducare. Et cum audissent sui exierunt tenere eum
dicebant enim quoniam in furorem uersus est
Et scribae qui ab hirusolimis discenderunt
dicebant bel zephbub habet et quia in principe
demoniorum eicit demonia. / modo pot est
Et conuocatis eis in parabulis dicebat eis quo
satanas satanan eicere et si regnum in se diuida
tur non poterit stare regnum illud et si domus
super semet ipsam disperiatur non poterit
domus illa stare. Et si satanas consurrexerit in
semet ipsum disperatus est et non potest sta
re sed finem habet nemo potest uassa fortis
ingresus in domum diripere nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet. / tur
Amen dico uobis quoniam omnia dimittentur
filiis hominum peccata et blasfemiae quibus
blasfemauerint qui autem blasfemauerit in
spm scm non habebit in se remisionem in aeter
num sed reus erit aeterni dilicti quoniam dic
ebant spm inmundum habet. Et ueniunt [illegible]

mater eius et fratres et foris stantes miserunt
ad eum uocantes eum et sedebat circa eum
turba et dicunt ei ecce mater tua et fratres
tui foris quaerunt te uidere et respondens
eis ait quae est mater mea et fratres mei
et circum spiciens eos qui in circuitu eius sede-
bant ait ecce mater mea et fratres mei qui
enim fecerit uoluntatem dī hic frater meus
et soror mea et mater est / ta est ad eum
iv Et iterum coepit docere ad mare et congrigat
turba multa ita ut in nauem ascenderat in
mari et omnis turba circa mare super terra
erat docebat eos in parabulis multa et dice
bat illis in doctrina sua audite ecce semina
ns ad seminandum et factum est dum semi
naret aliud cicidit circa uiam et uenerunt
uolucres et comederunt illud aliud uero
cicidit super petrosa ubi non habuit ter
ram multam et statim exortum quoniam
non habebat altitudinem terrae et quando

[ex]ortus est sol exaestuauit et eo quod non habuit
radicem exaruit et aliud cadit in spinas et
ascenderunt spinae et soffocauerunt illud et
non dedit fructum et aliud cadit in terram bo
nam et dabat fructum ascendentem et crescen
tem et adferebat unum triginta et unum sex
aginta et unum centum et dicebat qui habet au
res audiendi audiet et cum esset singularis inter
rogauerunt eum hii qui cum eo erant cum duo
decim parabulas et dicebat eis uobis datum est
nosse misterium regni dei illis autem qui foris
sunt in parabulis omnia fiunt ut uidentes ui
deant et non uideant et audientes audiant et
non intellegant ne quando conuertantur et dimi
ttantur eis peccata et ait illis nescitis parabu
lam hanc et quomodo omnes parabulas cog
noscetis Qui seminat uerbum seminat hii sunt
autem qui circa uiam ubi seminatur uerbum et
cum audierint confestim uenit satanas et aufe
rt uerbum quod seminatum est in corda eorum

Et hii sunt qui similiter qui super petrosa semi
nantur qui cum audierint uerbum statim cum
gaudio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed temporales sunt deinde orta tribula
tione et persecutione propter uerbum confestim
scandalizantur et alii sunt qui in spinis semi
nantur hii sunt qui uerbum audiunt et aerum
nae saeculi et deceptio diuitiarum et circa reli
qua concupiscentiae introeuntes suffocant uer
bum et sine fructu efficitur et hii sunt qui su
pra terram bonam seminati sunt hi sunt qui uer
bum audiunt et suscipiunt et fructificant unum
xxx et unum lx et unum c et dicebat illis num
quid uenit lucerna ut sub modio ponatur aut
sub lecto nonne ut supra candelabrum pona
tur Non est enim aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est occultum sed ut
in palam ueniat si quis habet aures audiendi
audiat et dicebat illis uidete quid audia
tis in qua mensura mensi fueritis remetietur

nobis & adicietur nobis· Qui enim habet da
bitur illi & qui non habet etiam quod habet au
feretur ab eo· Et dicebat sic est regnum dī qu
em admodum si homo iactat semen in terram
& dormiat & exsurgat nocte ac die & semen
germinet & increscat dum nescit ille ultro enim
terra fructificat primum herbam deinde spi
cam deinde plenum frumentum in spica & cum
se produxerit fructus statim falcem quoniam
adest messis· Et dicebat cui adsimulabimus
regnum dī aut cui parabulae conparabimus illud
sic est enim sicut granum sinapis quod cum se
minatum fuerit in terra & cum seminatum fue
rit ascendit & fit maior omnibus oleribus & fa
cit ramos magnos ita ut sint sub umbra eius
aues caeli habitare· Et talibus multis para
bulis loquebatur eis uerbum prout poterant
audire sine parabula autem non loquebatur
eis· Seorsum autem discipulis suis disserebat
omnia· Et ait illis in illa die cum sero esset

factum transeamus contra et dimittentes tur
bam adsumunt eum ita ut erat in navi et alie
naves erant cum illo et facta est procella mag
na venti et fluctus mittebat in navem ita ut
impleretur navis et erat ipse in puppi navis
supra cervical dormiens et excitant eum et di
cunt ei magister non ad te pertinet quia perimus
et exsurgens comminatus est vento et dixit ma
ri tace et omotesce et cessavit ventus et facta est
tranquillitas magna et ait illis quid timidi estis
nec dum habeas fidem et timuerunt magno ti
more et dicebant ad alterutrum quis putas
est iste quia et ventus et mare obediunt ei et
venerunt trans fretum maris in regionem ge
rasenorum et exeunti ei de navi statim occur
rit ei de monumentis homo in spiritu inmundo qui
domicilium habebat in monumentis et neque
catenis iam quisquam eum poterat ligare
quoniam sepe conpedibus et catenis vinc
tus disruptas catenas et conpedes commi

nuisset et nemo eum poterat domare et sem
per nocte ac die in monumentis et in monti
bus erat clamans et concidens se lapidibus
Uidens autem ihm a longe cocurrit et adora
uit eum et clamans uoce magna dicit quid mi
hi et tibi ihs fili di summi adiuro te per dm ne
me torqueas dicebat enim illi ihs exi sps in
munde ab homine et interrogabat eum quod
tibi nomen est et dicit ei lego mihi nomen est
quia multa sumus deprecabatur eum multu
ne se expelleret extra regionem erat autem ibi
circa montem grex porcorum magnus pascens
et deprecabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut in eos introeamus et concessit eis
statim ihs et exeuntes sps inmundi introieru
nt in porcos et magno impetu grex praecipitatur
est in mare ad duo milia et soffocati sunt in ma
qui autem pascebant eos fugerunt et nuntiaue
runt in ciuitatem et agros et egresi sunt uidere fac
ti quid esset et ueniunt ad ihm et uident illum

qui a demonio uexabatur sedentem uestitum
& sanae mentis & timuerunt & narrauerunt
illis qui uiderant qualiter factum est & de eo
qui demonium habuerat & de porcis & rogare
eum coeperunt ut discederet a finibus eorum
Cum que ascenderet in nauem coepit illum de
precari qui demonio uexatus fuerat ut es
set cum illo & non admissit eum sed ait illi
uade in domum tuam ad tuos & adnuntia il
lis quanta tibi dns fecerit & missertus sit tui
& abiit & coepit praedicare in decapoli quan
ta sibi fecisset ihs & omnes mirabantur / fre
Et cum trans cendisset in naui rursus trans
tum conuenit turba multa ad illum & erat
circa mare & uenit quidam de archi sinagogis
nomine iarus & uidens eum procedit ad pedes
eius & deprecabatur eum multum dicens
quoniam filia mea in extremis est ueni inpo
ne manus super eam ut salua sit & uiuat
& abiit cum & sequebatur eum turba multa

Et conprimebant illum Et mulier quae erat
in profluio sanguinis annis duodecim fue-
rat multa perpessa a conpluribus medicis
Et erogauerat omnia sua quicquam profice-
rat sed magis deterius habebat cum audis
set de ihu uenit in turba retro Et tetigit uesti
mentum eius dicebat enim intra se quia si
uel uestimentum eius tetigero salua ero Et con
festim siccatus est fons sanguinis illius Et sen
sit corpore quod sanata esset a plaga Et sta
tim ihs cognoscens in semet ipso uirtutemq;
exierat de eo conuersus ad turbam ait quis
se tetigit uestimenta mea Et dicebant ei discipu
li illius uides turbam conprimentem te Et di
cis quis me tetigit Et circum spiciebat uidere
eam quae hoc fecerat mulier autem timens Et
tremiens sciens quod factum esset in se uenit et
procedit ante eum Et dixit ei omnem ueritatem il
le autem dixit ei filia fides tua te saluam fecit
uade in pace Et esto sana a plaga tua adhuc

eo loquente ueniunt ab archi sinagogo dicen
tes quia filia tua mortua est quid ultra uex
as magistrum ihs autem uerbo quod dicebat
audito ait archi sinagogo noli timere tantum
modo crede et non admissit quemquam sequi
se nisi petrum et iacobum et iohannem fratrem
iacobi et ueniunt in domum archi sinagogi et ui
dit tumultum et flentes et heiulantes multum
et ingresus ait eis quid turbamini et ploratis pu
ella non est mortua sed dormit et inridebant
eum ipse uero iectis omnibus adsumpsit pa
trem et matrem puellae et qui secum erant et in
greditur ubi erat puella iacens et tenens manum
puellae ait illi tabitha cumi quod est in tibi di
co surge et confestim surrexit puella et ambula
bat erat autem annorum xii et obstupuerunt
omnes stupore maximo et praecipit illis uehi
menter ut nemo id sciret et dixit dari illi mandu
Marc VI. care et egresus inde abiit in patriam suam et se
quebantur illum discipuli eius et facto sab

bato coepit in sinagoga docere et multi audien
tes admirabantur in doctrina eius dicentes unde
huic haec omnia quae est sapientia quae data
est illi et uirtutes tales quae per manus eius ef
ficiuntur nonne iste est filius fabri et mari
ae frater iacobi et ioseph et iudae et simonis
nonne sorores hic nobis cum sunt et scanda
lizabantur in illo et dicebat illis ihs quia non
est profeta sine honore nisi in patria sua
et in cognatione sua et in domo sua et non po
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau
cos infirmos inpossitis manibus curauit et
mirabatur propter incredulitatem eorum et
circuibat castella in circuitu docens/da
Et conuocauit xii. et coepit eos mittere binos et
dabat eis potestatem spūm inmundorum et prae
cipit eis ne quid tollerent in uia nisi uirgam tan
tum non peram non panem neque in zonam aes
sed calciatus sandalis et ne induerentur dua
bus tonicis. Et dicebat eis quo cum que intro

ieritis in domum illic manete donec exeatis inde·
Et quicumque locus non receperint uos nec
audierint uos exeuntes inde excutite puluerem
de pedibus uestris in testimonium illis·/ rent
Et exeuntes praedicabant ut poenitentiam age
Et daemonia multa iciebant et unguebant oleo
multos egros et sanabant· Et audiuit hiro
dis rex manifestum est enim factum nomen eius
Et dicebat quia iohannis babtiza surrexit a
mortuis et propter ea operantur uirtutes in il
lo alii autem dicebant quia helias est alii ue
ro dicebant profeta est quasi unus ex profe
tis· Quo audito hirodis ait quem ego iohan
nem hic a mortuis surrexit· Ipse autem hiro
dis missit ac tenuit iohannem et uinxit eum
in carcere propter hirodiadem uxorem phi
lipi fratris sui quia duxerat eam/ habere
Dicebat enim iohannis hirodi non licet tibi
eam uxorem fratris tui hirodiadis autem in
sidiabatur illi et uolebat occidere eum nec

poterat hirodis enim metuebat iohannem
sciens eum uirum s(an)c(tu)m et custodiebat eum et
audito eo quod multa faciebat et libenter eum
audiebat et cum dies oportunus accedisset
hirodis natalis sui cenam fecit principib(us)
et tribunis et primis galiliae cumque introis
set filia ipsius hirodiadis et saltasset et pl
acuisset hirodi simul et recumbentibus rex
ait puellae petae a me quod uis et dabo tibi et iu
rauit illi multa quia quic quid petieris dabo
tibi licet demedium regni mei quae cum exisset
dixit matri suae quid petam et illa dixit caput
iohannis babtistae cumque introisset statim cu(m)
festinatione ad regem petiuit dicens uolo ut pro
tinus des mihi in disco caput iohannis babtis
tae et contristatus est rex propter iurandum et
propter simul recumbentes noluit contristare
eam sed sibi miso confestim speculatore prae
cipit adferri caput eius in disco et decolauit eu(m)
in carcere et adtulit caput eius in disco et de-

dit illud puellae & puella dedit matri suae·
quo audito discipuli eius uenerunt & tulle-
runt corpus eius & possuerunt illud in mo
numento· Et conuenientes apostoli ad ihm
renuntiauerunt illi omnia quae egerunt & do
cuerunt· Et ait illis uenite seorsum in desertu͞
locum & requiescite pussillum erant enim qui
ueniebant & redibant multi & nec manducandi
spatium habebant· Et ascendentes in nauem abi
erunt in desertum locum seorsum & uiderunt
eos abeuntes & cognouerunt multi & pedestres
& de omnibus ciuitatibus cucurrerunt illuc & praeuenerunt
eos exiens uidit turbam multam ihs & misser-
tus est super eos qui erant sicut oues non haben
tes pastorem & coepit docere illos multa & cu͞
iam hora multa fieret accesserunt discipuli ei
us dicentes· Desertus est locus hic & iam prae-
terit hora dimitte illos ut euntes in proximos
uillas & uicos emant sibi cibos quos mandu
carent & respondens ait illis date illis

manducare Et dixerunt ei euntes emamus
denaris ducentis panes Et dabimus eis man
ducare Et dicit eis quot panes habetis ite
Et uidete Et cum cognouissent dicunt quin
que panes Et duos pisces Et praecepit illis
ut accumbent omnes saecundum contuber
nia super uiride fenum Et discumbuerunt
per singulas areas per centenos Et per quin
quagenos Et acceptis quinque panibus Et duo
bus piscibus intuens in caelum benedixit Et
fregit panes Et discipulis suis ut ponerent an
te eos Et duos pisces diuisit omnibus Et man
ducauerunt omnes Et saturati sunt Et sustu
lerunt reliquias fragmentorum duodecim co
finos plenos Et de piscibus erant autem qui
manducauerunt quinque milia uirorum / hc
Et statim cogit suos discipulos ascendere in
uem ut praecederent eum trans fretum adbe
zaidam dum ipse dimitteret populum / re
Et cum dimisisset eos abiit in montem orare

Et cum sero esset erat nauis in medio ma
ri et ipse solus in terra et uidens eos labora
ntes in remigando erat enim uentus contrari
us eis et circa quartam uigiliam noctis uenit
ad eos ambulans super mare et uolebat prae
terire eos at illi ut uiderunt eum ambulantē
super mare putauerunt fantasma esse et ex
clamauerunt omnes qui eum uiderunt et con
turbati sunt et statim locutus est cum eis et
dixit illis confidete ego sum nolite timere ;/ et
ascendit ad illos in nauem et cessauit uen
et plus magis intra se stupebant non enim in
tellexerunt de panibus erat autem cor illorū
obcaecatum et cum transfretassent peruener
unt in terram genezareth et adplicuerunt cum
que egressent de naui continuo cognouerunt eum
et percurrentes uniuersam regionem illam
coeperunt in grabattis eos qui se male habe
bant circum ferre ubi audiebant eum esse
et quocumque introibat in uicos uel in uillas

aut in ciuitates inplateis ponebant infir
mos et deprecabantur eum ut uel fimbriā
uestimenti eius tangerent et quotquot tange
VII bant eum salui fiebant Et conueniunt ad
farissei et quidam de scribis uenientes abhi
rusolimis et cum uidissent quosdam ex disci
pulis eius communibus manibus id est non lo
tis manducare panes uituperauerunt fari
ssei enim et omnes iudei nisi crebro lauerint ma
nus suas non manducant tenentes tradition
em seniorum et a foro nisi babtizentur non co
medunt et alia multa sunt quae tradita sunt
illis seruare babtismata calicum et urceorū
et aeramentorum et lectorum Et interrogaba
nt eum farissei et scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditionem seni
orum sed communibus manducant manibus
panem at ille respondens dixit eis bene profe
tauit esaias de uobis hippocritis sicut scriptū
est populus hic labis me honorat cor autem

eorum longe est a me inuanum autem me co
lunt docentes doctrinas et praecepta homin-
um relinquentes enim mandatum dī tenentes
traditionem hominum babtismata urceorum
et calicum et alia similia his facitis multa.
et dicebat illis bene inritum facitis praeceptum
dī ut traditionem uestram seruetis moyses
enim dixit honora patrem tuum et matrem tuam
et qui maledixerit patri aut matri morte mori
atur uos autem dicitis si dixerit homo patri
aut matri corban quod est donum quod cum
que ex me tibi proderit et ultra non dimittetis
eum quicquam facere patri suo aut matri re-
scindentes uerbum dī per traditionem uestram
quam tradidistis et similia uestro huius modi
multa facitis et uocans iterum turbam dice-
bat illis audite me omnes et intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum quod pos
sit eum coinquinare sed quae de homine pro
cebant hominem illa sunt quae comonicant

coinent si quis habet aures audiendi audiat·
Et cum introisset in domum a turba interro
gabant eum discipuli eius parabulam Et ait
illis sic Et uos prudentes estis non intellegitis
quia omne extrin secus introiens in hominē
non potest eum coinquinare commonicare quo
niam non intrauit in cor eius sed in uentrem
Et secessum exit purgans omnes escas dicebat
autem quoniam quae de homine exeunt illa co
inquinant hominem ab intus enim de corde homin
um cogitationes malae procedunt adulteria
fornicationes homicidia furta auaritiae nequi
tiae dolos inpudicitia oculus malus blasfemi
ae superbia stultitia omnia haec mala ab in
tus procedunt Et commonicant hominem Et in
de surgens abiit in fines tiri Et sidonis Et ingre
sus domum neminem uoluit scire Et non po
tuit latere mulier in statim ut audiuit ab eo cu
ius habet filia spm inmundum intrauit Et p
cidit ad pedes eius erat enim mulier gentalis

sero poenisa genere. Et rogabat eum ut de-
monium iceret de filia eius qui dixit illi sine
prius saturari filios non est enim bonum
sumere panem filiorum et mittere canibus
at illa respondit et dicit ei utique dne nam
et catuli sub mensa comedunt de micis puero
rum et ait illi propter hunc sermonem uade
exit demonium de filia tua. Et cum abisset ad
domum suam inuenit puellam iacentem su
pra lectum et demonium exisset. Et iterũ
exiens de finibus tyri uenit per sidonem ad
mare galileae inter medios fines decapulis
et adducunt ei surdum et mutum et depraec-
cabantur eum ut inponet illi manum et ad
prahendens eum de turba eorum misit di
gitos suos in auriculas eius et expuens te-
tigit linguam eius et suspiciens in caelum in
gemuit et ait illi effeta quod est adaperire
et statim apertae sunt aures eius solutũ
est uinculum linguae eius et loquebatur

recte & praecepit illis ne cui dicerent / gis plu

Quanto autem eis praecipiebat tanto ma
praedicabant & eo amplius admirabantur
dicentes · Bene omnia fecit & surdos facit au
viii dire & mutos loqui | In illis diebus iterum cum
turba multa esset & nec haberent quod ma
nducarent conuocatis discipulis ait misse
rior super turbam quia eciam triduo susti
nent me nec habent quod manducent & si de
missero eos ieiunos in domum suam deficient
in uia quidam enim ex eis de longe uenerunt
& responderunt ei discipuli sui unde ipsos
poterit quis hic saturare panibus in solitu
dine & interrogauit eos quot panes habeas
qui dixerunt septem & praecepit turbae dis
cumbere super terram & accipiens septem
panes gratias agens fregit dedit que discipu
lis suis ut adponerent & adposuerunt
turbae & habebant pisciculos paucos &
ipsos benedixit & iusit adponi illis & man

ducauerunt & saturati sunt & sustullerū
unt quod super erat defragmentis septem
sportas plenas erant autem qui manduca
uerunt quasi quattuor milia hominum &
dimisit eos & statim ascendens innauem cum
discipulis suis uenit inpartes dalmanutha.
Et exierunt farisei ad eum & coeperunt con
quirere cum eo querentes ab illo signum decae
lo temptantes eum & ingemescens spū sco ait.
Quid generatio ista querit signum amen dico
uobis non dabitur generationi isti signum &
demittens eos ascendens iterum nauem abit
trans fretum. & oblitisunt discipuli eius su
mire panes & nisi unum panem non habe
bant secum innaui. & praecipiebat eis dicens
uidete & cauete afirmento fariseorum & he
rodis. & cogitabant adalter utrum dicen
tes quia panes non habemus quo cognito
ihs ait illis quid cogitatis incordibus ues
tris quia panem non habeas nondum cog

170

noscetis nec intellegitis caecatum adhuc ha
betis cor uestrum oculos habentes non ui
dentes et aures habentes non audientes nec
recordamini quando quinque panes fregi in
quinque milia hominum et quot cofinos frag
mentorum plenos sustulistis dicunt ei duode
cim quando et septem panes in quattuor milia
hominum quot dispossitas fragmentorum
tulistis et dicunt ei septem et dicebat eis quo
modo nondum intellegitis. / Et rogabant eum
Et uenerunt bethzaida et adducunt ei caecū
ut illum tangeret et adprachensa manu eius
caeci deferens eduxit eum extra uicum et expuuns
in oculos eius inpossitis manibus suis inter
rogauit eum si aliquid uideret et aspiciens
uideo homines uelud arbores ambulantes et
iterum inpossuit manus super oculos eius
et coepit uidere et restitutus est ita ut uideret
clare omnia et missit illum in domum suam
dicens uade in domum tuam et si in uicum

introieris nemini dixeris / cessariae philippi
Et egresus est ihs et discipuli eius in casstella
et in uia interrogabat discipulos suos dicens
eis quem me dicunt esse homines qui respon
derunt illi dicentes iohannem babtistam alii
heliam alii uero quassi unum de profetis tunc
dicit illis uos uero quem me dicitis esse / uia
Respondens petrus ait tu es xps et commini
tus eis ne cui dicerent de illo et coepit docere
illos quoniam oportet filium hominis mul
ta pati et reprobari a senioribus et a sum
mis sacerdotibus et scribis et occidi post tres
dies resurgere et palam uerbum loquebatur
Et adprehendens eum petrus coepit incre
pare eum qui conuersus et uidens discipulos
suos comminatus est petro dicens uade retro
me satanas quoniam non sapis quae di sunt
sed quae sunt hominum / eis si quis uult
Et conuocata turba cum discipulis suis dixit
post me sequi abneget se ipsum et tollat cru

cem suam & [illegible] enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet eam
qui autem perdiderit animam suam propter
me & propter euangelium saluam eam faciet
quid enim proderit homini si lucretur mun
dum totum & detrimentum faciat animae su
ae aut quid dabit homo commutationem pro
anima sua· Qui enim me confussus fuerit
& mea uerba in generatione ista adultera &
peccatrice & filius hominis confudetur eum cum
uenerit in gloria patris sui cum angelis scis
IX Et dicebat illis amen dico uobis quia sunt
quidam de hic stantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant regnum di uenientis in ui
rtute sua. Et post dies sex adsumpsit ihs pe
trum & iacobum & iohannem & ducit illos in
montem excelsum seorsum solus & transfi
guratus est coram ipsis & uestimenta eius
facta splendentia candida nimis uelud nix
qualia fullo super terram non potest candi

da facere et apparuit illis helias cum moise
et erant loquentes cum ihu et ait petrus rab
bi bonum est hic esse et faciamus tria ta
bernacula tibi unum et mosi unum et heliae
unum non enim sciebat quid diceret erant ti
more exterriti et facta est nubs obumbrans
eos et uenit uox de nube dicens hic filius
meus carissimus audite illum et statim cir
cum specientes neminem amplius uiderunt
nisi ihm tantum secum et discendentibus
illis de monte praecipit illis ne cui quae ui
dissent narrarent nisi cum filius hominis
a mortuis resurrexerit / tes quid esset cum a
Et uerbum continuerunt apud se conquiren
mortuis resurrexerit / nt farissei et scribae
Et interrogabant eum dicentes qui enim dicu
quia heliam oportet uenire primum qui res
pondens ait illis helias cum uenerit primo
restituet omnia et quomodo scribtum est in
filium hominis ut multa patiatur et contemp

natur sed dico uobis quia et helias uenit et fe
cerunt illi quaecumque uoluerunt sicut scrip
tum est de eo / magnam circa eos et scribas con
Et ueniens ad discipulos suos uidit turbam
quirentes cum illis et confestim omnis popu
lus uidens eum stupefactus est et expauerunt
et adcurrentes salutabant eum et interroga
bat eos quid inter uos conquiritis / ter adtuli
Et respondens unus de turba dixit magis-
filium meum ad te habentem sp̄m mutum
qui cumque eum adpraehenderit adlidit eum
et spumat et stridet dentibus et arescit et dixi
discipulis tuis ut eicerent illum et non potue-
runt qui respondens eis dixit o generatio ma
la incredula quam diu apud uos ero quam
diu uos patiar adferte illum ad me et attul
lerunt eum et cum uidisset eum statim sp̄s
conturbauit eum et elisus interra uolutaba
tur sp̄umans et interrogauit patrem eius quan
tum temporis est ex quo hoc ei accidit et ille ait

ab infantia et frequenter eum et in ignem et
aquas missit ut eum perderet sed quid potes
adiuva nos et miserere nostri ihs autem ait
illi si potes credere omnia possibilia cred
enti et continuo exclamans pater pueri cum
lacrimis aiebat credo adiuva incredulita
tem meam. Et cum uideret ihs currentem tur
bam comminatus est spiritui inmundo dicens
illi surde et mute sps ego tibi praecipio exi a
beo et amplius ne introias in eum et clamans
et multum discerpens eum exiit ab eo et fac
tus est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens manum
eius eleuauit illum et surrexit et cum introis
set domum discipuli eius secreto interroga
bant eum quare nos non potuimus iecere eū
et ait illis ihs hoc genus in nullo potest exi
re nisi in oratione et ieiunio / et ne uolebat
Et inde profecti preter grediebantur galileã
quem quam scire docebat autem discipulos

suos et dicebat illis quoniam filius hominis
tradetur in manus hominum et occident eum
et occisus tertia die resurget at illi ignoraba
nt uerbum et timebant eum interrogare / Et
Et uenerunt Cafarnaum qui cum domi esse
interrogabat eos quid in uia tractabatis / pu
At illi tacebant siquidem inter se in uia dis
putauerunt quis esset illorum maior et resid
ens uocauit .xii. et ait illis siquis uult primũ
esse fiat omnium nouissimus et omnium mi
nister et accipiens puerum statuit eum in
medio eorum quem cum plexus esset ait il
lis quis quis unum ex cuius modi pueris re
receperit in nomine meo me recipit et quicum
que me susciperit non me suscipit sed eum
qui me misit. Respondit illi iohannis dice
ns magister uidimus quendam in nomine tuo
iecientem demonia qui non sequitur nos et
proibuimus eum ihs autem ait nolite pro
hibere eum nemo est enim qui faciat uirtutẽ

meo & posit cito male loqui deme qui enī
non est aduersus uos prouobis est quisquis
enim potum dederit uobis calicem aquae in
nomine meo quia xp̄i estis amen dico uobis
nonperdet mercedem suam· / pussillis cred
Et quic quis scandalizauerit unum exhis
entibus in me bonum est ei magis si circum
daretur mola assinaria collo eius & in ma
re mitteretur Et si scandalizauerit te ma
nus tua abscide eam bonum est tibi debi
lem introire in uitam quam duas manus
habentem ire in gechennam ignis non extin
guitur & si pes tuus scandalizauerit te am
puta illum bonum est tibi cludem introire
in uitam aeternam quam duos pedes ha
bentem mitti in gechennam ignis inextinguibi
lis· Ubi uermis eorum non moritur & ignis
non extinguitur quod si oculus tuus scandaliza
uit te iece eum bonum est tibi luscum introi
re in regnum dī quam duos oculos haben

tem in gehennam ignis ubi uermis eorum non
moritur et ignis non extinguitur omnis igni
salietur et omnis uictima salietur / rit
Bonum est sal quod si sal insulsum fue
in quo illud condietis habete in uobis salem
et pacem habete inter uos / tra iordanen et
X Et inde exsurgens uenit in fines iudaeae ul
conuenerunt iterum turbae ad eum et sicut
consuerat iterum docebat eos et accedentes fa
risei interrogabant eum si licet uiro uxorem
dimittere temptantes eum at ille respondens
dixit eis quid uobis praecepit moises permissit
libellum repudi scribere et dimittere quibus
respondens ihs ait ad duritiam cordis ues
tri scripsit uobis praeceptum istud ab ini
tio autem masculum et feminam fecit ds
et dixit propter hoc relinquet patrem et ma
trem et adherebit uxori suae et erunt duo
in carne una itaque non sunt duo sed una
caro quod ergo ds coniungat homo non sepa
ret

Et in domu iterum discipuli eius de eodem
interrogauerunt / suam et aliam duxerit ad
Et dicit illis quicumque dimiserit uxorem
ulterium comittit super eam et si uxor dimis
serit uirum suum et alii nubs erit mechatur
Et offerebant illi paruulos ut tangeret il
los discipuli autem comminabantur offeren
tibus quos cum uideret ihs indigne tulit et ait
illis sinite paruulos uenire ad me et ne pro
ibueritis eos talium est enim regnum cae
lorum amen dico uobis quisque non recipe
rit regnum di uelud paruus non intrabit
in illud et conplexans eos et inponens man
um super illos benedicebat eos / quidam
Et cum egresus esset in uiam procurrens
ingenu flexo ante eum rogabat eum dicens
magister bone quid faciam ut habeam ui
tam aeternam ihs autem dicit ei quid me dicis
bonum nemo bonus nisi unus ds praeceptu
nosti ne furoris ne falsum testimonium

dicis honora patrem tuum & matrem tuam
At ille respondens ait illi magister omnia haec
obseruaui a iuuentute mea / ubi de estu ade
Ihs autem intuitus est eum & dixit illi unum
quiae tum que habes uende & da pauperib:
& habebis thesaurum in caelo & ueni sequere
Qui contristatus in uerbo hoc abit merens
erat habens possessiones multas & circum
spiciens ihs ait discipulis suis quam difficile
est confidentes in pecuniis regnum di introire
facilius est camellum per foromen acus trans
ire quam diuitem in regnum di qui magis admi
rabantur dicentes ad semet ipsos & quis pot
est saluus fieri & intuens illos ihs ait apud ho
mines quidem inpossibile est sed non apud dm
omnia enim possibilia sunt apud dm & cepit pe
trus ei dicere Ecce nos dimisimus omnia & se
cuti sumus te respondit ihs ait amen dico uob
is nemo est qui reliquerit domum aut fratr
es aut sorores aut matrem aut patrem aut

filios aut agros propter me et propter euan
gelium qui non accipiet centies tantum nunc [illegible]
in tempore hoc domus et fratres et sorores [illegible]
et matres et filios et agros cum persecutionib:
et in saeculo futuro uitam aeternam. / simi pri
Multa autem erunt primi nouissimi et nouis
mi. Erant autem in uia ascendentes in hirusoli
ma et praedicabat illis ihs et stupebant eosu
mens iterum illos duodecim coepit illis dicere
quae essent ei futura, quia ecce ascendimus
in hirusolima et filius hominis tradetur prin
cipis sacerdotum et scribis et senioribus et dam
nabunt muta eum et tradent eum gentibus et in
ludent ei et conspuent eum et flagillabunt eum
et interficient eum et tertia die resurget. / bedei di
Et accedunt ad illum iacob et iohannis filii ze
centes magister uolumus ut quodcumque petieri
mus facias nobis at ille dixit eis quid uultis ut
faciam uobis et dixerunt da nobis ut unus ad d
exteram tuam et alius ad sinistram tuam sed

eamus in gloria tua ihs autem ait eis nesci
tis quid petatis potestis bibere calicem quē
ego babtizari at illi dixerunt ei possumus
ihs autem ait eis calicem quidem quem ego
bibo bibetis et babtismum quo ego babtizor
babtizamini sedere autem ad dexteram uel
ad sinistram meam non est meum dare uo
bis sed quibus paratum est / iacobo et ioh
Et audientes decim coeperunt indignari de
caine ihs autem uocans eos ait illis scitis qui
hi qui uidentur principari gentibus dominen
tur eis et principes eorum potestatem habe
nt ipsorum non ita est autem in uobis sed q
cum que uoluerit fieri maior erit uester mi
nister quicumque autem uoluerit in uobis pri
mus esse erit omnium seruus / retur ei sed
Nam et filius hominis non uenit ut ministrare
ut ministraret et daret animam suam redem
ptionem pro multis / richo et discipuli eius et
Et uenerunt hiericho et proficiscente eo dehe

plurima multitudo filius timei cuiusdam
bartimeus caecus sedebat iuxta uiam men
dicans qui cum audisset quia ihs nazarenus
est coepit clamare et dicere fili dauid ihs mis
serere mei et comminabantur illi multi ut ta
ceret at ille multo magis clamabat fili dauid
misserere mei et stans ihs praecipit illum uo
cari et uocant caecum dicentes ei animae equior
esto surge uocat te qui proiecto uestimento suo
exiliens uenit ad eum et respondens illi ihs dix
it quid uis tibi faciam caecus autem dixit ei ra
bbi ut uideam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluum fecit et confestim uidit et sequ
ebatur eum in uia / thaniae ad montem oliue
XI Et cum adpropinquarent hierusolimae et be
ti mittit duos ex discipulis suis et ait illis ite in
castellum quod contra uos est et statim intro
euntes illuc inuenietis pullum asinae ligatum
super quem adhuc nemo hominum sedit sol
uite illum et adducite et si quis uobis dixerit

quidfacitis hoc dicite quia dn̄o necessarius est
et continuo dimittet / te ianuam foris in biuio
Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum an
et soluunt eum et quidam de illic stantibus di
cebant illis quid facitis soluentes pullum qui
dixerunt eis sicut praeceper illis ih̄s et dimisse
runt eis et duxerunt pullum ad ih̄m et inponu
nt illi uestimenta sua et sedit super eum mul
ti autem uestimenta sua strauerunt in uia ali
autem frundones caedebant de arboribus et st
ernebant in uia· / dicentes os anna benedictus
Et qui praeibant et qui sequebantur clamabant
qui uenit in nomine dn̄i benedictus quod uenit
regnum patris nostri dauid os anna in excelsis·
Et introiuit in hirusolimam in templum et cir
cum spectis omnibus cum iam uespera esset
hora exiuit in bethaniam cum xii discipulis suis
Et alia die cum exirent a bethania esuriit cum
que uidisset a longe ficum habentem folia ue
nit uidere si quid forte inueniret in ea et cum

uenisset adeam nihil inuenit praeter folia
nonenim erat tempus ficorum & respondens
dixit ei iam non amplius inaeternum quisquā
exte fructus manducet & audiebant discipu
li eius· & ueniunt hierusolimam & cum intro
isset templum coepit iecere uendentes & emen
tes intemplo & mensas nummulariorum & ca
thedras uendentium columbas euertit & non
sinebat utquisquam uas transferret per
templum & docebat dicens illis nonne scrip
tum est quia domus mea domus orationis
uocabitur omnibus gentibus uos autem fe
casas eam speluncam latronum· / querebant
Quo audito principes sacerdotum & scribe
quomodo eum perderent timebant enim eum
quoniam uniuersa turba admirabatur super
doctrinam eius / aridam factam aradicibus
Et & cum mane transiret uiderunt ficum
& redatus petrus dicit ei rabbi ecce ficus cui
maledixisti aruit· Et respondens ihs ait illis

[illegible] dei · am[en] dī[co] uobis quia qui[cumque] dixerit
huic monti tollere et mittere in mare
[et non haesi]tauerit in corde suo sed credi-
[derit] quia quodcumque dixerit fiat fiet ei ·
Propterea dico uobis omnia quaecumque orantes pe-
titis credite quia accipietis et erit
uobis Et cum stabitis ad orandum dimit-
tite si quid habetis aduersus aliquem
ut et pater uester qui in caelis est dimittat
uobis peccata uestra / bularet in templo ·
Et ueniunt rursus hierusolimam Et cum am-
accedunt ad eum summi sacerdotes et scribae
et seniores et dicunt illi in qua potestate
haec facis et quis tibi dedit hanc potestatem
ut ista facias Ihs autem respondens ait
illis interrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua po-
testate haec facio baptismum iohannis de
caelo erat an ex hominibus respondete mihi
at illi cogitabant secum dicentes si dixerimus

de caelo dicet quare ergo non credidistis
ei si dicemus ex hominibus timemus populum
omnes enim habebant iohannem quia uere
profetam esse et respondentes dicunt iesu
nescimus et respondens iesus ait illis neque ego
dico uobis in qua potestate haec facio

XII Et coepit illis in parabolis loqui uineam pastina
uit homo et circumdedit sepem et fodit lacum
et aedificauit turrim et locauit eam agricolis
et peregre profectus est et misit ad agricolas in
tempore seruum ut ab agricolis acciperet de fru
ctu uineae qui adprehensum eum ceciderunt
et dimiserunt uacuum et iterum misit ad
illos alium seruum et illum in capite uulnera
runt et illum occiderunt et plures alios quos
dam cedentes alios uero occidentes adhuc ergo
unum habens filium carissimum et illum misit
sic dicens nouissimum quia reuerebuntur filium
meum coloni autem dixerunt ad inuicem
quia hic heres uenite occidamus eum et nostra

erit hereditas et adprachentes eum occide-
runt et eiecerunt extra uineam quid ergo faciat
dns uineae ueniet perdet colonos et dabit ui
neam aliis nec scripturam hanc legistis lap
pis quem reprobauerunt aedificantes hic fac
tus est in caput anguli a dn̄o factus est iste
et est mirabile in oculis nostris / cognuerunt
Et quaerebant eum tenere timuerunt turbam
enim quoniam ad eos parabulam hanc dixe-
rat et relicto eo abierunt et mittunt ad eum qu
os dam ex farisaeis et hirudianis ut eum cape
rent in uerbo qui uenientes dicunt ei magister
scimus quoniam uerax es et non curas quem
quam nec enim uides in faciem hominum sed
in ueritate uiam dī doces dic ergo nobis licet da
ri tributum caessari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis quid me temptatis
adferte mihi denarium ut uidiam at illi obtu
lerunt ei et ait illis cuius est imago haec et in
scriptio dicunt illi caessaris respondens autē

ihs dixit illis reddite ergo quae sunt cessaris
cessari et quae dī dō et mirabantur super eū
Et uenerunt ad eum sadducei qui dicunt resur
rectionem non esse et interrogabant eum dicen
tes magister moises scripsit nobis ut si cuius
frater mortuus fuerit et dimiserit uxorem et
et filios non reliquerit accipiat frater eius ux
orem ipsius et resuscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres erant apud nos et primus
accipit uxorem et mortuus est non relicto semi
ne et secundus accipit eam et mortuus est et
nec iste reliquit semen et tertius similiter li
Et acceperunt eam similiter septem et non re
querunt semen nouissima autem omnium de
functa est mulier in resurrectione ergo cum re
surrexerint cuius de his erit uxor septem enī
habuerunt eam uxorem et respondens ihs
ait illis non ne ideo erratis nescientes scrip
turas neque uirtutem dī cum enim a mortuis
resurrexerint neque nubunt neque nuben

tur [illegible] sed erunt sicut angeli in caelis
de mortuis autem quod resurgant non legis-
tis in libro moisi super rubum quomodo dix-
erit illi ds inquiens ego sum ds abraham et
ds issac et iacob non est mortuorum sed uiuorū
uos ergo multum erratis et accessit unus ex
scribis qui audierat illos conquirentes et ui-
dens quoniam bene illis responderit interro-
gauit eum dicens quod est primum omnium ma-
ndatum ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est audi israhel dns ds
tuus ds unus est et diliges dnm dm tuum ex
toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
mente tua et ex tota uirtute tua hoc est pri-
mum mandatum secundum autem simile illi
diliges proximum tuum tamquam te ipsum
maius horum aliud mandatum non est ./. ista
Et ait illi scriba bene magister in ueritate dix
quia unus est et non est alius praeter eum
et ut diligatur ex toto corde et toto intellectu

et ex tota anima et ex tota fortitudine et dilige-
re proximum tamquam se ipsum maius est
omnibus holocaustomatibus et sacrificiis ihs
autem uidens quod sapienter respondisset
dixit illi non es longe a regno di / spond eius ihs
Et nemo iam audebat eum interrogare. Et re
dicebat in templo quomodo dicunt scribae
xpm filium esse dauid ipse enim dauid dicit
in spu sco dixit dns dno meo sede a dextris me
is donec ponam inimicos tuos scabellum pedū
tuorum ipse ergo dauid dicit dnm et unde est
filius eius et multa turba eum libenter audiebat
Et dicebat eis in doctrina sua cauete a scribis
qui uolunt in stolis ambulare et salutari in
foro et in primis cathedris sedere in sinagogis
et primos discubitos in cenis / tu prolixa ora
Qui deuorant domus uiduarum sub obten
tionis hii accipiunt prolixius iudicium et se-
dens ihs contra gazophilacium aspiciebat
quomodo turba iactaret aes in gazofilaciū

Et multi diuites iactabant multa cum ue-
nisset autem una uidua paupercula misit
aera duo minuta quod est quadrans Et con
uocans disapulos suos ait illis amen dico
uobis quoniam uidua haec paupercula pl
us omnibus misit qui miserunt in gazo filaci
um omnes enim quod habundabat illis
miserunt haec uero de penuria sua omnia
quae habuit missit totum uictum suum / ex
XIII Et cum egrederetur de templo ait illi unus
disapulis suis magister aspice quales lapides
Et quales structum templi Et respondens ihs
ait illi uides has magnas aedificationes non re-
linquetur lapis super lapidem qui non distru
atur. Et cum sederet in monte oliueti contra
templum interrogabant eum seperatim petrus
Et iacobus Et iohannis Et andreas dic nobis
quando ista fiant Et quod signum erit quan
do haec omnia incipient consummari Et re
spondens ihs cepit dicere illis uidete autem

ne quis uos seducat multi enim uenient in no
mine meo dicentes quia ego sum et multos se
ducent cum autem audieritis bella et opinion
is bellorum ne timueritis oportet enim fieri
sed nondum est finis exsurget autem gens su
per gentem et regnum super regnum et erunt
terrae motus per loca et fames initium dolo
rum haec / uos in conciliis et sinagogis uapu
Uidete autem uos metipsos tradent enim
labitis et ante praesides et reges stabitis
propter me in testimonium illis / praedicat
Et in omnes gentes primum autem oporte
ri euangelium / cogitare qui loquamini sed
Et cum duxerint uos tradentes nolite prae
quod datum uobis fuerit in illa hora id loque
mini non enim eritis uos loquentes sed sps scs
qui loquitur in uobis tradet autem frater fra
trem in mortem et pater filium et consurgent
filii in parentes et morte adficient eos et eritis
odio omnibus propter nomen meum qui autem

sustinuerit usque in finem hic saluus erit·
Cum autem uideritis abominationem desola
tionis traditam ubi non debet qui legit intelle
gat· Tunc qui in iudea sunt fugiant in montes
Et qui super tectum non descendet in domum
nec introeat ut tollat aliquid de domu sua· Et
qui in agro erit non reuertatur retro tollere
uestimentum suum· Uae autem pregnantibus
Et nutrientibus in illis diebus· / uel sabbato
Orate uero ut hiemae non fiat fuga uestra
Erunt enim dies illi tribulationes tales quales
non fuerunt ab initio creaturae quam condidit ds
usque nunc neque fient / omnis caro sed prop
Et nisi breuiasset dns dies non fuisset salua
ter electos quos elegit breuiabit dies· / ecce illic
Et tunc si quis uobis dixerit ecce hic est xps ec
ne credideritis· Exsurgent enim seudoxpi et se
udo profetae et dabunt signa et portenta ad
seducendos si potest fieri et iam electos uos
ergo uidete ecce praedixi uobis omnia·· Sed

illis diebus post tribulationem illam sol
contenebrabitur et luna non dabit splendo
rem suum et erunt stellae caeli discenden
tes et uirtutes quae sunt in caelis mouebuntur.
Et tunc uidebunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa et gloria
Et tunc mittet angelos suos et congregabit ele
ctos suos a quattuor uentis a summo terrae
usque ad summum caeli a fici autem arbore
discite parabulam cum iam ramus eius tener
fuerit et folia nata fuerint cognoscetis quia in
proximo sit aestas sic et uos cum uideretis ha
ec omnia fieri scitote quod in proximo sit in os
tiis amen dico uobis quoniam non transiet ge
neratio haec donec omnia ista fiant caelum
autem et terra transibunt uerba autem mea
non transibunt / geli in caelo neque filius nisi
De die autem illo uel hora nemo scit neque an
pater. Uidete uigilate et orate nescitis enim qu
ando tempus sit. Sicut homo qui peregre pro

fectus reliquit domum suam & dedit seruis
suis potestatem cuius que operis & ianuatori
praecepit ut uigilet / uerum sero an media
Uigilate ergo nescitis enim quando dn̄s ueniat
nocte an gallicantu an mane ne cum uenerit re-
pente inueniat uos dormientes quod autem uo
bis dico omnibus dico uigilate / quaerebant sum
XIV Erat autem pascha & azima post biduum &
mi sacerdotes & scribae quomodo eum dolo
tenerent & occiderent dicebant enim non in die
festo ne forte tumultus fieret populi / prosi
Et cum esset bethaniae in domu simonis le
& recumberet ueniens mulier habens alabas
trum unguenti nardi praetiosi & fracto alabas
tro effudit super caput eius erant autem qui
dam indigne ferentes intra semet ipsos de disci
pulis & dicentes ut quid perditio haec unguenti
facta est poterat enim unguentum istud uenun
dari plus quam trecentis denariis & dari pau
peribus & fremebant in eam ih̄s autem dixit

illis sinite eam quid illi molesti estis bonum opus
operata est in me semper enim pauperes habe-
bitis uobis cum & cum uolueritis potestis illis
bene facere me autem non semper habebitis :-
Quod habuit haec fecit praeuenit enim unguen
to ungere corpus meum in sepulturam amen di
co uobis ubi cumque praedicatum fuerit eua
ngelium istud in uniuersum mundum & quod
fecit haec narrabitur in memoriam eius :/ ad
Et iudas scariothis unus de duodecim abiit
summos sacerdotes ut proderet eum illis qui
audientes gauisi sunt & promisserunt ei pecu
niam se daturos & ex eo querebat quomodo il
lum oportune traderet & primo die azemorum
quando pascha immolab dicunt discipuli quo
uis iamus & paremus tibi ut manduces pas
cha & mittit duos ex discipulis suis & dicit eis
ite in ciuitatem & occurret uobis homo lagonam
aquae baiolans sequimini eum & quo cumque
introierit dicite dno domus quia magister di

... refectio mea ubi pascha cum disci
pulis meis manducem Et ipse vobis demons
trabit cenaculum stratum Et illic parate no
bis Et abierunt discipuli eius Et venerunt in ci
vitatem Et invenerunt sicut dixerat illis Et
praeparaverunt pascha / Et discumbentibus eis
Vespere autem facto venit cum duodecim
Et manducantibus eis ait ihs amen dico vobis quia
unus ex vobis me tradet qui manducat mecum
At illi coeperunt contristari Et dicere ei singula
tim numquid ego sum / cum in catino Et filiu
Qui ait illis unus ex xii qui intinguit manum me
us hominis vadit sicut scriptum est de eo vae
autem homini illi per quem filius hominis tra
detur Bonum erat ei si non nasci / benedixit
Et manducantibus illis accepit ihs panem Et
fregit Et dedit eis Et ait sumite hoc est corpus
meum Et accepto calice gratias agens dedit
eis Et biberunt ex illo omnes Et ait illis hic est
sanguis meus novi Et aeterni testamenti qui

pro multis effunditur amen dico uobis quia
non bibam de genimine uitis usque in diem illum
cum illud bibam nouum in regno dī / patris
Et ymno dicto exierunt in montem oliueti Et ait
ihs omnes scandalum patiemini in me in ista
nocte. Quia scriptum est percutiam pastorem
Et dispergentur oues gregis mei sed postquam autem
surrexero praecedam uos in galileam / respondens
petrus autem ait Et si omnes scandalizati fue[illegible]
sed non ego Et ait illi ihs amen dico tibi quia in
hodie in nocte hac priusquam gallus [illegible]
bis terme negaturus / ait simul [illegible]
Et ille amplius lo[illegible] Et si oportuerit me
non te negabo similiter autem et omnes dixerunt
Et uenit in praedium cui nomen est gethsemani
Et ait discipulis suis sedete hic donec uadam Et orem
sumpsit petrum Et iacobum Et iohannem secum
Et coepit pauere Et taedere / sustinete hic Et uig
Et ait illis tristis est anima mea usque ad mor
tem. Et cum processisset pusillum procidit

in faciem super terram et orabat ut si fieri
posit transiret ab eo hora et dixit abba pa
ter omnia possibilia sunt tibi transfer cali
cem hunc a me sed non quod ego uolo sed quod
tu uis et uenit et inuenit eos dormientes et ait
petro simon dormis non potuisti una hora
uigilare: Uigilate et orate ut ne intretis in tem
ptationem sps quidem promtus est caro ue
ro autem infirma et iterum abiens orauit eun
dem sermonem dicens et reuersus denouo inue
nit eos dormientes erant enim oculi eorum ingra
uati a sumno et ignorabant quid respondere
nt ei et uenit tertio et ait illis dormite iam et re
quiescite: Sufficit uenit hora ecce tradetur fi
lius hominis in manus peccatorum surgite ea
mus ecce qui me tradet prope est: et adhuc eo
loquente uenit iudas scarioth unus ex xii· et cum
illo turba cum gladiis et fustibus a summis sa
cerdotibus et scribis et a senioribus quem cum
Dederat autem traditor eis signum eis dicens

quem cum que osculatus fuero ipse est tene-
re eum et ducite cum monitione et cum uenisset
statim accessit ad eum aue rabbi et oscula-
tus est eum at illi manus iniecerunt in eum
et tenuerunt eum. Unus autem quidam de-
circum stantibus educens gladium percussit ser
uum summi sacerdotis et amputauit illi auri
culam et respondens ihs ait illis tamquam ad
latronem existis cum gladiis et fustibus conpre-
hendere me cotidie eram apud uos in templo
docens et non me tenuistis sed ut inplerentur
scripturae. Tunc discipuli eius relinquentes
eum omnes fugerunt adolescens autem quidam
sequebatur illum amictus sindone super nudo
et tenuerunt eum at ille reiecta sindone nudus
profugit ab eis. Et adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem et conueniunt omnes sacerdotes et
scribae et seniores/que in atrium summi sacer
Petrus autem a longe stans secutus est eum us
dotes et sedebat cum ministris et calefaciebat

se adignem∴ Summi uero sacerdotes et omne
concilium querebant aduersus ihm testimo
nium falsum dicebant aduersus eum et con
uenientia testimonia non erant∴ Et quidam
surgentes falsum testimonium ferebant ad
uersus eum dicentes quoniam nos audiuimus
eum dicentem ego dissoluam templum hoc ma
nu factum et in triduum aliud manu factum
aedificabo et non erat conueniens testimonium
illorum et exsurgens summus sacerdos in me
dium interrogauit ihm dicens non respondis
quicquam ad ea quae tibi obiciuntur ab his
ille autem tacebat et nihil respondit rursũ
summus sacerdos interrogabat eum et dicit
et tu es xps filius dī benedicti∴ / hominis seden
IHs autem dixit illi ego sum et uidebitis filium
a dexteris uirtutis et uenientem cum nubibus cae
li∴ Summus sacerdos scidit uestimenta sua
ait∴ Quid adhuc desideramus testes audistis
blasfemiam eius quid uobis uidetur qui omnes

condempnauerunt eum esse reum mortis ./ rc
Et coeperunt quidam conspuinere & inride-
eum & uelare faciem eius colophis eum cede-
re & dicere ei profetiza & ministri alaphis
eum cedebant . Et cum esset petrus in atrio de-
orsum uenit una ex ancellis summi sacerdo-
tis & cum uidisset petrum cale facientem se
aspiciens illum ait & tu cum ihu nazareno
eras at ille negauit dicens neque scio neque
noui quid dicas . Et exiit foras ante atrium
& gallus cantauit rursus autem cum uidisset
illum ancilla coepit dicere circum stantibus
quia hic ex illis est at ille iterum negauit &
post pussillum rursus qui adstabant dice-
bant petro uere ex illis es nam & galileus es
ille autem coepit anathemazare & iurare quia
nescio hominem istum quem dicis & statim ite-
rum gallus cantauit . Et recordatus est pe-
trus uerbi quod dixerat ei ihs prius quam gal-
lus cantet bis ter me negabis & coepit flere

xii Et confestim mane consilium facientes sum
mi sacerdotes cum senioribus et scribis et
uni uersa concilio. Uincientes ihm duxerunt
Et tradiderunt pilato Et interrogauit eum
pilatus tu es rex iudeorum at ille respon
dens ait illi tu dicis. Et accussabant eum
summi sacerdotes in multis ipse uero nihil
respondit pilatus autem interrogabat eum
dicens non respondis quicquam uides in qua
ntis te accussant ihs autem amplius nihil
respondit ita ut miraretur pilatus. / ex
Perdiem festum solebat dimittere illis unum
uinctis quem cumque petissent. / bas quicum
Erat autem in carcere qui dicebatur barab
seditiosis erat uinctus qui in seditione fe
cerat homicidium Et cum ascendisset turba
coepit rogare sicut semper faciebat illis per
diem sollemnem ut dimitteret unum uinctum pi
latus autem respondit eis Et dixit uultis dim
ittam uobis regem iudeorum sciebat enim

quod per inuidiam tradidissent eum summi
sacerdotes ·· Pontifices autem concitauerunt
turbam ut magis barabban dimitteret eis ··
Pilatus autem iterum respondiens ait illis
quid ergo uultis ut faciam regi illi quem dica
tis iudeorum at illi iterum clamauerunt di
centes crucifige eum ·· Pilatus autem uolens po
pulo satis facere dimisit illis barabban et
tradidit ihm flagillis cesum ut crucifigeretur ··
Milites autem duxerunt eum intro in atrium
praetorii et conuocant totam cohortem indu
unt eum purporam et inponunt ei plectan
tes spineam coronam et coeperunt salutar
re eum aue rex iudeorum et percutierunt ca
put eius arundine et conspuebant eum et po
nentes genua adorabant eum / purpora et
Et postquam inluserunt ei exuerunt illum
induerunt uestimenta eius et educunt illum
ut crucifigerent eum ·· Et angarizant prae
ter euntem quempiam simonem cirineum ue

nientem de uilla patrem alaxandri et rufi
ut tolleret crucem eius. Et perducunt illum
in golgotha locum quod est interpretatum cal
uariae locus. Et dabant ei murratum uinum
bibere et non accepit / ta eius mittentes sor
Et crucifigentes eum diuiserunt uestimen
tem super ea quis quid tolleret / eum
Erat autem hora tertia et crucifixerunt
Et erat titulus causae eius inscriptus rex
iudeorum. Et cum eo crucifigunt duos latro
nes unum a dextris et alium a sinistris eius.
Et adimpleta est scriptura quae dicit
Et cum iniquis [illegible] deputata est et prae
tereuntes blasphemabant eum mouentes ca
pita sua et dicentes ua qui distrues templum
Et in tribus diebus aedificas saluum fac tem
et ipsum discendens de cruce / alter utrum
Similiter et summi sacerdotes inludentes ad
cum scribis dicebant alios saluos facere
fecit se ipsum non potest saluum xps rex

israhel discendat nunc de cruce ut uideamus
et credamus ei. Et qui cum eo crucifixerant con
uiciabantur ei. Et facta hora sexta tenebrae
factae sunt per totam terram usque in ho
ram nonam. Et hora nona exclamauit dicens
ihs heli heli lamasabacthani quod interpre
tatum ds meus ds meus ut quid dereliquisti
me. Et quidam de circumstantibus audientes di
cebant ecce heliam uocat iste. Currens autem
unus et implens spungiam aceto circum po
nens calamo potum dabat ei dicens [illegible]
Sinite uideamus si ueniet helias ad depo
nendum eum ihs autem emissa uoce magna expirauit.
Et ecce uelum templi scisum est in duas par
tes a summo usque deorsum. Uidens autem
centorio et qui ex aduerso stabant quia sic
clamans expirasset et ait uere homo hic fili
us di erat. Erant autem et mulieres a lon
ge aspicientes inter quas erat et maria mag
dalenae et maria iacobi minoris et ioseph

mater et solome et cum esset in galilia seque
bantur eum et ministrabant ei et aliae mul
tae quae simul cum eo ascenderant hieru
solimam. Et cum iam sero esset factum
quia erat parasceue quod est ante sa
batum uenit ioseph abarimathia nobilis
decorio qui et ipse erat expectans regnum
dī et audacter introit ad pilatum et petit cor
pus ihū pilatus autem mirabatur sē iam
cum obisset et arcesito centorione interroga
uit eum si iam mortuus esset et cum cognoui
sset centorione donauit corpus ioseph / eius
Mercauit autem ioseph sindonem et depon
eum inuoluit sindonem et possuit eum in mo
numentum quod erat exasum de petra et ad
uoluit lapidem ad hostium monumenti / seph
Mbit autem maria magdalena et maria io
X:4 aspiacebant ubi poneretur. Et cum transisis
et sabbatum mariae magdalene et maria
iacobi et solome emerunt aromata ut ueni

entes ungerent eum. Et ualde mane una
sabbatorum ueniunt admonumentum hor
te iam sole. Et dicebant adinuicem quis re
uoluit nobis lapidem abhostio monomenti
erat autem magnus nimis. Et respicientes ui
dent reuolutum lapidem erat quippe magn
us ualde. Et introeuntes inmonomento uident
iuuenem sedentem indexteris co opertum stola
candida. Et obstupuerunt. qui dicit illi nol
te expauescere ihm queritis nazarenum cru
cifixum surrexit non est hic ecce locus ubi pos
suerunt eum sed ite et dicite discipulis eius et
petro quia ecce praecedit uos ingalileam ibi eū
uidebitis sicut dixit uobis. Et illae exeuntes
fugerunt demonumento inuasserat enim eas
tremor et pauor et nemini quicquam dixerunt
timebant enim surgens autem mane prima sab
bati apparuit ihs primo mariae magdalenae
dequa iecerat septem demonia at illa uadens
nuntiauit his qui cum eo fuerant loquentibus

[illegible]abus et illi [illegible] quae [illegible]nuus et ausus
[illegible] non crediderunt ostensus est in [illegible]

Post haec autem duobus ex his ambulantib[us]
in effigie euntibus illis in villam et illi cont[illegible]
[illegible] nuntiaverunt ceteris sed nec illis credide[run]
[illegible] novissime recumbentibus illis undecim
apparuit et exprobravit incredulitatem illo
rum et duritiam cordis illorum quia his
qui viderant eum resurrexisse non credide
runt in nomine [illegible] et dixit eis euntes in mun
dum universum praedicate evangelium om
ni creaturae qui crediderit et baptizatus fue
rit salvus erit qui vero non crediderit con[dem]
nabitur signa autem eos qui crediderint haec
sequentur in nomine meo daemonia eicient lin
guis loquentur novis serpentes tollent et si
mortiferum quid biberint non eos noce
bit super aegrotos manus inponent et bene
habebunt et dn̄s quidem ihs postquam lo
cutus est eis adsumptus est in caelum et se

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] di illi autem profecti praedica-
uerunt ubique dno cooperante & [illegible]
sequentibus signis finit

Pater noster qui es in cae-
lis sanctificetur nomen tuum
adueniat regnum tuum fiat
uoluntas tua sicut in caelo
et in terra panem nostrum
super substantialem da no-
bis odie et dimitte nobis
debita nostra sicut et nos
dimissimus debitoribus no-
bis et ne nos inducas
in temptationem sed libera
nos a malo

+ [illegible] +

[illegible]

..f. salus. arthan f. cimulch. iudri f. iudnerth. Decleneis f. Nobis episcopus teliau
nigild sacerdos teliau. dubrinc. et cuhelin filii episcopi. Saturnbiu cam ibian et sulgen
... qui hanc fidelem ... custodierint li decretum libertatis bleidud ... filiis ...
... non custodierint. sit maledictus a deo et a teliau in cuius euangelio scriptum est et
... fiat fiat ...

QUONIAM
QUIDEM
MULTI CONATI
SUNT ORDIN

[illegible]

re narrationem quae in nobis completae
sunt rerum sicut tradiderunt nobis qui ab
initio ipsi uiderunt et ministri fuerunt ser
monis uisum est et mihi adsecuto aprincipio
omnibus diligenter exordine tibi scribere opti
me theophile ut cognoscas eorum uerborum
dequibus eruditus es ueritatem· Fuit indieb·
herodis regis iudae sacerdos quidam nomine
zacharias deuice abia et uxor illi defiliabus a
ron et nomen eius elizabeth· Erant autem ius
ti ambo ante dm incedentes inomnibus manda
tis et iustificationibus dni sine querella et
non erat illis filius eo quod esset elizabeth
sterilis et ambo processissent indiebus suis
factum est autem cum sacerdotio fungeretur
zacharias inordinem uicis suae ante dm sae
cundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit ut
incensum poneret ingressus intemplum dni
et omnis multitudo erat populi orans foris
hora incensi apparuit autem illi angelus dni

stans a dextris altaris incensi· Et zacharias
turbatus est uidens et timor inruit super eum
Ait autem ad illum angelus dicens ne timeas zac
charia· Quoniam ecce audita est depraecatio
tua et uxor tua elizabeth pariet tibi filium·
Et uocabis nomen eius iohannem Et erit tibi
gaudium et exsultatio et multa in natiuitate eius
gaudebunt· Erit enim magnus coram dño et
uinum et sicera non bibet et spu sco replebi
tur replebitur adhuc ex utero matris suae
Et multos filiorum israhel conuertet ad dñm
dm̄ ipsorum Et ipse praecedet ante illum in
spu et uirtute heliae ut conuertat corda pa
trum in filios et incredibiles ad prudentiam iu
storum· Parare dño plebem perfectam Et
dixit zacharias ad angelum unde hoc sciam ego
enim sum senex et uxor mea processit in dieb;
suis et respondit angelus dixit ei ego sum gabri
hel qui adsto ante dm̄ et missus sum loqui ad
te et haec tibi euangelizare· Et ecce eris tacens

+ bledgint bledcuirit dimunme de [illegible]

Et non poteris loqui usque in diem quo haec
fiant pro eo quod non credidisti uerbis meis
quae implebuntur in tempore suo. Et erat
plebs exspectans zachariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo. Egressus au
tem non poterat loqui ad illos et cognouerunt
quod uissionem uidisset in templo et ipse erat
innuens illis et permansit mutus et factum
est ut impleta sunt dies officii eius. abiit in do
mum suam post hos autem dies concepit eli
zabeth uxor eius et occultabat se mensibus
quinque dicens quia sic mihi fecit dns in die
bus quibus respexit auferre obprobrium meu
inter homines in mense autem sexto missus est
angelus gabrihel a do in ciuitatem galilaeae ./sa
Cui nomen nazareth ad uirginem dispon
satam uiro cui nomen erat ioseph de domo da
uid et nomen uirginis maria. et ingresus ange
lus ad eam benedixit aue gratia plena dns
tecum benedicta tu inter mulieres. Quae cum

audisset turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista salutatio et ait an
gelus ei ne timeas maria ipsa autem cum ui
disset inirata est in introitu eius et erat cogita
nt quid sic benedixisset eam et ait ei angelus
dn̄i noli timere maria inuenisti enim gratiam
apud dm̄ et ecce concipiens in utero et paries
filium et uocabis nomen eius ihm̄. Haec erit
magnus et filius altissimi uocabitur et dabit
illi dn̄s ds̄ sedem dauid patris sui et regna
bit in domo iacob in aeternum et regni eius non
erit finis. Dixit autem maria ad angelum quo
modo fiet istud quoniam uirum non cognosco
Et respondit angelus et dixit ei sp̄s scs super
ueniet in te et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque et quod nascatur scm̄ uocabi
tur filius dī et ecce elizabeth cognata tua
et ipsa concepit filium in senecta sua et
hic mensis est sextus illi quae uocatur ste
relis quia non erit inpossibile apud dm̄

omne uerbum dixit autem maria ecce an
cella dni fiat mihi secundum uerbum tuu·
Et discessit ab illa angelus exsurgens autē
maria in diebus illis abiit in montana cum
festinatione in ciuitatem iuda et intrauit in
domum zachariae et salutauit elizabeth /rite
Et factum est ut audiuit salutationem ma
elizabeth exsultauit infans in utero eius et
repleta est spu sco elizabeth et clamauit
uoce magna et dixit benedicta inter mulieres
et benedictus fructus uentris tui· et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei ad me ecce ut
facta est uox salutationis tuae in auribus
meis exsultauit in gaudio infans in utero meo·
Et beata quae credidit quoniam perficientur
ea quae dicta sunt ei a dno et ait maria /sps
Magnificat anima mea dnm et exsultauit
meus in deo salutari meo quia respexit humi
tatem ancellae suae ecce enim ex hoc beatam
me dicent omnes generationes quia fecit mihi

magna qui potens est et scm̄ nomen eius et
misericordia eius in progenies et progenies
timentibus eum fecit potentiam in brachio
suo dispersit superbos mente cordis sui
depossuit potentes de sede et exaltauit hu
miles esurientes inpleuit bonis et diuites
dimissit inanes: suscipit israhel puerum
suum memorari misericordiae suae sicut
locutus est ad patres nostros abracham et
semini eius in saecula. Mansit autem ma
ria cum illa quasi mensibus tribus et re
uersa est in domum suam elizabeth autē
inpletum est tempus pariendi et peperit
filium et audierunt uicini et cognati eius
quia magnificauit dn̄s missericordiam suā
cum illa et congratulabantur ei. Et factum
est in die octauo uenerunt circumcidere pue
rum et uocabant eum zachariam nomine
patris sui. Et respondens mater eius dix
it nequaquam sed uocabitur iohannis.

Et dixerunt ad illam nemo est in cognatio
tione qui uocatur hoc nomine innuebant
patri eius quem uellet uocari eum Et pos
tulans pugillarem scripsit dicens iohan
nis est nomen eius Et mirati sunt uniuersi·
Apertum est autem ilico os eius Et lingua
eius Et loquebatur benedicens dm̄ Et factū
est timor super omnes uicinos eorum Et su
per omnia montana iudaeae diuulgabantur
omnia uerba haec Et possuerunt omnes qui
audierunt in corde suo dicentes quid putas
puer iste erit Etenim manus dn̄i erat cum il
lo· Et zacharias pater eius inpletus est
sp̄u sc̄o Et profetauit dicens· Benedictus dn̄s
ds̄ israhel quia uissitauit Et fecit redemptio
nem plebis suae Et erexit cornu salutis nobis
in domu dauid pueri sui· sicut locutus est p
os sc̄orum qui a saeculo sunt profetarum
eius salutem ex inimicis nostris Et de manu om
nium qui nos oderunt ad faciendam misseri

cordiam cum patribus nostris et memorari
testamenti sui sancti ius iurandum quod iurat
ut ad abracham patrem nostrum daturum
se nobis ut sine timore de manibus inimico-
rum nostrorum liberati serviamus illi in
sanctitate et iustitia coram ipso omnibus dieb(us)
nostris et tu puer propheta altissimi vocabe-
ris praeibis enim ante faciem domini parare
vias eius ad dandam scientiam salutis plebi
eius in remissionem peccatorum eorum per
viscera misericordiae dei nostri in quibus vissi
tavit nos oriens ex alto et inluminare his
qui in tenebris et in umbra mortis sedent ad
dirigendos pedes nostros in viam pacis.
Puer autem crescebat et confortabatur
in spiritu et erat in desertis usque in diem os-
II tensionis suae ad israhel. Factum est autem
in diebus illis exiit edictum a caesare agus
to ut discriberetur universus orbis haec dis
criptio prima facta est a praeside siriae

quinto nomine et ibant omnes ut profete-
rentur singuli in suam ciuitatem ascendit autē
ioseph a galileae de ciuitate nazareth in iudeā
ciuitatem dauid quae uocatur bethlem pro
eo quod esset de domo et familia dauid ut
feteretur cum maria disponsata sibi uxore
praegnante de spū scō factum est autem cum
essent ibi impleti sunt dies ut pareret et peperit
filium suum primogenitum et pannis eum in
uoluit et reclinauit eum et possuit in praesepio
quia non erat ei locus in diuersorio et pas
tores erant in regione eadem uigilantes et cus
todientes uigilias noctis super gregem suum
et ecce angelus dñi stetit iuxta illos et clari
tas dī circum fulsit illos et timuerunt timore
magno et dixit illis angelus nolite timere ecce
enim euangelizo uobis gaudium magnum
quod erit omni populo quia natus est uobis
hodie saluator qui est xp̄s dñi in ciuitate
dauid quae uocatur bethlem et hoc uobis

signum inueneatis infantem pannis inuolu
tum & possitum in praesepio. & subito fac
ta est cum angelo multitudo militiae exer
citus caelestis laudantium dnm & dicentium
gloria in excelsis do & in terra pax homini
bus bonae uoluntatis. & factum est ut
discesserunt ab eis angeli in caelum pas
tores loquebantur & inuicem dicentes
Transeamus usque bethlem & uideam
us hoc uerbum quod fecit dns & ostendit
nobis & uenerunt festinantes. & inuenerunt
mariam & ioseph & infantem possitum in
praesepio uidentes autem cognouerunt de
uerbo quod dictum erat illis de puero hoc.
& omnes qui audierunt mirati sunt & de his
quae dicta erant a pastoribus ad ipsos ma
ria autem conseruabat omnia haec uerba
conferens in corde suo. & reuersi sunt pas
tores glorificantes & laudantes dnm in omni
bus quae audierant & uiderant sicut dic

tum est ad illos ... Et postquam consumma
ti sunt dies octo ut circumcideretur puer et
uocatum est nomen eius ihs quod uocatum ÷
ab angelo prius quam in utero conciperetur
Et postquam impleti sunt dies purgationis
eius secundum legem moysi tulerunt illum
in hierusalem ut adsisterent eum dno sicut
scriptum est in lege dni· Quia omne mascu
linum adaperiens uuluam scm dno uocabi
tur Et ut darent hostiam secundum quod
dictum est in lege dni par turturum aut
duos pullos columbarum· Et ecce homo er
at in hierusalem cui nomen erat simeon et
homo iste iustus et timoratus expectans
consulationem israhel et sps scs erat in eo
Et responsum acceperat a spu sco non uisu
rum se mortem nisi prius uideret xpm dni
Et uenit in spu in templum et cum inducerent
puerum ihm parentes eius ut facerent ea
quae secundum consuetudinem legis pro

eo & ipse accipit eum in ulnas suas & benedi
xit eum & dixit nunc dimitte seruum tuum
dn̄e secundum uerbum tuum in pace quia
uiderunt oculi mei salutare tuum quod prepa
rasti ante faciem omnium populorum lumen
ad reuelationem gentium & gloriam plebis tuae
israhel. & erat ioseph & mater eius mirantes
super quae dicebantur de illo. & benedixit il
lis simeon & dixit ad mariam matrem eius ec
ce hic positus est in ruinam & resurrectionē
multorum in israhel. & in signum cui contra
dicitur & tuam ipsius animam pertransibit
gladius ut reuelentur ex multīs cordibus cogi
tationes & erat anna prophetissa filia phanu
el de tribu aser. Haec processerat in diebus
multīs & uixerat cum uiro suo annis septē
a uirginitate sua & haec uidua usque ad
annos octoginta quattuor quae non disce
debat de templo ieiuniis & obsecrationibus
seruiens dō nocte ac die & haec ipsa hora

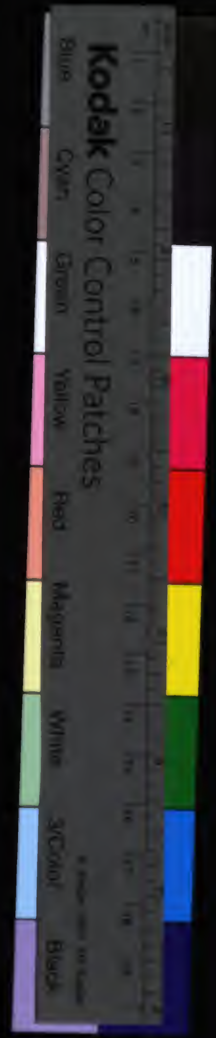
Superueniens confitebatur dno et loque-
batur de illo omnibus qui exspectabant re-
demptionem isrhelem. Et ut perfecerunt om
nia secundum legem dni reuersi sunt in gali
leam in ciuitatem suam nazareth. Puer autē
crescebat et confortabatur plenus sapientia
et gratia di erat in illo. Et ibant parentes eius
per omnes annos in hierusalem in die sollem
nis paschae. Et cum factus fuisset ihs an
norum duodecim ascendentibus illis in hie-
rusolimam secundum consuetudinem di
ei festi consummatisque diebus cum reuer
terentur remansit puer ihs in hierusalem
et non cognouerunt parentes eius existiman
tes autem illum esse in comitatu. Uenerunt
iter diei et requirebant eum inter cognatos et
notos et non inuenientes reuersi sunt in hieru
salem requirentes eum. Et factum est post
triduum inuenerunt illum in templo seden
tem in medio doctorum audientem illos et in

terrogantem stupebant autem omnes qui eum
audiebant super prudentia et responsis
eius et uidentes ammirati sunt et cum uidis-
sent eum expauerunt et dixit mater eius ad
illum fili quid fecisti nobis ecce pater tuus
et ego dolentes et tristes quaerebamus te
et ait ad illos quid est quod me quaereba-
tis nesciebatis quia in his quae patris mei
sunt oportet me esse et ipsi non intellexe-
runt uerbum quod locutus est ad illos et
discendit cum eis et uenit in nazareth et erat
subditus illis et mater eius conseruabat
omnia uerba haec in corde suo et ihs pro-
ficiebat aetate et sapientia et gratia apud
III et hominem. Anno autem quinto decimo
imperii tiberi cessaris procurante pontio
pelato iniudea tetrarcha autem galileae he-
rode philippo autem fratre eius tetrarcha
hituriae et traconitidis regionis et lisaniae
abilinae tetrarchae sub principibus sacer-

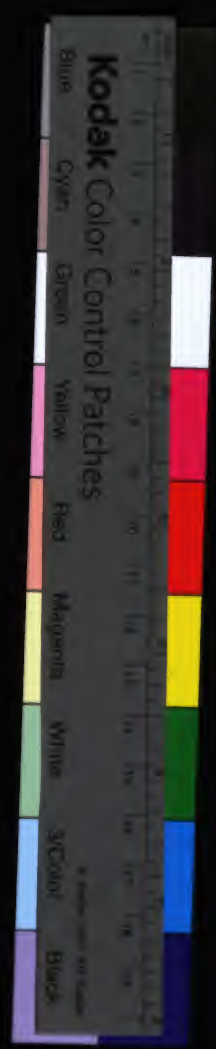
[...]otum annae & caiphae factum est uerbum
dni super iohannem zachariae filium in de-
serto & uenit in omnem regionem iordanis
praedicans babtismum penitentiae in remissi
onem peccatorum sicut scriptum est in libro
sermonum issaiae profetae Uox clamantis
in deserto parate uiam dni rectas facite semi
tas eius omnis uallis inplebitur & omnis
mons & collis humiliabitur & erunt omnia ec
praua in directa & aspera in uias planas & ui
debit omnis caro salutare di dicebat ergo ad
turbas quae exiebant ut babtizarentur ab
ipso generatio uiperarum quod ostendit uo
bis fugere a uentura ira facite ergo fructus dig
nos penitentiae & ne coeperitis dicere patrem
habemus abracham Dico autem uobis qui
a potest ds de lapidibus istis suscitare fi
lios abrachae iam enim securis ad radi
ces arborum possita est omnis ergo arbor
quae non faciens fructum bonum exciditur

hic desinit [illegible]

QPCARD 101 v3

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

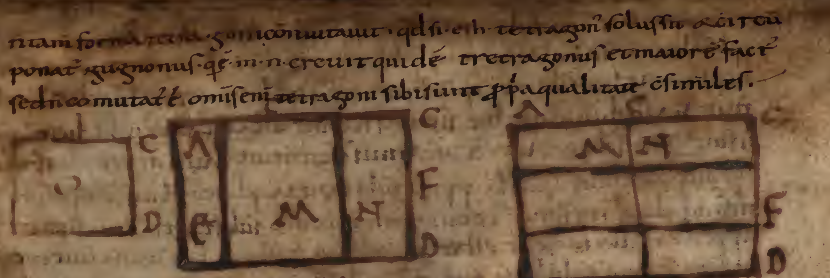

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black

[illegible] habet qd e passibilia [illegible] [illegible]
dispositione atque affectione [illegible] dispositus [illegible]
calorem atque frigus quem sumpsit atque habuit qd scilicet ipse [illegible]
[illegible] ludens calorem frigusque [illegible] specie [illegible]
[illegible] et dispositione dix calorem atque frigus et passibiles qualitates [illegible]
[illegible] questionis talis solutione nihil impedit [illegible] alii [illegible]
atque aliam causam eam [illegible] geminoque [illegible] opor[illegible]
[illegible] ad par [illegible] aliquid [illegible] in eo [illegible] est;
sic in calore et frigore. in eo qd affectu [illegible] dispositus [illegible] unde [illegible]
dispositione numerantur. passiones dispositorum [illegible] colo
res [illegible] corpus inficiunt [illegible]
[illegible] scolaribus aspirat. Ne [illegible]
[illegible] impositum deco [illegible] nigredinis [illegible]
[illegible] calorem [illegible] de qua passione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] que in coloribus [illegible]
ipse [illegible] parianti [illegible] passio [illegible] corporis atque
[illegible] provenit [illegible] signum [illegible] agnosc
[illegible] quis horum omnium [illegible] oportet [illegible]
[illegible] ita ut de esu [illegible] qui [illegible]
[illegible] tardus [illegible] et suo [illegible]
[illegible] vel per egritudinem [illegible] in eo [illegible]
[illegible] pallor [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] sederia [illegible] quiis [illegible]
[illegible] quolibet alio post [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] modo [illegible]
[illegible] hec aut difficile [illegible]
[illegible] passibiles qualitates [illegible]
[illegible] passibiles qualitates [illegible]
[illegible] proveniunt [illegible]
[illegible] passibiles [illegible] qualitates [illegible]
he passibiles qualitates [illegible]
vel impotentiam [illegible] querit [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] d sedm id qd [illegible] p [illegible] colore q [illegible] ced [illegible]
[illegible] non sedm quod [illegible] et id sedm id qd [illegible] sit ē si [illegible]
dum pmiscue passione [illegible] affectionū nōe uocabamus. hac [illegible]
questio [illegible] inuen [illegible] n qd passio ab affectionib: discrep [illegible]
qua [illegible] corpora [illegible] ipsa aliquē colo [illegible]
[illegible] illa de colore [illegible] nuncupant [illegible]
[illegible] momentan [illegible] passiones dicim [illegible]
[illegible] ut [illegible] integrū [illegible] ū [illegible] iuq: et habit
[illegible] passio in affectione transeat augmentata [illegible]
[illegible] nuncupatur [illegible] genꝰ qualitatis: forma
[illegible] figura Quartae species qualitatis que sedm
[illegible] uel triangulū uel qu
[illegible] triang [illegible] quęda qualitas una
[illegible] cum [illegible] queda uel pulchrior t medior
[illegible] qualitas forma [illegible]
[illegible] dubitet [illegible] ea figura [illegible] figuratus et a forma
formatus [illegible] triangulatione nom [illegible] et qua
[illegible] qualitates sedm quas quale aliquid
nominet [illegible] forma figuraq. [illegible] qualitates qm quę [illegible]
[illegible] sed qm continue quantitatis speci [illegible] b:
[illegible] ipsa qdē superficies quantitas ē
[illegible] figura ut geometrę diffiniunt quę
[illegible] qdē ut circulus [illegible] b aliqb: [illegible]
[illegible] qm in dilatione quadā [illegible] spa [illegible]
[illegible] quantitas [illegible] qualitas. Nā qm tres line [illegible]
[illegible] tribus angulis [illegible] lineis
[illegible] ad quantitatē referri potest
[illegible] tribus lineis [illegible] hoc [illegible] dici
[illegible] sine latitudine [illegible]
[illegible] redit rursus ad qualitatem
[illegible] putabunt qdē qualitatē significare
[illegible] qualitates qm ex his aliqua denominatio dr
[illegible] qm ab asperitate spissū et rarū si
[illegible] uiden [illegible] in qualitatib: posse

ritam formam tetra. g. omnino comutauit. quod si e. h. tetragonus solus sit ad circu
ponatur gnomonus qui est in n. creuit quidem tetragonus et maiorem facit
sed non comutatus est. omnes enim tetragoni sibi sunt propria qualitate consimiles.

Quod si comutatio huius modi motus esset ut non omnino a superioribus
separaretur nulla esset dubitatio quin semper oporteret quod quod comutatur
secundum aliquem priorum motuum comutari ut aut generaretur aut cor
rumperetur aut minueretur aut cresceret aut secundum locum fieret permutatio
Aristotiles dubitari   comotum id comunioni quia posita est in contrarium
sed ex similitudine motuum contrarietates quoque   namque superiae
secundum locum atque contrarium repperit secundum locum proprietate quoque duplex
mutatio que secundum aliquam passionem fit secundum qualitatem comutatur atque motus
esset eis contrarietatem posuit secundum qualitatem ut si sit lapis cum frigidus est si ita
permaneat qualitas illa mansit et ingeuit quod si tepet qualitas illa est
comutata est. et ipsa comutatio maxime uideatur secundum locum questio est
contrariorum non secundum solum translatio sed etiam in contrarium locum translatio
secundum qualitatem quoque quod etiam non contrarietas secundum qualitatem translatio. sed ma
xime etiam in contraria qualitatem comutatio. ut si quid cum est album siue rubeum
fiat quieti quidem ei que in quo colore poterat permanere. contraria fuit qua
litatis ipsa mutatio ut ex albo in rubeum mutaretur si quid enim ex albo uertatur in
nigrum illud maxime permutatur et illud superiori quod etiam contrarium est.

Habere secundum plures modos dicitur. aut enim ut habitum. e. d. t. a. q. Equocum
esse habendi predicamentorum manifestum est sed forte quis dubitet cur cum haberet
superius in genere numerauit nunc id ipsum equocum ponat sed hec
questio soluitur ut superius quidem eius speciem proposuit ut est calciatum
esse uel armatum hominum enim talium genus est quod si et habet aliquas proprias
species habendi predicatione dicitur autem et ipsum nomen multipliciter nihil est
incongruum in genere nuncupari sufficienter ad demonstrandum genus esse
habendi predicationem quod iubet aliquas partes speciesque . . . . ndo

quare nec unum de his adfirmatio . . .
una adfirmationes ummulte. Hec si d . . .
dialectica interrogatio responsionis est p . . .
partis contradictionis. Propositionum u . . .
ponsio ad hec nec una interrogatio fi . . .
Similiter autem manifestum est quoniam nec hoc ipsum q . . .
enim datum esse contra interrogatione hec eligere . . .
enunciare. Quia oportet interrogantem d . . .
hoc quomodo hoc quidem predicatur composita u . . .
tra predicatur. Alia uero neque differentia est. D . . .
tra animale et ceteta biper et ciuitium . . .
sed non sic itare bonus sien quoniam alterutrum d . . .
nientia est. De homine enim et homine uer . . .
rursus si album et hominem quare erit ho . . .
albus ambulans. Et hec eadem frequenter si plu . . .
et biper et homo biper. Quoniam ergo si quid . . .
plurima incuenientia contingit dicere m . . .
ponere non est ne dicitur neque igitur que predica . . .
ut de eodem ut alterum de altero. Haec non . . .
idem musicus et albus; Accidentia utraque id . . .
tum non erit album musicum unum aliquid sed . . .
Quare non erit album musicum quocirca nec . . .
biper non erit secundum accidens ipsius nec que . . .
frequenter neque homo. homo homo . . .
biper uerum est aut dicere de aliquo et sim . . .
aut quendam album hominem album . . .
positorum ne queesequitur contradictio non uerum . . .
dicere. Quando . . . non ine uerum ut est . . .
Quando uero non . . . uer . . .
. . . secundum accidens . . . enim predic . . .
. . .
. . .
. . . secundum . . .
. . .

[illegible] quet de possibile esse et inpossibile contingere et n[illegible]
[illegible] non habet enim aliquas dubitationes. Nam si eorum qui con
[illegible] contradictiones quecumque secundum esse ut non esse disponuntur
[illegible] esse hominem. Non autem est quia est esse non hominem et est quia est
[illegible] esse non album. Sicut enim de hominibus aut dictio aut negatio
[illegible] dicere esse non album hominem. Quod si hoc modo et quantas
[illegible] dicta utrique est
[illegible] non ambulat homo. nihil enim differt dicere
[illegible] latum esse. quare si sibi hoc modo in omnibus et enim
[illegible] possibile non esse non ea que est inpossibile esse. Videtur autem
[illegible] est possibile dividi ut ambulare et non ambulare et
[illegible] quod sic possibile est non semper in actu est quare
[illegible] et non ambulare quod est ambulabile et non videri quod
[illegible] videtur opposita vera esse dictiones. non igitur est ista
[illegible] ipsum dicere et negare simul de eodem
[illegible] neque affirmationes ut negationes.
[illegible] [illegible] negatio est quia [illegible] esse ea quia est
[illegible] quod est [illegible] esse et non est negatio non contingere et [illegible]
[illegible] possibilis fuerit enim nullus quae id modo [illegible]
[illegible] hoc eque de album illud vel homo. Eodemque modo
[illegible] possibile est contingere. Id positiones determinantes
[illegible] veritate. Simulter autem necessarium non esse possibile et esse
[illegible] non esse negatione inpossibile est non esse quare et sese
[illegible] [illegible] et non esse non enim contradictiones sibi invicem [illegible]
[illegible] est non esse. Sed possibile esse et non possibile esse numquam
[illegible] possibile non esse numquam simul sunt.
[illegible] necessarium esse et si que est necessarium non esse
[illegible] esse et inpossibile non esse sed non inpossibile
[illegible] universaliter vero
[illegible] [illegible] du subiecta
[illegible] modo [illegible]
[illegible] [illegible] negatione
[illegible] [illegible]

convertuntur. nam si dicis patrem [illegible]
quod si alterum sustulero utraque perimuntur nam si tollas filium pater non est et con
versim. At hec sibi met ipsa causa non sunt ut altera res alteri causa per sit
non sit. hanc huiusmodi est. si eneas habuit ascanium filium non dubium dici quia
non fuit eneas causa ut esset ascanius. sed non fuit causa ut esset filius. nam
quod dico ascanius quedam propria substantia quod dico filius esse non potest
nisi ad aliquid referretur et cum eneam minimo substantiam dixi si patrem
appello nulla ratione esset nisi ad filium referatur. Igitur causa fuit eneas
ut esset ascanius sed non causa pater ut esset filius. paternam que tunc sit cum filius fuerit.
Tertium modum prioris hinc addidit illa quoque simul esse que equali divisione sub genere
comprobantur ut si ponatur quasi animal genus hominem vero et equum ab animali quod est genus dividat
homo et equus qui sub eodem sunt genere simul et divisa natura. Erunt igitur et illa simul
natura quecumque ex eodem ipso genere. s. e. s. d. r. Atque idcirco fieri non potest ut genus
habeat unam speciem. nam si quecumque sub genere sunt simul sunt simul autem nisi plura esse non possunt
genus sub se unam speciem habere non potest. sed hec de speciebus. genera autem s. p. s. sit
enim animal genus homo species. cum dico esse hominem animal quoque esse consequitur si animal
dixero hominem subsistere non convertitur. potest enim esse animal non tamen homo sed et hoc
in uno modo prioris diximus. Motus vero species sex. g. c. c. d. c. s. t. l. [illegible]
in faciendo atque patiendo meritat quidam motus. facere et pati [illegible] [illegible] ad
[illegible] idcirco non de motibus tractat et sex numero tantum pronuntiat generatio.
c. [illegible] [illegible] aristoteles motus species alia ratione partitus est ait enim aliud
esse [illegible] [illegible] motus et permutationis quarum sunt due species generatio
nem et corruptionem motus vero tres secundum quantitatem secundum qualitatem secundum
locum. hic igitur [illegible] hic ad introducendum quod [illegible] modo factum est noluit nimis divi
» Sionis tenere rationem ne ingredientium animos subtili divisione confunderet.
Similiter autem et in aliis huiusmodi. q. a. r. m. r. d. Quod dixit tale est si quadra
tum inquit addas gnomo crescit quidem quadratum non tamen comutatur
ideoque sublato gnomone quadratum diminuitur sed non mutatur. sit enim quadra
tum. a. b. c. d. et ducatur ei angulus. b. c. et dividantur quatuor latera. a.
c. a. b. [illegible] in equalia. g. e. h. f. punctis educatur. g. h. e. f. linee divisum
igitur quadratum. a. d. in quatuor quadratos qui sunt e. g. f. g. e. h. h. f. quorum liber tres
[illegible] angulare sese [illegible] figura ipsa [illegible] gnomo vocant ut si qui
tres [illegible] g. h. [illegible] g. u. gnomo separat. a. b. e. h. quadra
[illegible] quadratum minuto. quo [illegible] et in a gno factum est parvus

Quæ ad Finem Codicis hujus venerabilis annotaverat vir doctus S. Smalbroke, servanda omninò videntur. Sunt autem quæ sequuntur.

"Hic Liber Evangeliorum MS. antiquissimus, ad Bibliothecam Ecclæ Lichfeldensis pertinet, hodie vulgò dictus Codex Sti Ceaddæ, sed olim Landavii, in Wallia Cambrorum Australium, in altari, ad Jusjuranda et donationes confirmandas adhibitus, id quod ex marginibus liquet. A Sto Gildâ + con-scriptus ante A.D. 720; magna ex parte, mira for-tuna reservatus, ne uno quidem folio, usque ad Lucæ caput tertium amisso, in hunc usque annum 1750, [immo 1783] inter tot Clades Civium illæsus. Ita constat mihi S. Smalbroke."—

— Addiderat idem v. d. curis serioribus q. s.

"Scriptionis ætatem autem propè conjecturis asse-cutus est (ut jam video) ante me, Vir doctiss. Ed. Lluydd, in Archæologiâ Brit. (ne quid de H. Wanleii ineptiis dicam, apud Hickesii Thesaurum.) — Tu Lector, diutius illæsum præstare memineris, nam

Charior est salvâ parva tabella rate."

Immo

+ Vid. Usheri Primordia
— Britann. —

immo sanctior est hæc tabula, cum Versio sit
vetustior Hieronymianâ (dicta vulgatâ) Italâ,
id quod R. Bentleius forte noverat, quum hunc
MS. diu in manibus detinuerit. # Ne totus
hic Liber pereat Lectiones (quas vocant) varian-
-tes, omnes exscripsi. S.S. 1758. —

THE ST. CHA

Froxfield for

previously las

cut into singl

to show that

earlier) there

was written.

cords on whic

fully overcast

with stitches

the same inter

ruling the writ

glued, rounded

perhaps only s

cut and colour

tact while wet,

between several

206-207, 220-221

end, and at the

severe structura

been damaged b

cockled causing

some of the slips

morocco was ver

Lichfield) was i

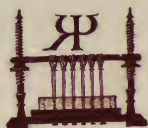
with two folds of

fly-leaves at the

preceded by a thi

MS. paper fragm

early MS. leaves,

THE ST. CHAD GOSPELS FROM LICHFIELD were received at Froxfield for repair and rebinding on 2nd October 1961. They had previously last been bound by F. Bedford in 1862 when they were cut into single leaves throughout; there is evidence which tends to show that at the next preceding binding in 1707 (or a little earlier) there were already more single leaves than when the MS. was written. Bedford had sawn-in the leaves to receive the six cords on which it was sewn; before sewing it had been very carefully overcast in two-, three-, and four-leaf (one only) sections with stitches about half an inch apart, close to and at almost the same intervals as the holes pricked in the inner margins for ruling the writing lines. After sewing on the six cords, it had been glued, rounded and backed; the edges had been very lightly cut, perhaps only scraped, and gilt, earlier they had been very heavily cut and coloured red. Some of the leaves had been in very close contact while wet, and the writing ink, but not the colour, had set-off between several pairs of leaves (pp. 6-7, 136-137, 158-159, 190-191, 206-207, 220-221). Many leaves, particularly at the beginning and end, and at the edges and near the spine at the head had suffered severe structural damage from moulds. Much of the colour had been damaged by water, abrasion and flaking. The leaves were cockled causing the boards to gape; the joint of the front board and some of the slips of the cords were broken towards the head; the morocco was very little deteriorated. The cover (returned to Lichfield) was in dark brown morocco over heavy millboards with two folds of parchment as fly-leaves at both ends. Inside the fly-leaves at the beginning was a paper MS. description in Latin, preceded by a thinner paper leaf on which was pasted an oblong MS. paper fragment. Inside the fly-leaves at the end were two early MS. leaves, one of which appeared to have been used as joint

and board-leaf (?) in a previous binding.

After separating the leaves the glue was removed from the inner edges; most of the repair-patches were removed (but not the few original patches carrying MS.) The leaves were relaxed between sheets of 'Photoprinto' (T. B. Ford Ltd.) damped with a 2% aqueous solution of of 'Santobrite' (Monsanto Chemicals Ltd.) and dried under tension applied at all four edges, the drying being finished between changes of dry 'Photoprinto' under pressure. New vellum patches, and parts of the original patches where they had become detached were stuck with 'Texicote' VAC.555 or with 'Texicote' V.1000 (Scott Bader Ltd.), both soluble in Acetone. Some weak areas of vellum have been reinforced with lens tissue (J. Barcham Green Ltd.) impregnated with 'Texicote' V.1000 stuck dry, with heat. Much of the colour was insecure and has been treated with a solution of I.C.I.'s 'Maranyl' nylon compound C.109/P DV.55 in industrial methylated spirit. The inner edges of all the leaves have been scarfed on the verso (except pp. 219-220 scarfed on the recto, and pp. 161-162 left unscarfed to show what are almost certainly early sewing holes on the line of the fold). The leaves have been joined in pairs by sticking them, one each, to the two scarfed edges of new vellum strips using 'Texicote' V.1000 and pressure between waxed-sulphite paper. The book has been sewn in sections of three pairs of leaves (except one of two pairs plus a new vellum guard: pp. 217-218, 219-220, 221-222, 223-224) with beeswaxed No 1 3-cord Flax Seaming on six double cords of No. 2½ 10-cord Special Hilden Netting Twine (both William Barbour & Sons Ltd.) The headbands have been sewn in two stages, the primary with No. 16 4-cord, the secondary with No. 18 3-cord (both Barbour) over No. 2½ 10-cord, and 'cello string gut respectively. The cords have been laced into quarter-cut English Oak boards without untwisting or thinning. The spine has been covered with alum-tawed pigskin; it has been stuck to the

boards (but not to the backs of the sections) with boiled flour paste containing alum and thymol. The joints of alum-tawed pigskin reinforced with linen have been stuck with 'Texicote' v.1000 to the vellum fly-leaves and stitched, and stuck with the same to the boards. The two paper MS. leaves, & the two MS. vellum leaves not forming part of the Gospels, but included in Bedford's binding have been attached with the fly-leaves at the end. The pads at head and tail, (stitched with the secondary headbands) are intended to protect the most vulnerable points; if necessary they can be replaced by cutting the vellum thonging tie-downs, lifting the outer layers of the pads and cutting the sewing of the secondary headbands.

WARNINGS: Vellum is very susceptible to atmospheric changes and if the relative humidity rises above about 65% there is serious danger of fungoid growth, particularly at warm temperatures and in poor ventilation. If the R.H. falls below about 50%, vellum will become increasingly stiff, even brittle, which will encourage colour to flake from the surface. Ideally it should be kept at about 55/60% R.H. at about 60/65 deg. F. The book should be kept in its spring-loaded slip-case when not in use; if it is stored in a safe it should be examined frequently with a check on the R.H. If it is left open in over-dry conditions the danger of colour-flaking will be increased. After being left open for long periods, or in unsuitable atmospheric conditions, there may be difficulty in returning it fully into its slip-case. Alum-tawed pigskin is not susceptible to damage by atmospheres polluted with sulphur dioxide as is vegetable-tanned leather. But it should not be washed with water, nor should it be treated with leather dressings. Do not pull the book from the slip-case by hooking a finger over the headband. Vellum is attractive to rats and mice. A detailed leaf by leaf analysis of the MSS. has been made, together with a full description of the condition before repair and rebinding, and a

description of what has since been done. A copy of this is to follow.

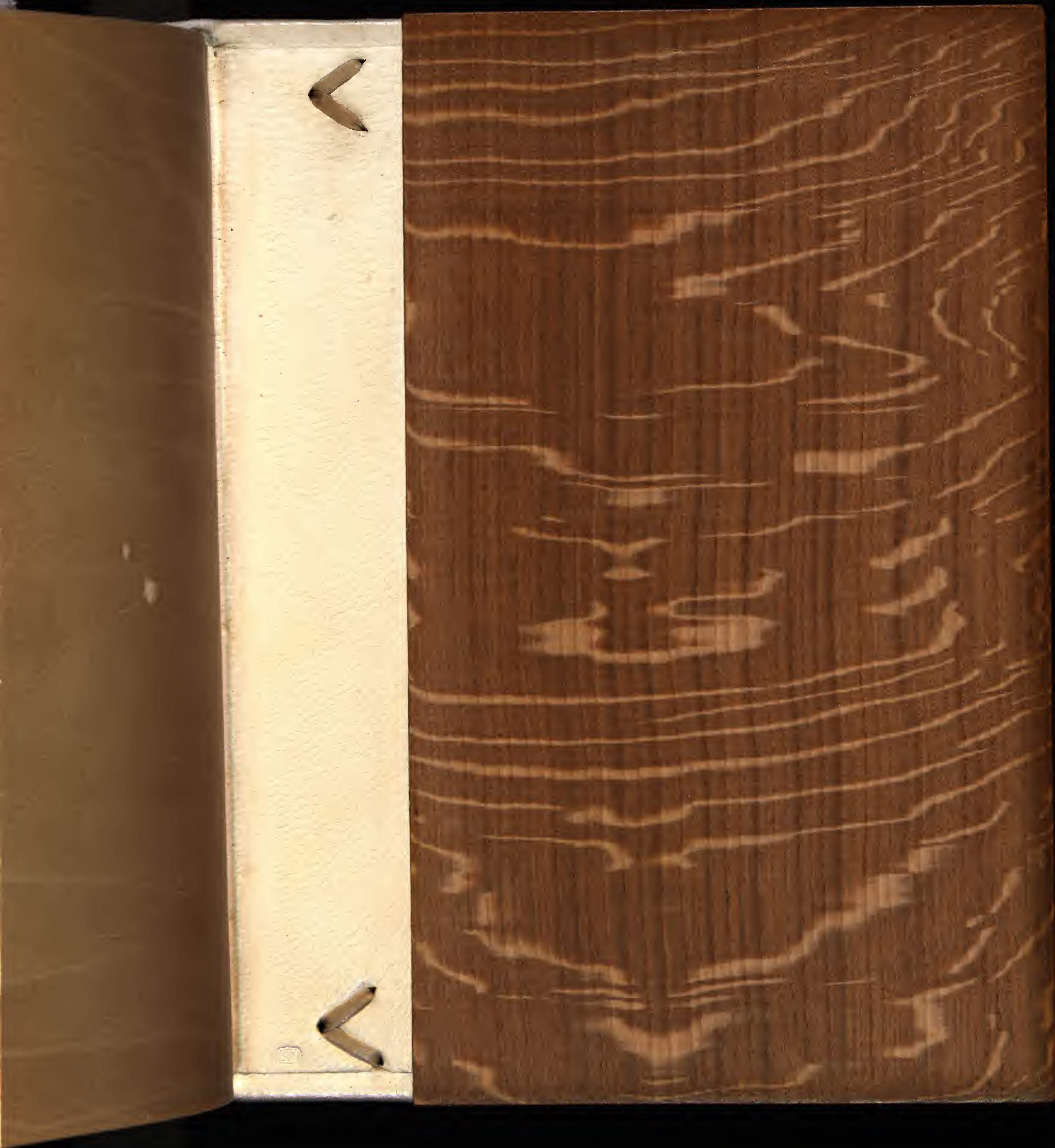
Froxfield June
Hampshire 1962.

been done. A copy of this is to follow.

Froxfield June
Hampshire 1962

Kodak Color Control Patches
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White

Kodak Color Control Patches

Kodak Color Control Patches